

New Location
Punjab Insurance Agency Inc.
 Super Visa Insurance

ਸੁਪਰ ਵੀਜ਼ਾ ਵਿਜ਼ਟਰ ਇੰਸ਼ੂਰੈਂਸ

- ਲਾਈਫ ਇੰਸ਼ੂਰੈਂਸ • ਟਰੈਵਲ ਇੰਸ਼ੂਰੈਂਸ
- ਡਿਸੇਬਿਲਿਟੀ ਇੰਸ਼ੂਰੈਂਸ • ਵਿਜ਼ਟਰ ਇੰਸ਼ੂਰੈਂਸ
- ਮੋਰਟਗੇਜ਼ ਇੰਸ਼ੂਰੈਂਸ • ਨਾਨ ਮੈਡੀਕਲ ਇੰਸ਼ੂਰੈਂਸ
- ਮਨੀ ਬੈਕ ਟਰਮ ਇੰਸ਼ੂਰੈਂਸ (ਜਿਸੇ ਪੁਰਾਣੇ ਦੀ ਵੀ ਇੰਸ਼ੂਰੈਂਸ ਸਾਂਝੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ)
- ਡੈੱਟਲ ਐਂਡ ਮੈਡੀਕਲ ਇੰਸ਼ੂਰੈਂਸ

ਸੁਪਰ ਵੀਜ਼ਾ ਇੰਸ਼ੂਰੈਂਸ ਲਈ ਵੀ ਫੋਨ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ।
ਜਸਵੀਰ ਗਰੇਵਾਲ
 778.317.6262
 jasvirgrewal0596@gmail.com
 #103, 15300 - 68 Ave (Near Dukh Nivaran Gurdwara Sahib), Surrey B.C.

ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਸੱਚ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਸੋਚ

ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼

CANADIAN PUNJAB TIMES

www.thepunjabtimes.ca
 canadianpunjabtimes@gmail.com

Ph.: 604-338-7310 FAX : 604-572-3638

SINCE : 2007

ICC Accounting Services Inc.
ICC ACCOUNTING SERVICES INC.

ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਟੈਕਸ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਅੱਜ ਹੀ ਮਿਲੋ

Gurnek Bangar (Pasla)

604-597-0991
 778-895-7444

icc.accounting@yahoo.ca
 8740 - 140A St., Surrey, BC V3W 0M4

ਬੀ.ਸੀ. ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਮੁਲਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਨਸਲਵਾਦ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ

ਸਰੀ, (ਏਕਜੇਤ ਸਿੰਘ): ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਫਸਟ ਨੇਸ਼ਨ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਸਲਵਾਦ ਵਿਰੁੱਧ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਸਿਹਤ-ਸੰਭਾਲ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿੱਚ ਨਸਲਵਾਦ ਕਾਇਮ ਹੈ।

ਸਿਲਹਕੋਟਾਇਨ ਨੈਸ਼ਨਲ ਗਵਰਨਮੈਂਟ ਨੇ ਇੱਕ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਪਿਛਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਸਿਹਤ, ਕੈਰੀਬੂ ਰੀਜਨਲ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਅਤੇ ਸਿਟੀ ਆਫ ਵਿਲੀਅਮਸ ਲੇਕ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕੀਤੀ।

ਸਿਲਹਕੋਟਾਇਨ ਕਬਾਇਲੀ ਚੇਅਰ ਜੋਅ ਅਲਫੋਂਸ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸਥਾਨਕ ਸਿਹਤ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਸਲਵਾਦ ਸਵਦੇਸ਼ੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਸਮੱਸਿਆ ਬੀ.ਸੀ. ਵਿੱਚ ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੀ ਭਾਰੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਹੋਰ ਵਧ ਗਈ ਹੈ।

ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੈਰੀਬੂ ਮੈਮੋਰੀਅਲ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਡਾਕਟਰ ਦੀ ਘਾਟ ਬਣੀ

ਹੋਈ ਹੈ ਅਤੇ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਨਸਲਵਾਦ ਵੱਧ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਨਵੰਬਰ 2020 ਵਿੱਚ, ਬੀ.ਸੀ. ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਰਿਪੋਰਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਆਦਿਵਾਸੀ ਲੋਕਾਂ ਲਈ “ਰੂੜੀਵਾਦ, ਪੱਖਪਾਤ ਅਤੇ ਨਸਲਵਾਦ” ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ

ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਗੁਮਰਾਹਕੁੰਨ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਬਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ 'ਤੇ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਸਿਆ ਸ਼ਿਕੰਜਾ

ਗੁਮਰਾਹਕੁੰਨ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਬਾਜ਼ੀ ਤੋਂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਨੁਕਸਾਨ 'ਤੇ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਬਣਾਵਾਂਗੇ : ਪ੍ਰੀਮੀਅਰ ਡੇਵਿਡ ਈਬੀ

ਸਰੀ, (ਏਕਜੇਤ ਸਿੰਘ): ਬੀ.ਸੀ. ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੰਪਨੀਆਂ 'ਤੇ ਸ਼ਿਕੰਜਾ ਕਸੇਗਾ ਜੋ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਰਾਹੀਂ ਗੁਮਰਾਹਕੁੰਨ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਬਾਜ਼ੀ ਕਰਕੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਨਾਲ ਖਿਲਵਾੜ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਤੰਬਾਕੂ ਅਤੇ ਡਰੱਗ ਸਮੇਤ ਅਜਿਹੇ ਕਈ ਅਹਿਮ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਕੰਪਨੀ ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ 'ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਵੀਰਵਾਰ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿਹਤ ਸੰਬੰਧੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਗੁਮਰਾਹ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ 'ਤੇ ਹੁਣ ਸਖ਼ਤ ਕਰਵਾਈ

ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਵੱਡੀ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਕੰਪਨੀ।

ਪ੍ਰੀਮੀਅਰ ਡੇਵਿਡ ਈਬੀ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਸਾਡੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਦਿੱਗਜਾਂ, ਤੰਬਾਕੂ, ਡਰੱਗ ਕੰਪਨੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵੱਡੀਆਂ ਚਿਹਰੇ ਰਹਿਤ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਅਸੀਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਬੱਚਿਆਂ ਸਮੇਤ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਨੁਕਸਾਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਾਂਗੇ ਅਤੇ ਹੁਣ ਬੀ.ਸੀ. ਅਜਿਹੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰੇ ਜਿਸ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਨਾ ਹੋਵੇ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਹੋਵੇਗੀ।”

ਇਹ ਐਕਟ ਤੰਬਾਕੂ ਅਤੇ ਓਪੀਐਡ ਨਿਰਮਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ

S&S INSURANCE SERVICE

FAST SERVICE AND COMPETITIVE RATES

EXPERT IN

- » Construction Insurance
- » Business Insurance
- » Home Insurance
- » Contractor Insurance
- » Hard To Place Insurance
- » Rental House Insurance

604-319-1000
 www.sandsinsurance.ca

6607 Main St, Vancouver 604-324-5711 | 2-8195 120th, Delta 604-635-0890

GABA TIRE WHOLESALE TIRES

ALL TIRES AVAILABLE (AS, AT & MT)

ਹੁਣ ਚਿਲੀਵੈਕ ਵਿਚ ਸਾਡੀ ਦੂਜੀ ਲੋਕੇਸ਼ਨ ਖੁੱਲ੍ਹ ਚੁੱਕੀ ਹੈ

ਸਾਨੂੰ ਨਵੀਂ ਲੋਕੇਸ਼ਨ ਚਿਲੀਵੈਕ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਰਕਰ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ

604-897-3235 ABBOTSFORD 604-316-3643 CHILLIWACK
 604-746-4222 31324 - 107 Peardonville Rd BACK SIDE OF CHILLIWACK TAXI : 45877-HOCKING AVE

Keep Smiling Denture Clinic

CARE HOME MOBILE SERVICE | ਮੁਫਤ ਸਲਾਹ ਲਈ ਅੱਜ ਹੀ ਮਿਲੋ

ਜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਇੱਕ, ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੰਦ ਨਿਕਲ ਚੁੱਕੇ ਹਨ, ਦੰਦ ਲਗਵਾਉਣੇ ਹਨ, ਦੰਦ ਪੁਰਾਣੇ ਹਨ ਜਾਂ ਹੁਣ ਨਵੇਂ ਲਗਵਾਉਣੇ ਹਨ। ਤੁਹਾਡੇ ਲਗਵਾਏ ਦੰਦ ਢਿੱਲੇ ਹਨ ਜਾਂ ਟੁੱਟ ਗਏ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੀਅਲਾਇਨ ਜਾਂ ਰਿਪੇਅਰ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਅੱਜ ਹੀ ਮਿਲੋ।

Gagan Chahal R.D.
 Registered Dentist

Complete Denture
 Implant Denture
 Partial Denture

ਕੀ ਤੁਹਾਡੇ ਹੇਠਲੇ ਜਾਂ ਉਪਰਲੇ ਦੰਦ ਢਿੱਲੇ ਹਨ ਜਾਂ ਹੱਡੀ ਘਸੀ ਹੋਈ ਹੈ? ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ Suction Denture ਬਾਰੇ ਜਾਣਨ ਲਈ ਮਿਲੋ ਅਸੀਂ ਜਾਪਾਨੀ ਤਕਨੀਕ ਨਾਲ ਦੰਦਾਂ ਨੂੰ ਫਿਟ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵੀ ਪੁਸ਼ਟਿਤ (CERTIFIED) ਹਾਂ।

Book Your Appointment
 778-600-0811 | 13117-67A Ave, Surrey, BC 778-600-0810 | 2644 Cyril St Abbotsford BC

SIDHU TRAVEL LTD.

ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੋਨੇ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਲਈ ਵਾਜ਼ਿਬ ਰੇਟ 'ਤੇ ਟਿਕਟਾਂ ਬੁੱਕ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ:

Rani Sidhu (Manager)

Ph : 604-504-3400 3497 Nightingale Dr. Abbotsford, B.C. 604-800-3003 Unit 109-12830 80 Ave, York Centre Surrey

BESTWAY Foreign Exchange Ltd.

ਬੈਸਟਵੇ ਫੋਰਨ ਐਕਸਚੇਂਜ

Sony Sidhu (Zira)

Ph: 778-246-2500 (Abbotsford) 604-592-2676 (Surrey) Unit 109-12830 80 Ave, York Centre Surrey

SK BASRA FURNITURE LTD.

All Kinds of custom made furniture
 Sofa Set Box Bed, Folding Bed, Coffee Table
 Foam Cushion, Mattress

Gift Items & Canvas Paintings
 Punjabi Culture, Rajasthani, Running Horses
 Waterfall, Landscape, Budhas, Religious etc.

ਅਸੀਂ ਡਿਲਿਵਰੀਆਂ ਵੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।
 604-751-4555
 ਅਸੀਂ ਦੁੱਖ ਨਿਵਾਰਣ ਗੁਰੂਪ੍ਰਥ ਵਾਲੇ ਪਲਾਜ਼ੇ ਤੋਂ ਮੁਢ ਹੋ ਗਏ ਹਾਂ
 #2 - 7743 128 St. 77 Ave Surrey

HOMELAND MORTGAGE CORP.

ਜੇ ਮੋਰਟਗੇਜ਼ ਫ਼ੈਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇੱਕ ਵਾਰ ਸਾਨੂੰ ਮਿਲੋ।

ਅਸੀਂ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਮੋਰਟਗੇਜ਼ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਘੱਟ ਰੇਟ 'ਤੇ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

Kuldip Singh Panesar
 Mortgage Consultant
 Cell : 604-308-6839
 204-7928-128, Street York Business Centre, Surrey BC V3W4E8

KOHALY PRINTING & BINDERY LTD.

WEDDING CARDS
 FULL COLOR SIGNS
 WINDOW DECALS
 CHEQUES

OFFSET PRINTING, DIGITAL PRINTING
 604-594-2324

ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਅਤੇ ਵਿਆਹ ਦੇ ਕਾਰਡ

#210-12837-76th Ave, Surrey, B.C.
 Website : www.kohalyprinting.com
 E-mail : info@kohalyprinting.com

ਘਰ ਖਰੀਦਣਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਵੇਚਣਾ ਤਾਂ ਅਮਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਅੱਜ ਹੀ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ

Residential, Commercial & Investment
 Buy, Sell & Lease

Trusted Name in Real Estate
Amarpal Singh
 604-338-7310
 www.amarpalsingh.ca

Email: amarpal.prec@gmail.com
 Nation Wide Realty

DIVERSE DEBT SOLUTIONS

Any Type of Debt

KULWINDER BAINS
 CERTIFIED CREDIT COUNSELLOR

PERSONAL OR BUSINESS

- Credit Cards
- Revenue Canada Tax
- Line of Credits
- Bankruptcy
- Pay day loans
- ICBC fines

Reduce Your debt up to 70%
 BOOK YOUR FREE CONSULTATION TODAY
 778-998-9402
 www.diversedebt.ca info@diversedebt.ca

ਓਵਰਪਾਸ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਲੱਗੇਗਾ ਹੁਣ 1 ਲੱਖ ਡਾਲਰ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ

ਸਰੀ, (ਏਕਜੋਤ ਸਿੰਘ): ਆਵਾਜਾਈ ਮੰਤਰੀ ਰੋਬ ਫਲੇਮਿੰਗ ਵਲੋਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਓਵਰਲੋਡ ਟਰੱਕਾਂ ਵਲੋਂ ਜੇਕਰ ਓਵਰਪਾਸ ਪੁੱਲਾਂ ਨਾਲ ਟੱਕਰਾਏ ਤਾਂ ਉਸ ਟਰੱਕ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ \$100,000 ਤੱਕ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਜੇਕਰ ਡਰਾਈਵਰ ਦੀ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਨਿਕਲਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਜੇਲ੍ਹ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਰੋਬ ਫਲੇਮਿੰਗ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ “ਹੁਣ ਸਾਡੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਨਾਲ ਕ੍ਰੈਸ਼ ਅਤੇ ਟਕਰਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਬਹਾਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ,” ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਡਰਾਈਵਰਾਂ ਨੂੰ 18 ਮਹੀਨੇ ਤੱਕ ਦੀ ਕੈਦ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਕਾਨੂੰਨ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕੀਤੀਆਂ ਇਸ ਮੌਕੇ ਡੇਵ ਅਰਲ, ਬੀ ਸੀ ਟਰੱਕਿੰਗ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਨਵੇਂ ਜੁਰਮਾਨੇ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਬਾਕੀ ਸੂਬਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਵਿੰਸ ਵੱਲੋਂ ਦਸੰਬਰ ਵਿੱਚ ਜੁਰਮਾਨੇ ਨੂੰ \$100 ਤੋਂ ਵਧਾ ਕੇ \$500 ਤੱਕ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਹੁਣ ਇਹ ਨਵੇਂ ਨਿਯਮ ਲਾਗੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਏ ਹਨ।

ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਵਪਾਰਕ ਵਾਹਨ ਓਵਰਪਾਸ 'ਤੇ ਟਕਰਾਉਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਪਰਿਵਾਰਾਂ, ਕਾਰੋਬਾਰਾਂ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕਤਾ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 2021 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੁਣ ਤੱਕ 35 ਹਾਦਸੇ ਅਜਿਹੇ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ।

ਫਲੇਮਿੰਗ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਅਜਿਹਾ ਹਾਦਸਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਬਕਾਇਦਾ ਜਾਂਚ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਡਰਾਈਵਰ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਜਾਂ ਜੁਰਮਾਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ 1 ਲੱਖ ਤੱਕ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਫਲੇਮਿੰਗ ਨੇ ਇਹ ਟਿੱਪਣੀਆਂ

ਅਰਲ, ਜਿਸਦੀ ਸੰਸਥਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਰੂਪ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕੀਤੀ, ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਸਖ਼ਤ ਹਨ, ਪਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਨ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਿਯਮਾਂ

ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੁਝ ਹੋਰ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਵੀ ਜਲਦ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਟਰੱਕਾਂ ਕੋਲ 1 ਜੂਨ ਤੋਂ ਡੰਪ-ਸਟਾਈਲ ਵਾਹਨ ਚਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਸੁਚੇਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇਨ-ਕੈਬ ਚੇਤਾਵਨੀ ਡਿਵਾਈਸ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਡੰਪ ਬਾਕਸ ਨੂੰ ਉਠਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਸੂਬੇ ਨੇ ਸਪੀਡ-ਲਿਮਿਟਿੰਗ ਡਿਵਾਈਸਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਭਾਰੀ ਵਪਾਰਕ ਵਾਹਨਾਂ ਨੂੰ 105 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਪ੍ਰਤੀ ਘੰਟਾ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਫ਼ਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਫਲੇਮਿੰਗ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬੀ.ਸੀ. ਫੈਡਰਲ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਦੂਜੇ ਸੂਬਿਆਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਅਜਿਹੇ ਹਾਦਸਿਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। This report was written by Ekjot Singh as part of the Local Journalism Initiative.

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜਸਟਿਨ ਟਰੂਡੋ ਨੇ ਕੀਤੀ ਨਾਲ ਅਲਬਰਟਾ ਦੀ ਪ੍ਰੀਮੀਅਰ

ਕਾਰਬਨ ਟੈਕਸ ਦੇ ਮੱਦੇ 'ਤੇ ਹੋਈ ਚਰਚਾ

ਕੈਲਗਰੀ : ਅਲਬਰਟਾ ਦੀ ਪ੍ਰੀਮੀਅਰ ਡੇਨੀਅਲ ਸਮਿਥ ਨੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜਸਟਿਨ ਟਰੂਡੋ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ 1 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਕਾਰਬਨ ਟੈਕਸ 'ਤੇ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਵਾਧੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰੀਮੀਅਰਾਂ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣ।

ਟਰੂਡੋ ਨੇ ਕੈਨੇਡੀਅਨਜ਼ ਨੂੰ ਯਾਦ ਦਿਵਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਜਿਵੇਂ-ਜਿਵੇਂ ਕਾਰਬਨ ਟੈਕਸ ਵਧਦਾ ਹੈ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੈਨੇਡੀਅਨਜ਼ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਰਿਬੇਟ (ਛੋਟ) ਵੀ ਵਧਦੀ ਹੈ।

ਇਹ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਟਰੂਡੋ ਅਤੇ ਸਮਿਥ ਦੀ ਅੱਜ ਕੈਲਗਰੀ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਮੁਲਾਕਾਤ ਦੌਰਾਨ ਆਈਆਂ ਹਨ। ਦੋਵੇਂ ਲੀਡਰ ਪਿਛਲੀਆਂ

ਗਰਮੀਆਂ ਦੌਰਾਨ ਕੈਲਗਰੀ ਸਟੈਂਪੀਡ ਫੈਸਟੀਵਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇ ਸਨ।

ਫੈਡਰਲ ਕਾਰਬਨ ਕੀਮਤ ਅਗਲੇ ਮਹੀਨੇ 15 ਡਾਲਰ ਪ੍ਰਤੀ ਟਨ ਵਧ ਕੇ \$65 ਡਾਲਰ ਤੋਂ 80 ਡਾਲਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ।

ਕਈ ਪ੍ਰੀਮੀਅਰਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਚਿੰਤਾਜਨਕ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਕੈਨੇਡੀਅਨਜ਼ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਰੋਜ਼ਮਰਾ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਲਗਾਤਾਰ ਵੱਧ ਰਹੇ ਖਰਚਿਆਂ ਨਾਲ ਜੂਝ ਰਹੇ ਹਨ।

ਟਰੂਡੋ ਤਿੰਨ ਹਫ਼ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਐਲਬਰਟਾ ਵਿੱਚ ਸਨ ਜਿੱਥੇ ਐਡਮੰਟਨ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਹਾਰੂਮਿੰਗ ਐਲਾਨ ਕੀਤੇ ਸਨ, ਪਰ

ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੋਵੇਂ ਲੀਡਰਾਂ ਦੀ ਮੁਲਾਕਾਤ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਸੀ।

ਸਮਿਥ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਉਰਜਾ ਵਿਕਾਸ, ਫਾਰਮਾਕੇਅਰ, ਚਾਈਲਡ-ਕੇਅਰ ਫੰਡਿੰਗ ਅਤੇ ਫੈਡਰਲ ਕਾਰਬਨ ਟੈਕਸ ਸਮੇਤ ਕਈ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਫੈਡਰਲ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਅਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ।

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜਸਟਿਨ ਟਰੂਡੋ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕਾਰਬਨ ਟੈਕਸ ਨੀਤੀ ਦਾ ਬਚਾਅ ਕੀਤਾ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੰਮ ਲੋਕਪ੍ਰੀਅ ਹੋਣਾ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਸਹੀ ਕੰਮ ਨੂੰ ਅੱਜਾਮ ਦੇਣਾ ਹੈ। ਕਾਰਬਨ ਟੈਕਸ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਿਆਸਤਦਾਨਾਂ ਨੂੰ ਟੂਡੋ ਨੇ ਸ਼ੋਰਟ-ਟਰਮ ਬਿੱਕਰ ਯਾਨੀ ਗੈਰ-ਦੂਰਅੰਦੇਸ਼ ਆਖਿਆ।

ਵੈਨਕੂਵਰ ਦੀ ਔਰਤ ਜਿੱਤੀ 18 ਮਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਦੀ ਲੋਟੋ ਮੈਕਸ ਲੋਟੋ ਮੈਕਸ

ਸਰੀ, (ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ): ਵੈਨਕੂਵਰ ਦੀ ਰਹਿਣ ਵਾਲੀ ਸ਼ੈਰਨ ਫਰੇਜ਼ਰ ਨੇ \$18 ਮਿਲੀਅਨ ਦੀ ਲੋਟੋ ਜਿੱਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਲਾਟਰੀ ਜਿੱਤਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਪੈਸੇ ਨਾਲ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਸੈਰ ਸਪਾਟਾ 'ਤੇ ਘੁੰਮਣ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਕੁਝ ਪੈਸਾ ਘਰ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਖਰਚ ਕਰੇਗੀ।

ਸ਼ੈਰਨ ਫਰੇਜ਼ਰ 23 ਫਰਵਰੀ ਦੇ ਲੋਟੋ ਮੈਕਸ ਡਰਾਅ ਤੋਂ \$18-ਮਿਲੀਅਨ ਜੈਕਪਾਟ ਦਾ ਜੇਤੂ ਰਹੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਮੰਗਲਵਾਰ (12 ਮਾਰਚ) ਨੂੰ ਵੈਨਕੂਵਰ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਫਰੇਜ਼ਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਅਤੇ ਬੇਟੇ ਨਾਲ ਨਾਸ਼ਤਾ ਖਾਣ ਲਈ ਬਾਹਰ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ 'ਤੇ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਲੋਟੋ ਮੈਕਸ ਡਰਾਅ ਬਾਰੇ ਯਾਦ ਆਇਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਖਾਤੇ ਨੂੰ ਔਨਲਾਈਨ ਚੈੱਕ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਜੈਕਪੌਟ ਲੱਗ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਖਬਰ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਸਾਂਝੀ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਦਾ ਕੋਈ ਠਿਕਾਣਾ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ। ਕਰਨਾ ਯਾਦ ਆਇਆ।

ਸ਼ੈਰਨ ਫਰੇਜ਼ਰ ਨੇ ਕਿਹਾ "ਸਾਨੂੰ ਚਿੰਤਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ - ਅਸੀਂ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹਾਂ। ਇਹ ਪੈਸਾ ਮੇਰੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇਗਾ।

ਜਿੱਤ ਦੇ ਨਾਲ, ਫਰੇਜ਼ਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਜਾਇਦਾਦ ਅਤੇ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਕਾਰ ਖਰੀਦਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਇੱਕ ਸ਼ੌਕੀਨ ਮਲਾਹ ਵਜੋਂ, ਆਪਣੀ ਸਮੁੰਦਰੀ ਕਿਸ਼ਤੀ 'ਤੇ ਕੁਝ ਯਾਤਰਾਵਾਂ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਤਜਰਬੇਕਾਰ ਲੈਂਡਸਕੇਪਰ ਦੀ ਲੋੜ

ਇੱਕ ਤਜਰਬੇਕਾਰ ਲੈਂਡਸਕੇਪਰ ਦੀ ਭਾਲ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ ਜੋ ਇੰਸਟਾਲੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਤਜਰਬਾ ਰੱਖਦਾ ਹੋਵੇ (ਇੱਟਾ, ਘਾਹ, ਆਦਿ)। ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਤਨਖਾਹ \$22-\$25 (ਤਜਰਬੇ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ)। ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 1 ਸਾਲ ਦਾ ਤਜਰਬਾ ਹੋਵੇ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਕਾਲ ਕਰੋ ਜਾਂ ਈਮੇਲ ਕਰੋ

604-724-7324 | Sunny@herbsbc.ca

ਮਹਿੰਗਾਈ ਕਾਰਨ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਖਰਚੇ ਪੂਰੇ ਕਰਨੇ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ ਔਖੇ : ਸਰਵੇਖਣ

ਬੀ.ਸੀ. ਵਿੱਚ 2020 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਰਿਆਨੇ ਦੇ ਖਰਚੇ 78 ਫੀਸਦੀ ਤੱਕ ਵਧੇ : ਨੌਜਵਾਨ

ਸਰੀ, (ਏਕਜੋਤ ਸਿੰਘ): ਮਹਿੰਗਾਈ ਕਾਰਨ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਅਜੇ ਵੀ ਰਹਿਣ-ਸਹਿਣ ਦੇ ਖਰਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਇਸ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਤਾਜ਼ਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਰਵੇਖਣ ਦੇ ਅੰਕਿਤਾਂ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਸਰਵੇਖਣ ਵਿੱਚ ਕੰਪਨੀ ਨੇ 800 ਤੋਂ ਵੱਧ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਮਹਿੰਗਾਈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਰਥਿਕ ਹਲਾਤਾਂ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿੱਚੋਂ 48 ਫੀਸਦੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਅੰਕਿਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਭਾਵੇਂ ਮਹਿੰਗਾਈ ਘਟ ਗਈ ਹੈ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਜੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਪੂਰੇ ਕਰਨੇ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ।

ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੈਸੇ ਦੀ ਬਚਤ ਕਰਨਾ ਜਾਂ ਮਨੋਰੰਜਨ ਲਈ ਪੈਸੇ ਬਚਾਉਣਾ ਬਹੁਤ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਰਵੇਖਣ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨੌਜਵਾਨ ਸਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਮਰ 18 ਤੋਂ 34 ਸਾਲ ਦੇ ਦਰਮਿਆਨ ਸੀ। 56 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜ਼ਰੂਰਤ ਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਖਰੀਦਦਾਰੀ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿ 55 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਉਮਰ ਦੇ ਸਿਰਫ 30 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਲੋਕਾਂ ਅਜਿਹੇ ਮੰਨਦੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਨੌਜਵਾਨ ਵਰਗ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਉਮਰ ਦੇ ਵਰਗ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲੋਂ

ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੰਭਾਵਨਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਬਚਤ ਕਰਨਾ ਬਹੁਤ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ। ਖੇਤਰ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਦੱਖਣੀ ਬੀ ਸੀ ਵਿੱਚ 63 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਉਹ ਅਜੇ ਵੀ ਮਹਿੰਗਾਈ ਦੀ ਮਾਰ ਹੇਠ ਹਨ। ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ 2020 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਰਿਆਨੇ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ 78 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੱਕ ਵਧੀਆਂ ਹਨ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਆਵਾਜਾਈ 67 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ, ਰਿਹਾਇਸ਼ 57 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਅਤੇ ਸਟ੍ਰੀਮਿੰਗ ਸੇਵਾਵਾਂ/ਕੇਬਲ ਟੀਵੀ 49 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੱਕ ਮਹਿੰਗੀਆਂ ਹੋ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ। ਲਗਭਗ ਇੱਕ ਚੌਥਾਈ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਤਾਬਾਂ, ਅਖਬਾਰਾਂ ਜਾਂ ਰਸਾਲਿਆਂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਵੀ ਵਧ ਗਈ ਹੈ।

ਸਫ਼ਾ 1 ਦਾ ਬਾਕੀ

ਬੀ.ਸੀ. ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ...

ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਨੀਤੀ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ।

ਬੀ.ਸੀ. ਸਿਹਤ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੇ ਬਿਆਨ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਤੁਰੰਤ ਕੋਈ ਟਿੱਪਣੀ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਸਿਲਹਕੋਟ'ਇਨ ਨੇਸ਼ਨ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਰਿਪੋਰਟ ਬਾਅਦ ਵੀ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਅਤੇ ਮੰਗਾਂ ਅਣਗੌਲੀਆਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਚੇਅਰ ਜੋਅ ਅਲਫੋਂਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ "ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਨਸਲਵਾਦ ਅਜੇ ਵੀ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ - ਇਹ ਮੀਟਿੰਗ ਇਹਨਾਂ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਬੁਲਾਈ ਗਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਿ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ ਲਗਾਤਾਰ ਸੰਚਾਰ ਕਰਨ ਕਰੇ ਅਤੇ ਸਾਡੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਸੁਣੇ, ਅਜਿਹੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨਾਲ ਉਚਿਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਜਾਵੇ।

ਅਲਫੋਂਸ ਨੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਾਸ਼ਟਰ ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੇ ਹਸਪਤਾਲ ਛੱਡਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਬਾਰੇ ਚਿੰਤਤ ਹੈ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਡਾਕਟਰਾਂ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਸਿਹਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੂਲਵਾਸੀਆਂ ਨਾਲ ਹੁੰਦੇ ਨਸਲਵਾਦ ਦੇ ਹੱਲ ਲਈ ਵੀ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। This report was written by Ekjot Singh as part of the Local Journalism Initiative.

ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ 'ਤੇ ਗੁਮਰਾਹਕੁੰਨ ...

ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਪਿਛਲੇ ਕਾਨੂੰਨ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ। ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਅਨੁਸਾਰ ਜੇਕਰ ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਕੰਪਨੀ ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਜਨਤਕ ਖਰਚਿਆਂ ਲਈ ਵੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਖਰਚੇ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਬਿਮਾਰੀ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਸ ਦੇ ਖਰਚੇ, ਜਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਘਟਨਾ ਵਾਪਰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਖਰਚਿਆਂ ਲਈ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰਾਂ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਦਮ ਜਨਵਰੀ ਦੇ ਅਖੀਰ ਵਿੱਚ ਈਬੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਿੰਸ ਜਾਰਜ ਲਤਕੇ ਕਾਰਸਨ ਕਲੇਲੈਂਡ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਵਾਅਦੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਚੁੱਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਲੇਲੈਂਡ ਦੀ ਉਮਰ ਸਿਰਫ 12 ਸਾਲ ਦੇ ਕਰੀਬ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਔਨਲਾਈਨ ਗੁੰਮਰਾਹਕੁੰਨ ਸਮੱਗਰੀ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਇਆ ਸੀ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਗਵਾਉਣੀ ਪਈ।

ਉਸਦੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ, ਰਿਆਨ ਕਲੇਲੈਂਡ ਅਤੇ ਨਿਕੋਲਾ ਸਮਿਥ, ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਨਤਕ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜਨਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਆਏ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਵਕਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸਰੀ ਵਿੱਚ ਈਬੀ ਨਾਲ ਜਨਵਰੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਹੋਈ ਸੀ ਜਿਥੇ ਪ੍ਰੀਮੀਅਰ ਨੇ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਅੰਦਰ ਜਲਦ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਬੀਸੀ ਗ੍ਰੀਨ ਲੀਡਰ ਸੋਨੀਆ ਫੁਰਸਟੈਨੋ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਾਰਟੀ ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਦਿਲਚਸਪ ਪਹਿਲੂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਪਰ ਉਹ ਇਹ ਵੀ ਚਾਹੇਗੀ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਇਹ ਮੰਨੇ ਕਿ ਨੌਜਵਾਨ ਇਸ ਸਮੇਂ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਦਾ ਅਨੁਭਵ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਸੁਪਰ ਵੀਜ਼ਾ

ਵਿਜ਼ਟਰ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ

MONEY BACK LIFE INSURANCE

- ਲਾਇਫ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ
- ਮੋਰਟਗੇਜ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ
- ਟ੍ਰੈਵਲ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ
- ਕਰੀਟੀਕਲ ਇਲਨੈਂਸ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ
- ਡਿਸੇਬਿਲਟੀ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ

14 YEARS EXPERIENCE

ਬਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ 604-835-1212
insuranceresp@gmail.com

#111 - 2580 Cedar Park Place Abbotsford, B.C. V2T 3S5
301 - 8128, 128 St. Surrey, B.C.

Keep Smiling Denture Clinic

Complete Denture | Implant Denture | Partial Denture

Care Home Mobile Service | ਮੁਫਤ ਸਲਾਹ ਲਈ ਅੱਜ ਹੀ ਮਿਲੋ

ਕੀ ਤੁਹਾਡੇ ਹੇਠਲੇ ਜਾਂ ਉਪਰਲੇ ਦੰਦ ਢਿੱਲੇ ਹਨ ਜਾਂ ਹੱਡੀ ਘਸੀ ਹੋਈ ਹੈ?

ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ Suction Denture ਬਾਰੇ ਜਾਣਨ ਲਈ ਮਿਲੋ ਅਸੀਂ ਜਾਪਾਨੀ ਤਕਨੀਕ ਨਾਲ ਦੰਦਾਂ ਨੂੰ ਫਿਟ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ (CERTIFIED) ਹਾਂ।

ਜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਇੱਕ, ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੰਦ ਨਿਕਲ ਚੁੱਕੇ ਹਨ, ਦੰਦ ਲਗਵਾਉਣੇ ਹਨ, ਦੰਦ ਪੁਰਾਣੇ ਹਨ ਜਾਂ ਹੁਣ ਨਵੇਂ ਲਗਵਾਉਣੇ ਹਨ। ਤੁਹਾਡੇ ਲਗਵਾਏ ਦੰਦ ਢਿੱਲੇ ਹਨ ਜਾਂ ਟੁੱਟ ਗਏ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੀਅਲਾਇਨ ਜਾਂ ਰਿਪੇਅਰ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਅੱਜ ਹੀ ਮਿਲੋ।

Gagan Chahal R.D.

Registered Denturist

Book Your Appointment

778-600-0811 | 778-600-0810

13117-67A Ave, Surrey, BC | 2644 Cyril St Abbotsford BC

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਗੁਰਦਵਾਰਾ ਸਰੀ, ਈਕੋ ਸਿੱਖ ਨੇ 'ਸਿੱਖ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦਿਵਸ' ਮੌਕੇ ਲਗਾਏ 400 ਤੋਂ ਵੱਧ ਦਰੱਖਤ

PIERRE
BRING IT HOME
POILLIEVRE

ਪੀਅਰ ਪੌਇਲਿਐਵ

ਕੌਮਨ ਸੈਂਸ ਕੰਜ਼ਰਵੇਟਿਵ

ਇਹ ਸੁਨੇਹਾ ਕੰਜ਼ਰਵੇਟਿਵ ਪਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਭੁਗਤਾਨ-ਸੂਦਾ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਹੈ।

- ✓ ਕਾਰਬਨ ਟੈਕਸ ਖਤਮ ਕਰਨਾ
- ✓ ਨਵੇਂ ਘਰਾਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਨਾ
- ✓ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਾਸਤੇ ਸਿੱਧੀਆਂ ਉਡਾਣਾਂ
- ✓ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨੂੰ ਨੱਥ ਪਾਉਣਾ
- ✓ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਨਸ਼ਿਆਂ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਉਣਾ

ਬੀ.ਸੀ. ਵਿੱਚ ਫਲਾਂ ਦੀ ਨੁਕਸਾਨੀ ਫਸਲ ਦੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਣਗੇ \$70 ਮਿਲੀਅਨ

ਸਰੀ, (ਏਕਜੋਤ ਸਿੰਘ): ਬੀ.ਸੀ. ਵਿੱਚ ਫਲਾਂ ਅਤੇ ਅੰਗੂਰ ਉਤਪਾਦਕਾਂ ਨੂੰ ਮੌਸਮ-ਪਰਿਵਰਤਨ ਦੇ ਚਲਦੇ ਜਨਵਰੀ ਦੀ ਠੰਡ ਵਿੱਚ ਨੁਕਸਾਨੀਆਂ ਗਈਆਂ ਫਸਲਾਂ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਬੀਜਣ ਲਈ \$70 ਮਿਲੀਅਨ ਤੱਕ ਦਾ ਸੁਬਾਈ ਪੈਸਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗਾ।

ਪ੍ਰੀਮੀਅਰ ਡੇਵਿਡ ਈਬੀ ਨੇ ਪੈਨਟਿਕਟਨ ਵਿੱਚ ਬੀਸੀ ਵਾਈਨ ਇੰਡਸਟਰੀ ਇਨਸਾਈਟ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰੀਨ ਨੂੰ ਲਾਈਵ-ਸਟ੍ਰੀਮ ਰਾਹੀਂ ਬੁੱਧਵਾਰ ਇਸ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ।

200 ਤੋਂ ਵੱਧ ਉਤਪਾਦਕਾਂ ਨੂੰ ਬਿਮਾਰ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਉਤਪਾਦਕ ਪੌਦਿਆਂ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਅਤੇ ਉੱਚ ਗੁਣਵੱਤਾ ਵਾਲੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਨਾਲ ਬਦਲਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਨ ਲਈ ਪਿਛਲੀ ਬਸੰਤ ਵਿੱਚ ਐਲਾਨੇ ਗਏ \$15 ਮਿਲੀਅਨ ਦੇ ਫਸਲੀ ਨਵੀਨੀਕਰਨ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੀ ਨਵੀਂ ਫੰਡਿੰਗ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਜਨਵਰੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਠੰਡ ਕਾਰਨ ਓਕਾਨਾਗਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਫਲਾਂ ਅਤੇ ਅੰਗੂਰ ਉਤਪਾਦਕਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰੀ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਇਆ, ਫਲਾਂ ਦੇ ਰੁੱਖਾਂ ਅਤੇ ਵਾਈਨ ਅੰਗੂਰਾਂ ਦੇ ਵੱਡੇ ਬਾਗ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨੁਕਸਾਨੇ ਗਏ ਸਨ। ਠੰਡ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੁਝ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੇ 100 ਫੀਸਦੀ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਣ ਦੀ ਗੱਲ ਵੀ ਕਹੀ ਹੈ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਹ ਮਾਨਸਿਕ ਤਣਾਅ 'ਚ ਹਨ।

ਪੀਟਰ ਸਿਮੋਨਸਨ, ਪ੍ਰਧਾਨ, ਬੀ ਸੀ ਫਰੂਟ ਗਰੋਅਰਜ਼ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ, ਨੇ ਫੰਡਿੰਗ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ "ਇਹ ਇੱਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਜੋ ਸਾਡੇ ਉਤਪਾਦਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬਗੀਚਿਆਂ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਕੁਸ਼ਲ ਅਤੇ ਉਤਪਾਦਕ ਬਾਗ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਅਨੁਕੂਲ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰੇਗਾ ਜੋ ਮੌਸਮੀ ਤਬਦੀਲੀ ਦੇ ਤੂਫਾਨਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਹੇ

ਹਨ" ਵਾਈਨ ਗ੍ਰੋਅਰਜ਼ ਬੀ.ਸੀ. ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਮਾਈਲਸ ਪ੍ਰੋਡਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਬੀ.ਸੀ. ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਅੰਗੂਰੀ ਬਾਗ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਬਿਹਤਰ ਵਾਪਸ ਆਉਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੱਜ ਦਾ ਐਲਾਨ ਸੁਬਾਈ ਵਾਈਨ ਉਤਪਾਦਕਾਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਈਬੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਮੀਦ ਹੈ ਕਿ ਸੁਬਾਈ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਅੰਗੂਰਾਂ ਦੇ ਬਾਗਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅੰਗੂਰਾਂ ਦੀ ਕਿਸਮਾਂ ਨਾਲ ਬਦਲਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਵੇਗਾ ਜੋ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਤਾਪਮਾਨ ਦੇ ਬਦਲਾਅ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹਨ। This report was written by Ekjot Singh as part of the Local Journalism Initiative.

ਸਰੀ ਮੈਮੋਰੀਅਲ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਬਣੇਗਾ ਨਵਾਂ ਐਕਿਊਟ ਕੇਅਰ ਟਾਵਰ

ਸਰੀ : ਸਰੀ ਮੈਮੋਰੀਅਲ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿਖੇ ਨਵੇਂ ਐਕਿਊਟ ਕੇਅਰ ਟਾਵਰ ਲਈ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਦੇ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਦੇ ਨਾਲ, ਸਰੀ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਹੁਣ ਬਿਹਤਰ ਸਿਹਤ-ਸੰਭਾਲ ਸੇਵਾਵਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਹੋਵੇਗੀ। ਪ੍ਰੀਮੀਅਰ ਡੇਵਿਡ ਈਬੀ ਨੇ ਕਿਹਾ। "ਸਰੀ ਦੀ ਵੱਧ ਰਹੀ ਅਬਾਦੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ " "ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲੰਮਾ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇਲਾਜ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਜਾਣੇ ਬਗੈਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਲਾਜ ਇਥੇ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇੱਥੇ ਸਰੀ ਵਿੱਚ ਹੀ ਵਿਸ਼ਵ-ਪੱਧਰੀ ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇਗੀ। ਪ੍ਰੀਮੀਅਰ ਡੇਵਿਡ ਈਬੀ ਨੇ ਕਿਹਾ "ਅੱਜ, ਮੈਂ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ

ਕਿ ਸਥਾਨਕ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰੀ ਮੈਮੋਰੀਅਲ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਐਕਿਊਟ ਕੇਅਰ ਟਾਵਰ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਫਰੇਜ਼ਰ ਰਿਵਰ ਦੇ ਦੱਖਣੀ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਹਸਪਤਾਲ ਬੈਡ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੇਵਾਵਾਂ ਜੋੜੇ ਜਾਣਗੇ।" ਨਵੇਂ ਟਾਵਰ ਨਾਲ ਸਰੀ ਮੈਮੋਰੀਅਲ ਹਸਪਤਾਲ ਕੈਂਪਸ ਵਿੱਚ ਐਕਿਊਟ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੰਭਾਲ ਸਮਰੱਥਾ ਨੂੰ ਜੋੜਨ ਦੀ ਉਮੀਦ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਡੀਕਲ, ਸਰਜਿਕਲ, ਪੀਡੀਐਟ੍ਰਿਕ (ਬਾਲ ਚਿਕਿਤਸਾ), ਪੈਰੀਨੇਟਲ (ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਗਰਭਵਤੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਜਨਮ ਦੇਣ ਦੇ ਇੱਕ ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਤੱਕ ਦੀ ਸੰਭਾਲ), ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਸਿਹਤ, ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਸਟ੍ਰੋਕ ਸੰਬੰਧੀ ਸੰਭਾਲ। ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਸਾਈਟ 'ਤੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਸੁਧਾਰਾਂ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਵੇਗੀ।

ਅਗਲੇ 15-18 ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੌਰਾਨ, ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਪੜਾਅ ਦਰ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧੇਗਾ। ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇਣ ਲਈ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਛੇਤੀ ਹੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਿਹਤ-ਸੰਭਾਲ ਪ੍ਰਦਾਤਾਵਾਂ, ਇੰਡੀਜਨਸ (ਮੂਲ ਨਿਵਾਸੀ) ਭਾਈਵਾਲਾਂ, ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਅਤੇ ਸਥਾਨਕ ਮਿਊਨਿਸਿਪੈਲਿਟੀਆਂ ਨਾਲ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਜੂਨ 2023 ਵਿੱਚ, ਸੂਬੇ ਨੇ ਸਰੀ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ 30 ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਰੀ ਮੈਮੋਰੀਅਲ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਸਾਈਟ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ।

A TO Z DRIVING SCHOOL

SO EASY

ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਲਰਨਿੰਗ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕੰਪਿਊਟਰ ਨਾਲ ਕਰੋ

AIR BRAKE CLASS

ਟਰੱਕ ਦਾ ਲਾਇਸੈਂਸ ਲੈਣ ਲਈ ਮਿਲੋ

ਕਲਾਸ ਵਨ ਦਾ ਲਾਇਸੈਂਸ ਲੈਣ ਲਈ ਅੱਜ ਹੀ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ

ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਵੀ ਪੜ੍ਹਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਵਾਜਬ ਰੇਟ ਅਤੇ ਵਧੀਆ ਸਰਵਿਸ

ਅਸੀਂ ਸਿਟੀਜ਼ਨਸ਼ਿਪ ਅਤੇ NSC ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਅਤੇ ਟੈਸਟ ਵੀ ਕਰਵਾਉਂਦੇ ਹਾਂ

ਲਰਨਿੰਗ ਲਾਇਸੈਂਸ ਲੈਣ ਲਈ ਵੀ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ

ਲੱਕੀ ਸੇਖੋਂ 604 614 5365

Gaba Tire

All TIRES AVAILABLE (AS, AT & MT)

CAR DETAILING

Starting at

\$100

Free Delivery in Surrey

- » 185/65/15 All-season
- » 195/65/15
- » 205/55/16
- » 205/60/16
- » 235/45/18 4 Tire 499\$ Free install + Tax
- » 4 Tire 299\$ Free install + Tax
- » 33/15/20 4 Mud Tire 10 ply
- » 35/12.50/20 4 Mud Tire 10 ply
- » 999\$ Free install + Tax

ਸਾਨੂੰ ਨਵੀਂ ਲੋਕੇਸ਼ਨ ਚਿਲੀਵੈਕ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਰਕਰ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ

CHILLIWACK

45877-HOCKING AVE

604-316-3643

BACK SIDE OF CHILLIWACK TAXI :

ABBOTSFORD

31324 - 107 Peardonville Rd

604-897-3235

604-746-4222

www.gabaautodetailing.com

2 YEARS 50000 KM WARRANTY

ਰਿਚਮੰਡ ਵਿੱਚ ਬੇਘਰ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਬਣੇ ਸ਼ੈਲਟਰਾਂ ਵਿੱਚ 60 ਫੀਸਦੀ ਗਿਣਤੀ ਸ਼ਰਨਾਰਥੀਆਂ ਦੀ ਵਧੀ

ਸਰੀ, (ਏਕਜੋਤ ਸਿੰਘ): ਰਿਚਮੰਡ ਸਿਟੀ ਵਲੋਂ ਫੈਡਰਲ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸ਼ਰਨਾਰਥੀਆਂ ਅਤੇ ਪਨਾਹ ਲੈਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਵਧੇਰੇ ਅਸਥਾਈ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਉਪਲੱਬਧ ਕਰਵਾਉਣ ਜਾਂ ਸਹਿਰ ਦੇ ਸ਼ੈਲਟਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਵਾਧੂ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਨਵੇਂ ਆਏ ਸ਼ਰਨਾਰਥੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ੈਲਟਰਾਂ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ ਇੱਕ ਤਿਹਾਈ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ।

ਕਾਉਂਸਲਰ ਕੈਰਲ ਡੇ, ਵਲੋਂ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕੌਂਸਲ ਦੁਆਰਾ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਪਾਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਕੈਰਲ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਬੇਘਰ ਹੋਣ ਦਾ ਅਨੁਭਵ ਕਰ ਰਹੇ ਸਥਾਨਕ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ੈਲਟਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ੈਲਟਰਾਂ

ਵਿੱਚ ਸ਼ਰਨਾਰਥੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵੱਧ ਚੁੱਕੀ ਹੈ।

ਉਸਨੇ ਸਾਲਵੇਸ਼ਨ ਆਰਮੀ ਦੁਆਰਾ ਇਸਦੇ ਰਿਚਮੰਡ ਹਾਊਸ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਸ਼ੈਲਟਰ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਡੇਟਾ ਨੂੰ ਸਾਂਝਾ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਅਨੁਸਾਰ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ 632 ਵਿੱਚੋਂ 201 ਸ਼ਰਨਾਰਥੀ ਅਤੇ ਸ਼ਰਣ ਮੰਗਣ ਵਾਲੇ ਸਨ, ਅਤੇ ਦਸੰਬਰ ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅੰਕੜਾ 60 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਸੀ।

ਕੈਲਰ ਡੇ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸਤੰਬਰ ਵਿੱਚ ਬੀਸੀ ਮਿਊਂਸਪੈਲਿਟੀਜ਼ ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ ਨੂੰ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸ਼ਰਨਾਰਥੀਆਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਣ ਲੈਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਨਾ ਫੈਡਰਲ ਸਰਕਾਰ

ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਿਚਮੰਡ ਵਿੱਚ ਵੈਨਕੂਵਰ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਦੇ ਨੇੜੇ ਸ਼ਰਨਾਰਥੀਆਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਣ ਮੰਗਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਾਡਯੂਲਰ ਹਾਊਸਿੰਗ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵੀ ਕਿਹਾ ਹੈ।

ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਕਿਊਬਿਕ ਵਿੱਚ ਸ਼ਰਣ ਮੰਗਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਇੱਕ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਕਰਾਸਿੰਗ ਪੁਆਇੰਟ ਦੇ ਬੰਦ ਹੋਣ ਨਾਲ ਅਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਰਫ਼ਤਾਰ ਹੌਲੀ ਹੋ ਗਈ ਸੀ, ਪਰ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਅਜੇ ਵੀ ਲੋਕਾਂ ਵਲੋਂ ਸ਼ਰਣ ਲੈਣ ਦੇ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ।

This report was written by Ekjot Singh as part of the Local Journalism Initiative.

ਹੜ੍ਹ ਪੀੜ੍ਹਤਾਂ ਲਈ ਐਲਾਨੀ ਰਾਸ਼ੀ ਦਾ 2 ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ 40% ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ 'ਤੇ ਐਮ.ਪੀ. ਬ੍ਰੈਡ ਵਿਸ ਨੇ ਚੁੱਕੇ ਸਵਾਲ

ਸਰੀ, (ਏਕਜੋਤ ਸਿੰਘ): ਨਵੰਬਰ 2021 ਵਿੱਚ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਦੇ ਫਰੇਜ਼ਰ ਵੈਲੀ ਵਿੱਚ ਆਏ ਹੜ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨ ਹੋਈ ਤਬਾਹੀ ਦੀ ਰਿਕਵਰੀ ਲਈ ਆਪਣੇ ਹਿੱਸਾ ਦੇ ਐਲਾਨੇ ਲਗਭਗ \$ 3.4 ਬਿਲੀਅਨ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ। ਪਰ ਉਸ ਤਬਾਹੀ ਦੇ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ, ਇਸ ਵਿੱਚੋਂ ਸਿਰਫ਼ 40 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਮਿਸ਼ਨ-ਮੈਟਸਕੀ-ਫ੍ਰੇਜ਼ਰ ਤੋਂ ਕੰਜ਼ਰਵੇਟਿਵ ਐਮ. ਪੀ. ਬ੍ਰੈਡ ਵਿਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ "ਸਾਡੇ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਹੁਣ ਇਸ ਫੰਡਿੰਗ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਵਿਸ ਨੇ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਪ੍ਰੈਸ ਨਾਲ ਇੱਕ ਇੰਟਰਵਿਊ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ: ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਮੁੜ ਤੋਂ ਲੀਹ 'ਤੇ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਇਸ ਫੰਡਿੰਗ

ਦੀ ਲੋੜ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਹੈ। ਬਲੂਬੇਰੀ ਫਸਲਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਤਬਾਹ ਹੋਏ ਡੇਅਰੀ ਫਾਰਮਾਂ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਲੋੜ ਹੈ, ਉਹਨਾਂ ਘਰਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਲੋੜ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਤਬਾਹੀ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਘਰ ਗਵਾ ਦਿੱਤੇ।

ਵਿਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਤਬਾਹੀ ਲਈ ਐਲਾਨੇ ਪੈਸੇ ਦੇਣ ਲਈ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦਾ ਸਮਾਂ ਵਾਜਬ ਸੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਥਾਨਕ ਅਤੇ ਫੈਡਰਲ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੋਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਖਰਚਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਸੀ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਖੇਤਰ ਅਗਲੇ ਤੁਫਾਨ ਲਈ ਅਜੇ ਵੀ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੀ ਘੱਟ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਕਈ ਵਾਰ ਬਣ ਚੁੱਕੇ ਹਨ।

ਦੱਖਣੀ ਬੀ.ਸੀ. 2022 ਅਤੇ 2023 ਦੋਵਾਂ ਵਿੱਚ ਕਈ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇਣ ਨੂੰ ਮਿਲੇ ਜਿਵੇਂ ਦਾ ਮੀਂਹ ਤੁਫਾਨ 2021 ਦੀ ਤਬਾਹੀ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਿਆ ਸੀ।

ਪਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਕੁਝ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਅਜੇ ਵੀ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਉਪਰ ਪਰ ਫੈਡਰਲ ਡਿਜ਼ਾਸਟਰ ਫਾਈਨੈਂਸ਼ੀਅਲ ਅਸਿਸਟੈਂਸ ਅਰੇਂਜਮੈਂਟਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ, ਜਾਂ ਧਵਅਅ, ਦੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਈ ਆਫ਼ਤ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇ ਪ੍ਰਵਾਹ ਵਿੱਚ ਔਸਤਨ ਸੱਤ ਸਾਲ ਲੱਗਦੇ ਹਨ - ਅਤੇ ਕਈ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ 10 ਤੋਂ 15 ਸਾਲ ਤੱਕ ਵੀ ਲੱਗ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

This report was written by Ekjot Singh as part of the Local Journalism Initiative.

RBC Royal Bank

ਮੌਰਟਗੇਜ਼ ਦੀ ਹਰ ਜ਼ਰੂਰਤ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ

AMAR KHATRA

Mobile Mortgage Specialist

604.751.1219

amar.khatra@rbc.com

EXPERT ADVICE | EASY PROCESS | GREAT RATES

All personal lending Products and residential mortgages are offered by Royal Bank Of Canada and are subject to standard lending criteria. Registered trademark of Royal Bank Of Canada. RBC and Royal Bank are registered trademarks of Royal Bank Of Canada. Trademark of Royal Bank Of Canada.

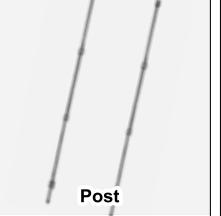

Guru Nanak's Free Kitchen

LOVE ALL, FEED ALL

ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਸਾਹਿਯੋਗ ਲਈ ਬੇਨਤੀ

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਫਰੀ ਕਿਚਨ ਵਲੋਂ ਪਿਛਲੇ 15-16 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੈਨਕੂਵਰ 'ਚ ਲੋੜਵੰਦ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਲੰਗਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਲੋੜਵੰਦ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲੰਗਰ ਛਕਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਫਰੀ ਕਿਚਨ ਲਈ ਵੈਨਕੂਵਰ 'ਚ ਇਮਾਰਤ ਖਰੀਦੀ ਗਈ ਸੀ। ਹੁਣ ਇਸ ਇਮਾਰਤ 'ਚ ਲੰਗਰ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਈ ਉਪਕਰਨ ਲਿਆਏ ਜਾਣੇ ਹਨ ਤਾਂ ਕਿ ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ 7 ਦਿਨ ਲੋੜਵੰਦ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਲੰਗਰ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਸ ਉਪਰਾਲੇ ਲਈ ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ।

 Wire Shelving	 Post	 Dishwasher, Door Type	 Dishtable, Soiled
 Range, Stock Pot, Gas	 Tilting Skillet Braising Pan, Gas	 Kettle Mixer, Electric	 Exhaust Hood
 Hand Sink, Parts & Accessories	 Wall / Splash Mount Faucet	 Hot Food Well Unit, Drop-In, Electric	 Sandwich / Salad Preparation Refrigerator

ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਸੱਜਣ ਸੇਵਾ ਲੈਣੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਨੰਬਰਾਂ 'ਤੇ ਸੰਪਰਕ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

778-895-1453, 604-771-7170

ਬਹੁਤੇ ਕੈਨੇਡੀਅਨਜ਼ ਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਿੱਲ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ : ਸਰਵੇਖਣ ਮਿਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਜਨਮਦਿਨ ਪਾਰਟੀ ਸਕੈਮ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਏ ਲੋਕ

ਸਰੀ, (ਏਕਜੋਤ ਸਿੰਘ): ਇੱਕ ਤਾਜ਼ਾ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਸਰਵੇਖਣ ਵਿੱਚ ਇਹ ਗੱਲ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਹੈ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਜਿਹੜਾ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸਬੰਧੀ ਬਿੱਲ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਦਾਅਵੇ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਉਸ ਸਬੰਧੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਹ ਸਫਲ ਸਾਬਤ ਹੋਣਗੇ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

ਪੋਲਿੰਗ ਫਰਮ ਲੇਜਰ ਨੇ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਕੈਨੇਡੀਅਨਾਂ ਨੂੰ ਲਿਬਰਲ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਐਨਲਾਈਨ ਹਰਮਜ਼ ਐਕਟ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਤਾਂ ਬਹੁਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਸ ਪ੍ਰਤੀ ਹਾਂ ਪੱਖੀ ਹੁੰਗਾਰਾ ਨਹੀਂ ਭਰਿਆ।

ਅੱਧੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਸੁਤੰਤਰ ਭਾਸ਼ਣ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਤੋਂ ਸੁਚੇਤ ਹਨ, ਅਤੇ ਅੱਧਿਆ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਨਫਰਤ ਭਰੇ ਭਾਸ਼ਣ ਦੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਸਖ਼ਤ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਨਿਆਂ ਮੰਤਰੀ ਆਰਿਫ ਵਿਰਾਨੀ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਡਿਜੀਟਲ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਮਿਸ਼ਨ ਬਣਾਏਗਾ ਅਤੇ ਕੈਨੇਡੀਅਨਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਸੁਣਨ ਲਈ ਇੱਕ ਓਮਬਡਪਰਸਨ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕਰੇਗਾ। ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ

ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਸੰਪਰਕ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਵੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ।

ਬਿੱਲ ਸੱਤ ਕਿਸਮਾਂ ਦੀ ਐਨਲਾਈਨ ਸਮੱਗਰੀ 'ਤੇ ਸ਼ਿਕੰਜਾ ਕਸੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅੱਤਵਾਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਅਜਿਹੀ ਸਮੱਗਰੀ ਤੱਕ ਜੋ ਇੱਕ ਨਾਬਾਲਗ ਨੂੰ ਸਵੈ-ਨੁਕਸਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਦੀ ਲੱਗੇਗੀ। ਉਸ 'ਤੇ ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਰਾਹੀਂ ਤੁਰੰਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਨਵੇਂ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਪਲੇਟਫਾਰਮਾਂ ਕੋਲ ਜਿਨਸੀ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਲਈ 24 ਘੰਟੇ ਦਾ ਸਮਾਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸਾਂਝੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਅਤੇ ਜਿਨਸੀ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਜਾਂ ਹੋਰ

ਅਪੱਤੀ ਜਨਕ ਪੋਸਟਾਂ ਜਿਸ 'ਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ, ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਤਹਿਤ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ ਤਾਂ ਉਸ 'ਤੇ ਲੱਖਾਂ ਡਾਲਰ ਦੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਵੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਹੈ। ਫਰਮ ਲੇਜਰ ਨੇ 8 ਤੋਂ 10 ਮਾਰਚ ਤੱਕ ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਉਪਾਵਾਂ ਬਾਰੇ 1,527 ਕੈਨੇਡੀਅਨਾਂ ਦਾ ਸਰਵੇਖਣ ਕੀਤਾ।

ਲਗਭਗ ਬਹੁਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਐਨਲਾਈਨ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਕਿ 25 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਕਦਮ ਨਾਲ

ਅਸਹਿਮਤ ਹਨ।

ਸਿਰਫ 41 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਐਨਲਾਈਨ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਬਣਾਏਗਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜਿਨਸੀ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣਾ ਵੀ ਆਸਾਨ ਹੋਵੇਗਾ। ਹੋਰ 32 ਫੀਸਦੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਨਤੀਜਾ ਹੋਵੇਗਾ।

33 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਨੇ ਸਰਵੇਖਣ 'ਚ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ "ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹਨ," ਜਦੋਂ ਕਿ 27 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ "ਬਿਲਕੁਲ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ" ਅਤੇ 23 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਬੋਲਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ "ਭਰੋਸਾ" ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸਰਵੇਖਣ ਕੀਤੇ ਗਏ ਲਗਭਗ 20 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਘੀ ਕੰਜ਼ਰਵੇਟਿਵਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, 17 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜਸਟਿਨ ਟਰੂਡੋ ਦੇ ਲਿਬਰਲਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਿਰਫ 13 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਫੈਡਰਲ ਨਿਊ ਡੈਮੋਕਰੇਟਸ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ। This report was written by Ekjot Singh as part of the Local Journalism Initiative.

ਸਰੀ, (ਏਕਜੋਤ ਸਿੰਘ): ਮਿਸ਼ਨ ਨਿਵਾਸੀ ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਜਨਮਦਿਨ ਪਾਰਟੀ ਲਈ ਦਾਨ ਮੰਗਣ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਜਾਅਲੀ ਸੰਸਥਾ ਰਾਹੀਂ ਕੁਝ ਲੋਕ ਸਕੈਮ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਏ ਹਨ।

ਆਰ.ਸੀ.ਐਮ.ਪੀ. ਨੇ ਇਸ ਘੁਟਾਲੇ ਬਾਰੇ ਸਥਾਨਕ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਾਵਧਾਨ ਕੀਤਾ। ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੇ 4 ਅਤੇ 10 ਮਾਰਚ ਦੇ ਦਰਮਿਆਨ ਇਸ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈਆਂ ਹਨ।

ਪੁਲਿਸ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਨਾਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇੱਕ ਫੇਸਬੁੱਕ ਗਰੁੱਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪੋਸਟਿੰਗ ਦੇਖੀ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਇੱਕ ਸਿੰਗਲ ਪੇਰੈਂਟ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਦੇ ਜਨਮਦਿਨ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਲਈ ਨਕਦ ਦਾਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ।

ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਪੈਸੇ ਦਾਨ ਕੀਤੇ ਪਰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਹੀ ਬੇਨਤੀ ਕਈ ਖਾਤਿਆਂ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਵੇਖੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਅਤੇ ਇੱਕੋ ਫੋਨ ਨੰਬਰ ਸਨ।

ਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਵਲੋਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਿਰਸਵਾਰਥ ਚੈਰਿਟੀ ਦੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਵੇਖਣਾ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਹੈ, ਪਰ ਧਿਆਨ ਰੱਖੋ ਕਿ ਕੁਝ ਲੋਕ ਅਜਿਹੇ ਹਨ ਜੋ ਇਸ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਠੱਗਦੇ ਹਨ। ਮਿਸ਼ਨ ਆਰ.ਸੀ.ਐਮ.ਪੀ. ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਧੋਖਾਧੜੀ ਵਾਲਾ ਸੁਨੇਹਾ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ 604-826-7161 'ਤੇ ਡਿਟੈਚਮੈਂਟ ਨੂੰ ਕਾਲ ਕਰਨ। This report was written by Ekjot Singh as part of the Local Journalism Initiative.

Passport Photos
Family Partrait
Graduation
Fashion | Glamour
Photo Restoration
Photography
for all occasions

ਪਾਸਪੋਰਟ ਫੋਟੋ 2 ਫੋਟੋ \$5 ਦੀਆਂ

ROYAL PHOTO STUDIO

ਵਿਆਹ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਫੰਕਸ਼ਨ ਤੇ ਵੀਡੀਓ ਦੀ ਸੇਵਾ
HD Blu-Ray, Cinematography

#171-8138 128 Street, Surrey (Payal Business Centre)
8140-120 Street, Surrey (ਇੰਡੀਆ ਕੌਂਸਲੇਟ ਦੇ ਥੱਲੇ)

Mandeep S. Dhillon 604-594-2131, 778-840-4600

KNOWLEDGE TEST PREPRATION ON COMPUTER For Class 1,2,3,4,5,6,7 & 8 in PUNJABI & ENGLISH

Frontline DRIVING SCHOOL

Regular Lesson Price \$55(60mins)
Male/Female Trainers Available

ਘਰ ਵਰਗਾ ਮਾਹੌਲ ਭੈਣਾਂ ਲਈ ਲੇਡੀਜ਼ ਟੀਚਰ ਅਤੇ ਵੱਖਰਾ ਕਲਾਸ ਰੂਮ

GOLDEN PACKAGE: \$950 - 899 15 Lessons (60min each) + Road Test Car rental with 1 Warmup Lesson Savings: \$51	SILVER PACKAGE: \$675 - 625 10 Lessons (60min each) + Road Test Car rental with 1 Warmup Lesson Savings: \$50
--	--

ICBC CERTIFIED TRAINERS
Call Now to book:
Gurpreet/Ranbir Sidhu 778.779.5888

 # 7-2345 Windsor Street Abbotsford
Safety Inspected
2022 Toyota Corolla

778-779-5888

Diamond
Sweets & Restaurant

3 LOCATIONS

- » SURREY
#102-15933 Fraser Hwy, Surrey, BC
604-593-5566
- » LANGLEY
#102-7228 192 St. Langley, BC
604-372-4949
- » DELTA
#160-8047 120St. Delta, BC
604-5917277

Specialised in all kinds of Indian Sweets & Foods

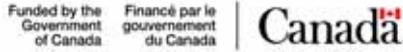
We do Catering for all Occassions
Open 7 days a Week
10:00am to 10:00pm

ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼

Canadian Punjab Times

Brar Bhagta Bhai Ka
Editor
604-751-1113

ADVISORY BOARD

- Dr. Puran Singh**
Vancouver, Canada
- S. Jarnail Singh**
Surrey, Canada
- Ekjot Singh**
News Reporter
- Gora Sandhu Khurd**
News Reporter (Punjab)
- Paramjit Singh**
Graphic Designer

Distributed in B.C.,
Greater Vancouver,
Fraser Valley,
Contact for Advertisement
604-338-7310

ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਵਿੱਚ ਛਪੇ ਲੇਖਾਂ ਜਾਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨਾਲ ਅਦਾਰਾ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਦਾ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।
The Canadian Punjab Times is not responsible or legally liable for any news, articles, advertisements or typing mistakes in the news or articles.

Canadian Punjab Times Inc.
(Punjabi Newspaper)
Contact :
604-338-7310
Fax :
604-572-3638
Website :
www.thepunjabtimes.ca
E-mail :
canadianpunjabtimes@gmail.com

Please Note:

The Publisher does not guaranty the interaction of any particular advertisement on a specified date, or at all advertiser. Further, the publisher does not accept liability for printing and advertisement beyond the amount for the space actually occupied by the portion of the advertisements in which error occurs. The publisher reserves the right to cancel any contract on which space has not been used within 90 days of from the contract does. All advertising is subject the publishers approved contract must be completed within one year from the date of commencement. Printing of key numbers is not guaranteed. Publisher is not responsible in any mishappening between the customer and Advertiser.

ਪਾਠਕਾਂ ਵਲੋਂ ਲੇਖਾਂ ਬਾਰੇ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਫੋਨਾਂ ਸਬੰਧੀ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਾਠਕ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਲੇਖ ਸਬੰਧੀ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਸਿਰਫ 'ਤੇ ਸਿਰਫ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਭੇਜੇ। ਪਾਠਕਾਂ ਵਲੋਂ ਭੇਜੀ ਲੇਖਾਂ ਸਬੰਧੀ ਸੱਭਿਅਕ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਵਿਲੱਖਣਤਾ

ਲੇਖਕ : ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਵਿਜੈ ਕੁਮਾਰ

ਕੈਨੇਡਾ ਦੁਨੀਆ ਦਾ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਮੁਲਕ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਆਪਣੀ ਵੱਖਰੀ ਪਛਾਣ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗੱਲਾਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਹੋ ਕੇ ਦੂਜੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਮੁਲਕ ਨੂੰ ਛੱਡਕੇ ਇਥੇ ਵਸਣ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।

ਇਸ ਮੁਲਕ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਖਾਸੀਅਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦਾ ਸੁਰੱਖਣ, ਸੁੱਧ ਹਵਾ, ਪਾਣੀ, ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ ਸਾਫ਼-ਸਫ਼ਾਈ, ਬੁਟਿਆਂ ਅਤੇ ਫੁੱਲਾਂ ਦੀ ਭਰਮਾਰ, ਸਜੇ-ਫਬੇ ਪਾਰਕ, ਹਰਿਆ-ਭਰਿਆ ਵਾਤਾਵਰਨ ਤੇ ਕਿਸੇ ਪਾਸੇ ਕੋਈ ਗੰਦਗੀ ਨਹੀਂ, ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸਬੂਤ ਹਨ ਕਿ ਇਥੋਂ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਤੇ ਲੋਕ ਧਰਤੀ, ਕੁਦਰਤ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਵਾਤਾਵਰਨ ਪ੍ਰੇਮੀ ਹਨ।

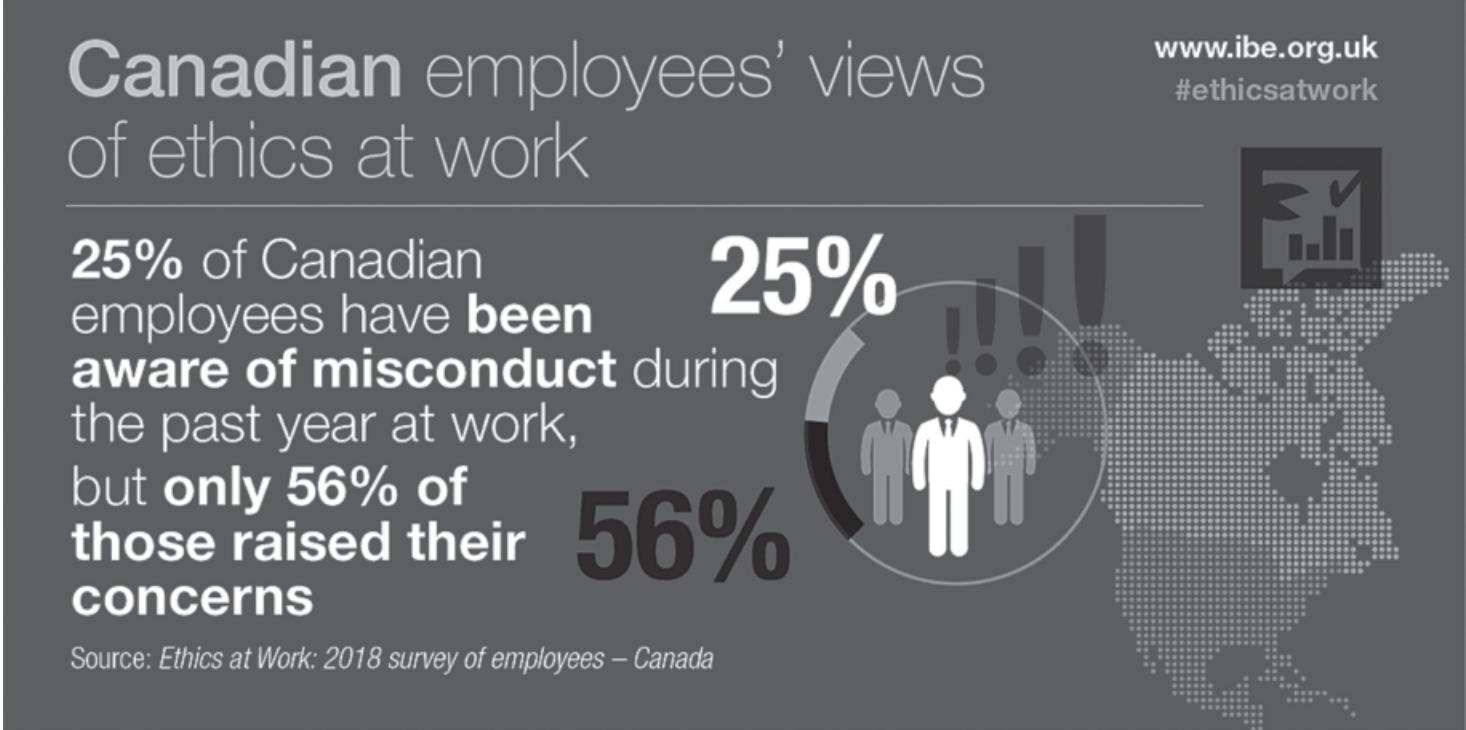
ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਸੋਹਣੇ-ਸੋਹਣੇ ਘਰ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਲੱਗੇ ਫੁੱਲ-ਬੂਟੇ, ਇੱਕੋ ਜਿਹੀਆਂ ਖੁੱਲ੍ਹੀਆਂ ਸੜਕਾਂ ਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ ਕੋਈ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਵੀ ਇਸ

ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਦਵਾਈ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਘਰਾਂ ਅਤੇ ਸਕੂਲਾਂ 'ਚ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰਨ, ਝਿੜਕਣ 'ਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਫੋਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਪੁਲਿਸ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਬੱਚੇ ਦੇ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹੀ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀ ਆਮਦਨ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਖਰਚ ਮਿਲਣ ਲੱਗ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਸਕੂਲੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਬਿਲਕੁਲ ਮੁਫਤ ਹੈ। ਸਕੂਲਾਂ ਵਿਚ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਦਿਮਾਗ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਬੋਝ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਦਾ ਪੂਰਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਤੋਂ ਜੇਕਰ 30% ਟੈਕਸ ਲੈਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਵੀ ਪੂਰੀਆਂ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਪੁਲਿਸ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਸਖ਼ਤ ਹਨ। ਕਾਨੂੰਨ ਤੋੜਨ 'ਤੇ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ਾਂ ਨਹੀਂ ਚੱਲਦੀਆਂ ਸਗੋਂ ਕਾਨੂੰਨ ਮੁਤਾਬਕ ਸਜ਼ਾ ਮਿਲਦੀ ਹੈ।

ਕਾਨੂੰਨ ਸਾਰਿਆਂ ਲਈ ਬਰਾਬਰ ਹੈ। ਲਾਇਸੈਂਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਕੰਮ-ਧੰਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ। ਟਰੈਫਿਕ ਨਿਯਮ ਸਖ਼ਤ ਹਨ ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ

ਜਾ ਸਕਦੀ। ਕੁਦਰਤੀ ਆਫ਼ਤਾਂ ਇਸ ਮੁਲਕ 'ਚ ਵੀ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਸਾਡੇ ਮੁਲਕ ਵਾਂਗ ਇਥੋਂ ਦੇ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫ਼ਤਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਾਲੀ ਮਦਦ ਲਈ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਲਾਰੇ ਨਹੀਂ ਸੁਣਨੇ ਪੈਂਦੇ ਸਗੋਂ ਮਾਲੀ ਸਹਾਇਤਾ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਖਾਤਿਆਂ ਵਿਚ ਚਲੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਵਰਖਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੜਕਾਂ 'ਤੇ, ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਇਕ ਬੂੰਦ ਪਾਣੀ ਦੀ ਨਹੀਂ ਵਿਖਾਈ ਦੇਵੇਗੀ।

ਸੀਵਰੇਜ ਸਿਸਟਮ ਵਧੀਆ ਹੈ। ਕੋਈ ਵੀ ਪਾਈਪ ਧੜਕੀ 'ਤੇ ਵਿਛੀ ਹੋਈ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗੀ, ਨਾ ਹੀ ਉਸ ਵਿੱਚੋਂ ਪਾਣੀ ਰਿਸਦਾ ਨਜ਼ਰ ਆਵੇਗਾ। ਪਾਣੀ ਦੇ ਗੰਦੇ ਨਾਲੇ, ਥਾਂ-ਥਾਂ ਗੰਦਗੀ ਦੇ ਢੇਰ ਅਤੇ ਅਵਾਰਾ ਪਸ਼ੂ ਘੁੰਮਦੇ ਨਹੀਂ ਮਿਲਣਗੇ। ਕੋਈ ਵੀ ਭਿਖਾਰੀ ਘਰਾਂ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ਿਆਂ 'ਤੇ ਭੀਖ ਮੰਗਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ। ਆਵਾਜਾਈ ਦੇ ਸਾਧਨ ਬੱਸਾਂ ਅਤੇ ਰੇਲਗੱਡੀਆਂ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਨਹੀਂ ਮਿਲਣਗੀਆਂ। ਬੱਸਾਂ ਤੇ ਰੇਲਗੱਡੀਆਂ 'ਚ ਟਿਕਟ ਲੈਣ ਲਈ ਕੰਡਕਟਰ ਦੀ ਕੋਈ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ।

ਮੁਲਕ ਦੇ ਸੁਰੱਖਣ ਨੂੰ ਚਾਰ ਚੰਨ ਲਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਸਰਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਲੋਕ ਸਮੇਂ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਨਾ ਜਾਣਦੇ ਹਨ। ਹਸਪਤਾਲਾਂ, ਬੈਂਕਾਂ, ਦਫ਼ਤਰਾਂ, ਸੈਲੂਨਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਮਾਂ ਲੈਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਬਿਨਾਂ ਸਮਾਂ ਲਏ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਮਿਲੇਗਾ ਨਹੀਂ। ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਨਾ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਵਾਰੀ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਭੀੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਾਂਗ ਲੋਕ ਸਮਾਂ ਬਰਬਾਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿਹਲਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗਾ। ਇਥੇ ਬਿਨਾਂ ਪੁੱਛੇ ਤੇ ਸਮਾਂ ਲਏ ਕੋਈ ਕਿਸੇ ਦੇ ਘਰ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ। ਲੋਕ ਪੰਜ ਦਿਨ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਦੋ ਦਿਨ ਸ਼ਨਿਚਰਵਾਰ ਤੇ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਘਰ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਘੁੰਮਣ-ਫਿਰਨ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਮੁਲਕ ਵਿਚ ਸਾਰੇ ਕੰਮ ਇਕ ਬਰਾਬਰ ਹਨ। ਸਾਰੇ ਕੰਮ ਆਪਣੇ ਹੱਥੀਂ ਕਰਨੇ ਪੈਂਦੇ ਹਨ। ਬੱਚਿਆਂ ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ ਦਾ ਨੌਕਰਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਘਰਾਂ ਅਤੇ ਦੁਕਾਨਾਂ 'ਤੇ ਨੌਕਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖੇ ਜਾ ਸਕਦੇ।

ਪਾਲਣਾ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਦੁਰਘਟਨਾਵਾਂ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਬੱਚਿਆਂ, ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ, ਪੈਦਲ ਚੱਲਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸੜਕੀ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸੜਕਾਂ 'ਤੇ ਥਾਂ-ਥਾਂ ਟੋਲ ਪਲਾਜ਼ੇ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਟੋਲ ਪਲਾਜ਼ੇ ਬਿਲਕੁਲ ਨਾਮਾਤਰ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਫੀਸ ਚੱਲਦੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ ਵਿਚ ਅਦਾ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਘਰ ਦੇ ਤੇ ਮੇਲ ਦੇ ਪਤੇ 'ਤੇ ਸੂਚਨਾ ਚਲੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਵਪਾਰਕ ਅਦਾਰੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਯੋਜਨਾ ਅਧੀਨ ਖੋਲ੍ਹੇ ਗਏ ਹਨ।

ਗਲੀ-ਮੁਹੱਲਿਆਂ, ਬੱਸ ਅੱਡਿਆਂ, ਸੜਕਾਂ ਨੁੱਕਰਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਦੁਕਾਨ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗੀ ਅਤੇ ਨਾ ਰੇਹੜੀਆਂ-ਫੜੀਆਂ ਹੀ ਲੱਗੀਆਂ ਮਿਲਣਗੀਆਂ। ਗਲੀ-ਮੁਹੱਲਿਆਂ 'ਚ ਫੇਰੀ ਵਾਲੇ ਵੀ ਹਾਕਾਂ ਮਾਰਦੇ ਨਹੀਂ ਮਿਲਣਗੇ। ਮਾਲ ਤੇ ਪਲਾਜ਼ੇ ਜੋ ਇੱਕੋ ਥਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਇਮਾਰਤਾਂ 'ਚ ਬਣੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਲਾਜ਼ਿਆਂ 'ਤੇ ਗੱਡੀਆਂ ਦੀ ਪਾਰਕਿੰਗ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨਿਯਮ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹਰ ਇਕ ਨੂੰ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਬੈਂਕਾਂ ਵਿਚ ਜ਼ਰਾ ਵੀ ਭੀੜ ਨਹੀਂ ਵਿਖੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਕੰਮ ਆਨਲਾਈਨ ਹੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਇਥੋਂ ਤਕ ਕਿ ਚੈੱਕ ਵੀ ਆਨਲਾਈਨ ਹੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਜਾਇਦਾਦ ਖਰੀਦਣ ਅਤੇ ਵੇਚਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਨਾਲੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰੀ ਹੈ। ਜਾਇਦਾਦ ਖਰੀਦਣ ਤੇ ਵੇਚਣ ਵਿਚ ਪੂਰੀ ਪਾਰਦਰਸ਼ਿਤਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜਾਇਦਾਦ ਖਰੀਦਣ ਤੇ ਵੇਚਣ ਦਾ ਕੰਮ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਕੀਲਾਂ ਰੀਅਲ ਅਸਟੇਟ ਏਜੰਟਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਾਇਦਾਦ ਖਰੀਦਣ ਤੇ ਵੇਚਣ ਵਾਲੇ ਦੋਵੇਂ ਇਕ-ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੇ। ਸਾਰਾ ਕੰਮ ਆਨਲਾਈਨ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜਾਇਦਾਦ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਪੱਕੇ ਨਾਗਰਿਕ ਖਰੀਦ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਜਾਇਦਾਦ ਖਰੀਦਣ, ਵੇਚਣ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਘਾਟ-ਵਾਧ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੋਹਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲਾਂ ਤੇ ਰੀਅਲ ਅਸਟੇਟ ਏਜੰਟਾਂ ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਦੋਹਾਂ ਧਿਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਜਾਇਦਾਦ ਟੈਕਸ ਵਿਚ ਰਤਾ ਵੀ ਹੋਰਾਫੇਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ

ਟਿਕਟ ਲੈਣ ਲਈ ਪੰਚ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ, ਪੈਸੇ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਤੁਹਾਡੇ ਖਾਤੇ 'ਚੋਂ ਕੱਟੇ ਜਾਣਗੇ। ਸਿੱਕਾ ਪਾ ਕੇ ਵੀ ਟਿਕਟ ਲੈਣ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਗੱਡੀਆਂ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਕਾਰਨ ਹਾਰਨ ਵਜਾਉਣਾ ਸੜਕੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ। ਧਾਰਮਿਕ ਅਸਥਾਨਾਂ ਉੱਤੇ ਉੱਚੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿਚ ਲਾਉਡ ਸਪੀਕਰ ਵੱਜਦੇ ਨਹੀਂ ਮਿਲਣਗੇ। ਲੰਗਰਾਂ ਤੇ ਕੀਰਤਨਾਂ ਦੀ ਭਰਮਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਚੰਗੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸਕੂਲਾਂ ਵਰਗੇ ਹਨ।

ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸਕੂਲ ਵੀ ਹਨ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਚ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਉੱਚ ਵਰਗ ਦੇ ਲੋਕ ਹੀ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਨ। ਸਕੂਲੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਬਿਲਕੁਲ ਮੁਫਤ ਹੈ। ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀਆਂ 'ਚ ਹਿੰਦੀ, ਪੰਜਾਬੀ, ਉਰਦੂ, ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਤੇ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਤਾਬਾਂ ਮੌਜੂਦ ਹਨ। ਪੈਂਹਟ ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਪੂਰੀ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਪੱਕੇ ਦੇਸੀ-ਵਿਦੇਸੀ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪੈਨਸ਼ਨ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਕੋਰੋਨਾ ਵਰਗੀ ਮਹਾਮਾਰੀ ਵਿਚ ਇਸ ਮੁਲਕ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਅੱਗੇ ਹੋ ਕੇ ਬਾਹ ਫੜਦੀ ਹੈ। ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਤੇ ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਹੈ। ਫਿਰ ਵੀ ਸਾਡੇ ਮੁਲਕ ਨਾਲੋਂ ਕਾਫ਼ੀ ਕੁਝ ਵੱਖਰਾ ਹੈ।

ਡਾਕਟਰ ਇਮਾਨਦਾਰ ਤੇ ਸਮਰਪਿਤ ਹਨ। ਇਲਾਜ ਮੁਫਤ ਹੈ। ਵਿਜ਼ਟਰ ਵੀਜ਼ੇ 'ਤੇ ਆਏ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਬਿਨਾਂ ਬੀਮੇ ਤੋਂ ਇਲਾਜ ਮਹਿੰਗਾ ਹੈ। ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਖਾਨਿਆਂ ਦੀ ਸਫ਼ਾਈ ਵੇਖਣ ਵਾਲੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਕੈਨੇਡਾ 'ਚ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿਹਲਾ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦਾ। ਵਿਆਹਾਂ 'ਤੇ ਨਾ ਤਾਂ ਲੱਖਾਂ ਰੁਪਏ ਖਰਚ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਭੀੜ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਹਰ ਘਰ ਅੱਗੇ ਮਹਿੰਗੀ ਗੱਡੀ ਖੜ੍ਹੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੁਲਕਾਂ ਵਰਗੀ ਪਛਾਣ ਕਦੋਂ ਬਣੇਗੀ ਤੇ ਲੋਕ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ 'ਚ ਜਾ ਕੇ ਵਸਣ ਨਾਲੋਂ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ 'ਚ ਵਸਣ ਨੂੰ ਕਦੋਂ ਪਹਿਲ ਦੇਣਗੇ।

ਟਰੰਪ ਅਮਰੀਕਾ ਤੇ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਦੇ ਲੋਕਤੰਤਰ ਨੂੰ ਪਾ ਦੇਣਗੇ ਖਤਰੇ ਵਿਚ : ਜੋਅ ਬਾਈਡਨ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ- ਦੂਜੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਜੋਅ ਬਾਈਡਨ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਰੋਧੀ ਅਤੇ ਸਾਬਕਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ 'ਤੇ ਤਿੱਖਾ ਵਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਲੋਕਤੰਤਰ ਨੂੰ ਖਤਰੇ 'ਚ ਪਾਉਣ, ਰੂਸ ਦੇ ਅੱਗੇ ਗੋਡੇ ਟੇਕਣ ਅਤੇ 'ਨਾਰਾਜ਼ਗੀ, ਬਦਲਾ ਅਤੇ ਗੁੱਸੇ' ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਹੈ। ਅਮਰੀਕੀ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਸੰਯੁਕਤ ਸੈਸ਼ਨ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅੰਤਿਮ 'ਸਟੇਟ ਆਫ ਦਿ ਯੂਨੀਅਨ' ਭਾਸ਼ਣ 'ਚ ਬਾਈਡਨ ਨੇ ਇਕ ਘੰਟੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਚੱਲੇ ਆਪਣੇ ਭਾਸ਼ਣ ਵਿਚ ਟਰੰਪ ਦਾ 13 ਵਾਰ ਜਕਿਰ ਕੀਤਾ। ਸੁਪਰ ਮੰਗਲਵਾਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਨਵੰਬਰ 2024 ਦੀਆਂ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਬਾਈਡਨ ਅਤੇ ਟਰੰਪ ਵਿਚਕਾਰ ਦੁਬਾਰਾ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦਾ ਰਾਹ ਪੱਧਰਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। 81 ਸਾਲਾ ਬਾਈਡਨ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਬਜ਼ੁਰਗ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰੂਸੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਵਲਾਦੀਮੀਰ ਪੁਤਿਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਤਾਜ਼ਾ ਟਿੱਪਣੀ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ, 6 ਜਨਵਰੀ ਦੇ ਵਿਦਰੋਹ, ਗਰਭਪਾਤ ਅਤੇ ਬੰਦੂਕ ਕੰਟਰੋਲ ਵਰਗੇ ਕਈ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ 77 ਸਾਲਾ ਟਰੰਪ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾ ਕੀਤੀ।

ਡੈਮੋਕਰੇਟਿਕ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਨੇਤਾ ਬਾਈਡਨ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਇਕ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ, ਜੋ ਸਭ ਤੋਂ ਮੁੱਢਲੇ

ਫਰਜ਼ ਵਿਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦਾ ਅਮਰੀਕੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਕਰਨ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਮੁਆਫੀਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ।" ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਬਕਾ ਰਿਪਬਲਿਕਨ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ, ਪੁਤਿਨ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, 'ਜੋ ਕੁੱਝ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ, ਉਹ ਕਰੋ।' ਦਰਅਸਲ ਇਕ ਸਾਬਕਾ ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੇ ਇਕ ਰੂਸੀ ਨੇਤਾ ਅੱਗੇ ਝੁਕਦੇ ਹੋਏ ਅਜਿਹਾ ਕਿਹਾ ਸੀ। ਇਹ ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਹੈ, ਇਹ ਖਤਰਨਾਕ ਹੈ। ਇਹ ਅਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਹੈ। ਟਰੰਪ ਨੇ ਹਾਲ ਹੀ 'ਚ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਰੂਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਾਟੋ ਮੈਂਬਰ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ 'ਜੋ ਕੁੱਝ ਵੀ ਉਹ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ' ਕਰਨ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਗੇ ਜੋ ਰੱਖਿਆ ਖਰਚ ਸਬੰਧੀ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਕ ਹੈਰਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਬੂਲਨਾਮੇ ਵਿਚ ਟਰੰਪ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਹ ਦੁਬਾਰਾ

ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਬਣਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹ ਗੱਠਜੋੜ ਦੇ ਸਮੂਹਿਕ ਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ। ਬਾਈਡਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਅੱਖੇ ਦੌਰ ਵਿਚੋਂ ਇਕ 'ਚੋਂ ਅਮਰੀਕਾ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਦੇ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਸੱਤਾ ਵਿਚ ਆਏ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, "ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਲਿੰਕਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਅਤੇ ਗ੍ਰਹਿ ਯੁੱਧ ਦੇ ਬਾਅਦ ਤੋਂ ਇਥੇ ਘਰੇਲੂ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਅਤੇ ਲੋਕਤੰਤਰ 'ਤੇ ਉਹੋ ਜਿਹਾ ਹਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅੱਜ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜੋ ਗੱਲ ਸਾਡੇ ਇਸ ਦੌਰ ਨੂੰ ਦੁਰਲੱਭ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਹੀ ਸਮੇਂ ਵਿਚ, ਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਦੋਵਾਂ ਥਾਂਵਾਂ 'ਤੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਅਤੇ ਲੋਕਤੰਤਰ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿਚ, ਰੂਸ ਦੇ ਪੁਤਿਨ ਅੱਗੇ ਵੱਧ ਰਹੇ ਹਨ, ਯੂਕ੍ਰੇਨ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਪੂਰੇ ਯੂਰਪ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਬਾਹਰ ਅਰਾਜਕਤਾ ਫੈਲਾ ਰਹੇ ਹਨ।"

ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਜਰਸੀ ਸਿਟੀ ਨੇ ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਐਲਾਨਿਆ 'ਸਿੱਖ ਵਿਰਾਸਤੀ ਮਹੀਨਾ'

ਨਿਉ ਜਰਸੀ : ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਯੋਗਦਾਨ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਵਧ ਰਹੇ ਵਿਤਕਰੇ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਜਰਸੀ ਸਿਟੀ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕੌਂਸਲ ਨੇ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ 'ਸਿੱਖ ਵਿਰਾਸਤੀ ਮਹੀਨਾ' ਵਜੋਂ ਮਾਨਤਾ ਦੇਣ ਦੇ ਮਤੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਜਰਸੀ ਸਿਟੀ ਸਿਟੀ ਕੌਂਸਲ ਵਿਚ 9-0 ਨਾਲ ਪਾਸ ਹੋਇਆ। ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੁਨੀਆ ਦਾ ਪੰਜਵਾਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਧਰਮ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਦੇ 3 ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ 3 ਲੱਖ ਲੋਕ ਪਾਲਣ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਧਰਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੱਚਾ ਜੀਵਨ ਜਿਉਣ, ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਭਗਤੀ ਕਰਨ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਗੱਲ

'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਵਿਚ ਹਰ ਮਨੁੱਖ ਬਰਾਬਰ ਹੈ। ਮਤੇ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਯੋਗਦਾਨ ਲਈ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਲੋੜਵੰਦਾਂ ਨੂੰ ਮੁਫਤ ਭੋਜਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ। ਇਹ ਮਤਾ ਅਜਿਹੇ ਨਾਜ਼ੁਕ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਆਇਆ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਅਕਸਰ ਵਿਤਕਰੇ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ

ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਸਿੱਖ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਕੂਲ ਵਿਚ ਖੱਕੇਸ਼ਾਹੀ ਅਤੇ ਬਦਸਲੂਕੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਿੱਖ-ਵਿਰੋਧੀ ਨਫਰਤੀ ਹਮਲੇ ਹਾਲ ਹੀ ਦੇ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਵਧੇ ਹਨ, ਲੋਕ ਅਕਸਰ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਬਿਨਾਂ ਕੱਟੀ ਹੋਈ ਦਾੜ੍ਹੀ ਅਤੇ ਰਵਾਇਤੀ ਦਸਤਾਰ ਨੂੰ ਧਾਰਮਿਕ ਕੱਟੜਪੰਥੀ ਸਮੂਹਾਂ ਨਾਲ ਜੋੜਦੇ ਹਨ।

ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਬੰਦੂਕਧਾਰੀ ਨੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਪਾਰਟੀ ਵਿਚ ਚਲਾਈਆਂ ਗੋਲੀਆਂ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ : ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਲਗਾਤਾਰ ਵਾਪਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਹਮਲਾਵਰਾਂ ਵਲੋਂ ਉੱਚੀ-ਉੱਚੀ ਗਾਲ੍ਹਾਂ ਕੱਢਣ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦੀਆਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਤਾਜ਼ਾ ਮਾਮਲਾ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਅਰਕਨਸਾਸ ਤੋਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਅਚਾਨਕ ਇੱਕ ਸਿਰਫਿਰੇ ਬੰਦੂਕਧਾਰੀ ਨੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਪਾਰਟੀ ਵਿਚ ਗੋਲੀਆਂ ਚਲਾ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਇਸ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਵਿਚ ਤਿੰਨ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਕਈ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋਣ ਦੀ ਖਬਰ ਹੈ। ਵੱਡੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਮਲਾਵਰ ਦੀ ਵੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਘਟਨਾ

ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਅਰਕਨਸਾਸ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਲਿਟਲ ਰੌਕ ਤੋਂ ਇਕ ਘੰਟੇ ਦੀ ਦੂਰੀ 'ਤੇ ਸਥਿਤ ਜੋਨਸਬੋਰੋ ਸ਼ਹਿਰ 'ਚ ਵਾਪਰੀ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਇੱਕ ਪੁਰਾਣੀ ਇਮਾਰਤ ਵਿਚ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਮਿਲਦੇ ਹੀ ਪੁਲਿਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਈ। ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਕਈ ਲੋਕ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋਏ ਪਏ ਸਨ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਘਟਨਾ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਏ ਮਰਦ ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ ਗੋਲੀ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜਾਣਦੇ ਸਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗ ਸਕਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੇ ਗੋਲੀ ਕਿਉਂ ਚਲਾਈ।

SkyReach Capital Group

Mortgages

- » Residential » Private Mortgages
- » Construction » Commercial
- » Business equipment financing/leasing - Truck/Trailers
- » Business Loans

ਟਰੱਕ, ਟਰਾਲਾ ਅਤੇ ਹੈਵੀ ਵਾਹਨਾਂ ਦਾ ਲੋਨ ਲੈਣ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ।

Fast Approvals
Low Interest Rate

Ishwinder Singh

Mortgage Consultant

(C) 778-878-5742 | (O) 604-547-3727
Fax 1-877-993-1010

www.skyreachcapital.ca | 6678 152 St #201, Surrey, BC V3S 7J2
ichharahan@skyreachcapital.ca

ਗਲੈਡਵਿਨ ਔਪਟੀਕਲ

GLADWIN OPTICAL

ਨਜ਼ਰ ਦੀਆਂ ਐਨਕਾਂ

- » ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਬਹੁਤ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਫਰੇਮਾਂ ਦੇ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਮੌਜੂਦ ਹਨ।
- » ਅਸੀਂ ਕਨਟੈਕਟ ਲੈਂਜ਼ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰੰਗਾਂ ਵਿਚ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ।
- » ਐਨਕਾਂ ਦੀ ਰਿਪੇਅਰ ਦਾ ਕੰਮ ਤੱਤਲੀਬਖਸ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
- » ਅਸੀਂ ਅੱਖਾਂ ਦਾ ਫਰੀ ਚੈੱਕ-ਅਪ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

ਸਾਡਾ ਐਡਰੈੱਸ ਨੋਟ ਕਰੋ
Abbotsford #103-2955 Gladwin Rd.
604-864-8803
Surrey (Kwantlen Square)
Unit # 105, 12568-72 Ave, Surrey

ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਗਾਹਕਾਂ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਟੈਸਟ ਫਰੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।
ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਫੋਨ ਕਰੋ
604-594-6940
Unit # 105, 12568-72 Ave, Surrey

FREE SIGHT TEST

EYE GLASSES
CONTACT LENSES
SUNGLASSES

BHUPINDER OBEROI

ਸਰੀ, ਡੈਲਟਾ ਅਤੇ ਐਬਟਸਫੋਰਡ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਭਰਾਵਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਦੁਕਾਨ ਜਿੱਥੇ ਨਜ਼ਰ ਦੀਆਂ ਐਨਕਾਂ ਦਾ ਕੰਮ ਤੱਤਲੀਬਖਸ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਨਸਲ ਜਾਂ ਲਿੰਗ ਜਾਂ ਧਰਮ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਹਿੰਸਕ ਮਾਮਲੇ ਵਧੇ

ਖਾਸ ਰਿਪੋਰਟ

ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਪਿਛਲੇ 2 ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਭਾਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਟਾਰਗੇਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਭਾਰਤੀਆਂ ਖਿਲਾਫ ਨਸਲੀ ਹਮਲੇ, ਨਫਰਤੀ ਅਪਰਾਧ ਅਤੇ ਹੋਰ ਹਮਲਿਆਂ 'ਚ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਾਧਾ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਭਾਰਤੀਆਂ ਦੀ ਔਸਤ ਆਮਦਨ ਇੱਕ ਲੱਖ ਡਾਲਰ ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ ਹੈ ਜਦਕਿ ਅਮਰੀਕੀਆਂ ਦੀ ਆਮਦਨ ਸਿਰਫ 75 ਹਜ਼ਾਰ ਡਾਲਰ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਫਾਰਚੂਨ-500 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ 60 ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਸੀਈਓ ਭਾਰਤੀ ਹਨ। ਸ਼ਾਇਦ ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਨਸਲੀ ਗੋਰੇ ਅਮਰੀਕੀ ਭਾਰਤੀਆਂ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਨੂੰ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕਾ ਪੁੱਜ ਰਹੇ ਭਾਰਤੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਗੈਰ-ਸਾਧਾਰਨ ਦਰ ਨਾਲ ਵਧੀ ਹੈ।

ਵ੍ਹਾਈਟ ਹਾਊਸ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਇੱਕ ਉਚੇਚੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਭਰੋਸਾ ਦਿਵਾਇਆ ਸੀ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਜੋਆ ਬਾਇਡਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਭਾਰਤੀਆਂ ਉੱਤੇ ਹਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ 'ਬਹੁਤ ਸਖ਼ਤ' ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਬਾਇਡਨ ਦਾ ਇਹ ਬਿਆਨ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਧ ਰਹੇ ਭਾਰਤੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀਆਂ ਗੈਰ-ਕੁਦਰਤੀ ਮੌਤਾਂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਇਆ ਸੀ। ਵ੍ਹਾਈਟ ਹਾਊਸ ਦੇ ਤਰਜਮਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਹਿੰਸਾ ਲਈ ਕੋਈ ਬਹਾਨਾ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਨਸਲ ਜਾਂ ਲਿੰਗ ਜਾਂ ਧਰਮ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਤਾਂ ਹਿੰਸਾ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।"

ਤਾਜ਼ਾ ਮੀਡੀਆ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਅਲਬਾਮਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦੇ ਬਾਹਰ ਬਿਜਨੈਰ ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ 29 ਸਾਲਾ ਸਿੱਖ ਰਾਜ ਸਿੰਘ ਦੀ ਗੋਲੀ ਮਾਰ ਕੇ ਹੱਤਿਆ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦੇ ਬਾਹਰ ਖੜ੍ਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਅਣਪਛਾਤੇ ਹਮਲਾਵਰਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਨੇੜੇ ਆ ਕੇ ਉਸ ਦੇ ਪੇਟ ਵਿੱਚ ਗੋਲੀ ਮਾਰ ਦਿੱਤੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਰਾਜ ਸਿੰਘ, ਜਿਸਨੂੰ ਗੋਲੀ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਸਿੱਖ ਸੰਗੀਤਕਾਰ ਸੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਕੀਰਤਨੀ ਜਥੇ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਸੀ। ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ 'ਤੇ ਨਸਲੀ ਹਮਲਿਆਂ ਦੀਆਂ ਵਧਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ।

ਅਮਰਨਾਥ ਘੋਸ਼

27 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਕੋਲਕਾਤਾ ਦੇ ਭਾਰਤੀ ਕਲਾਸੀਕਲ ਡਾਂਸਰ ਅਮਰਨਾਥ ਘੋਸ਼ ਦੀ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਮਿਸੋਰੀ ਦੇ ਸੇਂਟ ਲੂਈਸ ਵਿੱਚ ਗੋਲੀ ਮਾਰ ਕੇ ਹੱਤਿਆ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਹ ਸੇਂਟ ਲੂਈਸ ਵਿੱਚ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਤੋਂ ਡਾਂਸ ਵਿੱਚ ਮਾਸਟਰ ਆਫ ਫਾਈਨ ਆਰਟਸ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਘੋਸ਼ ਭਰਤਨਾਟਿਅਮ ਅਤੇ ਕੁਚੀਪੁਤੀ ਨ੍ਰਿਤ

ਸ਼ੈਲੀਆਂ ਦਾ ਮਾਹਿਰ ਸੀ ਅਤੇ ਚੇਨਈ ਵਿੱਚ ਕਲਾ ਖੇਤਰ ਅਕੈਡਮੀ ਦਾ ਸਾਬਕਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸੀ।

ਇਸ ਘਟਨਾ ਦਾ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਖ਼ਤ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕੀ ਏਜੰਸੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਕੇ ਇਨਸਾਫ਼ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਭਾਰਤੀ ਸੀਰੀਅਲ ਅਭਿਨੇਤਰੀ ਦੇਵੇਲੀਨਾ ਭੱਟਾਚਾਰੀਆਜੀ ਨੇ ਐਕਸ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਇਸ ਘਟਨਾ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਮਰਨਾਥ ਦੇਵੇਲੀਨਾ ਦਾ ਚੰਗਾ ਦੋਸਤ ਸੀ। ਦੇਵੇਲੀਨਾ ਨੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਐੱਸ. ਜੈਸ਼ੰਕਰ ਤੋਂ ਵੀ ਮਦਦ ਮੰਗੀ ਹੈ।

ਪ੍ਰਵੀਨ ਰਾਓਜੀ ਭਾਈ ਪਟੇਲ

ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਅਲਬਾਮਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੋਟਲ ਦੇ ਕਮਰੇ ਦੇ ਕਿਰਾਏ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਹੋਏ ਝਗੜੇ ਦੌਰਾਨ ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੇ 76 ਸਾਲਾ ਮੋਟੇਲ ਮਾਲਕ ਪ੍ਰਵੀਨ ਰਾਓਜੀਭਾਈ ਪਟੇਲ ਦੀ ਗੋਲੀ ਮਾਰ ਕੇ ਹੱਤਿਆ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਇਹ ਘਟਨਾ 8 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਸੈਫੀਲਡ ਦੇ ਹਿਲਕ੍ਰੈਸਟ ਮੋਟਲ ਵਿੱਚ ਵਾਪਰੀ, ਜਦੋਂ ਵਿਲੀਅਮ ਮੂਰ ਨਾਮ ਦੇ ਇੱਕ ਗਾਹਕ ਨੇ ਪਟੇਲ ਦੀ ਛਾਤੀ ਵਿੱਚ ਦੋ ਵਾਰ ਗੋਲੀ ਮਾਰੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ।

ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਮੂਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਬੰਦ ਘਰ ਵਿੱਚ ਲੁਕਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਫੜਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਕੋਲੋਂ ਇੱਕ ਹਥਿਆਰ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤਾ। ਏਸ਼ੀਅਨ ਅਮਰੀਕਨ ਹੋਟਲ ਓਨਰਜ਼ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਨੇ ਇਸ ਘਟਨਾ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਦਸਿਆ ਕਿ ਪਟੇਲ 40 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਸਈਅਦ ਮਜ਼ਹਿਰ ਅਲੀ

ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਇੰਡੀਆਨਾ ਵੇਸਲੀਅਨ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿੱਚ ਮਾਸਟਰ ਡਿਗਰੀ ਕਰ ਰਹੇ ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੇ ਸਈਅਦ ਮਜ਼ਹਿਰ ਅਲੀ 'ਤੇ 4 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਗੋ ਵਿੱਚ ਹਮਲਾ ਕਰਕੇ ਲੁੱਟ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਘਟਨਾ ਸੀਸੀਟੀਵੀ ਫੁਟੇਜ ਵਿੱਚ ਕੈਦ ਹੋ

ਗਈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਅਲੀ ਆਪਣੇ ਘਰ ਵਾਪਸ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਕੁਝ ਹਮਲਾਵਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਲੀ ਦਾ ਇੱਕ ਵੀਡੀਓ ਵੀ ਵਾਇਰਲ ਹੋਇਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਲੀ ਨੂੰ ਮਦਦ ਮੰਗਦਿਆਂ ਅਤੇ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਸੁਣਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਚਾਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਉਸਦਾ ਪਿੱਛਾ ਕੀਤਾ, ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਲੁੱਟ ਲਿਆ। ਅਲੀ ਨੂੰ ਹਮਲਾਵਰਾਂ ਨੇ 'ਲੱਤਾ' ਅਤੇ 'ਮੁੱਕਿਆ' ਨਾਲ ਮਾਰਿਆ ਸੀ। ਹਮਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਦਰਾਬਾਦ ਦੀ ਰਹਿਣ ਵਾਲੀ ਅਲੀ ਦੀ ਪਤਨੀ ਰਕੁਲੀਆ ਰਿਜ਼ਵੀ ਨੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਐੱਸ. ਜੈਸ਼ੰਕਰ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਮਦਦ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਵਿਵੇਕ ਤਨੋਜਾ

41 ਸਾਲਾ ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੇ ਵਿਵੇਕ ਤਨੋਜਾ ਦੀ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ, ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਦੇ ਬਾਹਰ ਹੋਈ ਲੜਾਈ ਦੌਰਾਨ ਹੋਏ ਹਮਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਰਦਨਾਕ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਇਹ ਘਟਨਾ 2 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਵਾਪਰੀ, ਜਦੋਂ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਕਿਸੇ ਅਣਪਛਾਤੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ ਹੋਈ ਤਕਰਾਰ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਗਈ। ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਅਣਪਛਾਤੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਵਿਵੇਕ ਦੇ ਸਿਰ 'ਤੇ ਵਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਵਿਵੇਕ ਸੜਕ 'ਤੇ ਡਿੱਗ ਗਿਆ।

ਵਿਵੇਕ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਹਸਪਤਾਲ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ, ਪਰ ਉਸ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵਿਗੜ ਗਈ ਅਤੇ 5 ਦਿਨ ਬਾਅਦ 7 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਪੁਲਿਸ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਮੌਤ ਨੂੰ ਕਤਲ ਮੰਨ ਰਹੀ ਹੈ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸ ਦੇਈਏ ਕਿ ਵਿਵੇਕ ਡਾਇਨਾਮੋ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ ਦੇ ਸਹਿ-ਸੰਸਥਾਪਕ ਅਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਨ, ਜੋ ਸਰਕਾਰੀ ਕੰਟਰੈਕਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਰਣਨੀਤਕ ਪਹਿਲਕਦਮੀਆਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ।

ਸ਼੍ਰੋਅਸ ਰੈਡੀ ਬੇਨੀਗੇਰੀ

ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਓਹੀਓ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦਾ 19

ਸਾਲਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸ਼੍ਰੋਅਸ ਰੈਡੀ ਬੇਨੀਗੇਰੀ ਮ੍ਰਿਤਕ ਪਾਇਆ ਗਿਆ। ਉਹ ਸਿਨਸਿਨਾਟੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਲਿੰਡਨਰ ਸਕੂਲ ਆਫ ਬਿਜਨਸ ਦਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸੀ। ਅਮਰੀਕਾ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਉਸਨੇ ਪਿਲਾਨੀ ਦੇ ਬਿਰਲਾ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ ਐਂਡ ਸਾਇੰਸ, ਤੋਂ ਮਕੈਨੀਕਲ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਵਿੱਚ ਬੈਚਲਰ ਦੀ ਡਿਗਰੀ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਾਜਿਸ਼ ਹੋਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਨਿਊਯਾਰਕ ਸਥਿਤ ਭਾਰਤੀ ਦੂਤਾਵਾਸ ਨੇ ਸ਼੍ਰੋਅਸ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਸੋਗ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੋਅਸ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇਣ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਨੀਲ ਆਚਾਰੀਆ

ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਪਰਡਿਊ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਦਾ 19 ਸਾਲਾ ਭਾਰਤੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੀਲ ਆਚਾਰੀਆ ਇਸ ਸਾਲ ਜਨਵਰੀ ਦੇ ਅਖੀਰ ਵਿੱਚ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਕੈਂਪਸ ਵਿੱਚ ਮ੍ਰਿਤਕ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਲਾਪਤਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਦੇ ਸਰੀਰ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਸਰੀਰ 'ਤੇ ਹਮਲੇ ਦੇ ਕੋਈ ਨਿਸ਼ਾਨ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇ।

ਨੀਲ ਕੰਪਿਊਟਰ ਸਾਇੰਸ ਅਤੇ ਡੇਟਾ ਸਾਇੰਸ ਵਿੱਚ ਮਾਹਿਰ ਸੀ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਅਕਾਦਮਿਕ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਅਤੇ ਖੋਜ ਹੁਨਰ ਲਈ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਨੀਲ ਦੇ ਲਾਪਤਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਸਦੀ ਮਾਂ ਨੇ ਐਕਸ (ਪਹਿਲਾਂ ਟਵਿੱਟਰ) 'ਤੇ ਟਵੀਟ ਕਰਕੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰਾਲੇ ਅਤੇ ਨਿਊਯਾਰਕ ਸਥਿਤ ਭਾਰਤੀ ਦੂਤਾਵਾਸ ਤੋਂ ਸਹਾਇਤਾ ਮੰਗੀ ਸੀ।

ਵਿਵੇਕ ਸੈਣੀ

25 ਸਾਲਾ ਭਾਰਤੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵਿਵੇਕ ਸੈਣੀ ਦੀ ਲਿਬੋਨੀਆ, ਜਾਰਜੀਆ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਭਿਆਨਕ ਘਟਨਾ ਵਿੱਚ ਦਰਦਨਾਕ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਭਗਵਾਨਪੁਰ ਪਿੰਡ ਦਾ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਸੈਣੀ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਅਲਾਬਾਮਾ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਤੋਂ ਐਮਬੀਏ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟਲ ਸਟੋਰ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟ ਟਾਈਮ ਕੰਮ ਵੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਇਹ ਘਟਨਾ 16 ਜਨਵਰੀ ਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਸੈਣੀ ਨੇ ਇੱਕ ਬੇਘਰ ਵਿਅਕਤੀ ਜੂਲੀਅਨ ਫਾਕਨਰ ਨੂੰ ਸਟੋਰ ਵਿੱਚ ਪਨਾਹ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਦੋਂ ਉਹ ਸਟੋਰ ਬੰਦ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਸੈਣੀ ਨੇ ਫਾਕਨਰ ਨੂੰ ਖਾਣਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਚਲੇ ਜਾਣ ਲਈ ਕਿਹਾ, ਪਰ ਉਹ ਸਟੋਰ ਦੇ ਬਾਹਰ ਬੈਠ ਗਿਆ।

ਜਦੋਂ ਉਸਨੇ ਸਟੋਰ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਸੈਣੀ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਅੰਦਰ ਨਾ ਦਿੱਤਾ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਗੁੱਸੇ ਵਿੱਚ ਆ ਗਿਆ। ਸੀਸੀਟੀਵੀ ਵਿੱਚ ਰਿਕਾਰਡ ਹੋਏ ਹਮਲੇ ਵਿੱਚ ਫਾਕਨਰ ਨੇ ਸੈਣੀ 'ਤੇ ਹਥੌੜੇ ਨਾਲ ਕਰੀਬ 50 ਵਾਰ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਸੈਣੀ ਦੀ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਹੀ ਦਰਦਨਾਕ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ।

SINCE : 2007

ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ 17 ਵਾਂ ਸਾਲ

ਪਾਠਕਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਾ

17 ਵਾਂ ਸਾਲ

24 ਘੰਟੇ ਆਨਲਾਈਨ ਪੜ੍ਹੋ

www.thepunjabtimes.ca

ਲੇਖ ਅਤੇ ਚਲੰਤ ਮਸਲੇ

ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਵਪਾਰ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਅੱਜ ਹੀ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਜੁੜੋ

It's Time To Grow Your Business

Advertise with us...

✉ : canadianpunjabtimes@gmail.com

Contact : 604-338-7310

ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਆਰਥਕ ਤੇ ਰਾਜਸੀ ਉਨਤੀ ਲਈ ਕੀ ਪਰੋਗਰਾਮ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ

ਲੇਖਕ : ਹੀਰਾ ਸਿੰਘ ਦਰਦ

ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿਚ ਮਨੁੱਖੀ ਸਮਾਜ ਅੰਦਰ ਘੋਲ ਚਲ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਤਜਰਬੇ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਸਮਾਜਕ ਦੁੱਖਾਂ ਕਲੋਸਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤੇ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਜਿਹਾ ਸਮਾਜਕ ਨਜ਼ਾਮ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਜਿਸ ਵਿਚ ਮਨੁੱਖ ਸਭ ਆਰਥਕ ਤੰਗੀਆਂ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾ ਲਵੇ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਆਤਮਾ ਤੇ ਮਨੁੱਖਤਾ ਨੂੰ ਵਿਕਾਸ ਕਰਨ, ਵਧਣ ਫੁੱਲਣ ਤੇ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਮਾਣਨ ਦੀ ਪੂਰੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਜਾਵੇ। ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਰੀਰਕ ਰੋਗਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਤੇ ਇਲਾਜ ਲੱਭਣ ਲਈ ਸਾਇੰਸੀ ਤਜਰਬੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਜਰਬਿਆਂ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਵਰਤੋਂ ਵਿਚ ਲਿਆਂਦੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਨੁੱਖੀ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਗੁਲਾਮੀ ਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਕੋਰਤ ਭੁੱਖ, ਨੰਗ, ਲੁੱਟਾਂ, ਧਾੜੇ, ਕਾਲ ਤੇ ਯੁੱਧਾਂ ਜੰਗਾਂ ਆਦਿ ਦੇ ਅਸਲੀ ਕਾਰਨ ਤੇ ਸਹੀ ਇਲਾਜ ਵੀ ਖੋਜੇ ਤੇ ਲੱਭੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਹ ਤਜਰਬੇ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਵੀ ਤੇ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਹੋਏ ਹਨ। ਰੂਸ ਵਿਚ ਵੀ ਹੋਏ ਹਨ। ਸਾਡੇ ਗੁਆਂਢੀ ਦੇਸ਼ ਚੀਨ ਵਿਚ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਨੇਤਾ ਸਨਯਾਤ ਸੈਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਅਤੇ ਫਿਰ ਕਾਮਰੇਡ ਮਾਓ ਜ਼ੇ ਤੁੰਗ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ 40 ਤੇ 28 ਸਾਲ ਜਨਤਕ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਘੋਲ ਤੇ ਤਜਰਬੇ ਹੋਏ।

ਚੀਨ ਵਿਚ ਜਨਤਕ ਜਿੱਤ ਨੂੰ ਪੂਰਨਤਾ ਤਕ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਮਾਓ ਜ਼ੇ ਤੁੰਗ ਨੇ ਪੀਕਿੰਗ ਵਿਚ ਹੁਣ ਜਨਤਕ ਲੋਕ ਰਾਜ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਬਣਾ ਲਈ ਹੈ ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਜਰਬਿਆਂ ਦਾ ਨਿਚੋੜ ਦੱਸਦਿਆਂ ਹੋਇਆ 9 ਜੁਲਾਈ 1949 ਈ: ਨੂੰ ਉਸ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ 'ਚੀਨ ਦੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਘੋਲ ਵਿਚ ਸਾਡਾ 40 ਤੇ 28 ਸਾਲ ਦਾ ਤਜਰਬਾ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਿਨਾਂ ਛੋਟੇ ਦੇ ਚੀਨੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਸੋਸ਼ਲਿਜ਼ਮ ਦਾ ਰਾਹ ਫਤਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜਾਂ ਸਾਮਰਾਜ ਦਾ, ਤੀਜਾ ਕੋਈ ਰਾਹ ਨਹੀਂ, ਵਿਚਾਲੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਣਾ ਅਸੰਭਵ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਚਿਆਂਗ ਕਾਈ ਸ਼ੇਕ ਦੀ ਪਿਛਾਂਹਖਿੱਚੂ ਜੁੱਡਲੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜ ਰਹੇ ਹਾਂ ਜਿਹੜੀ ਸਾਮਰਾਜ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿਚ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਤੀਜੇ ਰਾਹ ਦੇ ਭੁਲੇਖਿਆਂ ਦੇ ਵੀ ਇਤਨੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹਾਂ ਜਿਤਨੇ ਕਿ ਸਾਮਰਾਜ ਦੇ ਸਿਰਫ ਚੀਨ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਬਿਨਾਂ ਛੋਟੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਭਰ ਦੇ ਕੁਲ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿਚ ਹਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਸਾਮਰਾਜ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿਚ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਸੋਸ਼ਲਿਜ਼ਮ (ਸਮਾਜਵਾਦ) ਦੇ ਪੱਖ ਵਿਚ। ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਨਿਰਾ ਫਰੇਬ ਤੇ ਧੋਖਾ ਹੈ। ਤੀਜਾ ਕੋਈ ਰਾਹ ਨਹੀਂ।' ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ 62 ਸਾਲ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਘੋਲ ਲੜਿਆ, ਹਿੰਦੂ ਮਹਾਂ ਸਭਾ, ਮੁਸਲਿਮ ਲੀਗ ਤੇ ਸ਼ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੇ ਵੀ ਫਿਰਕੂ ਲੀਹਾਂ ਉਪਰ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਬਧੀ ਘੋਲ ਕੀਤੇ, ਮੋਰਚੇ ਲਾਏ ਤੇ 1920 ਤੋਂ ਮੈਂ ਵੀ ਵੱਖਵੱਖ ਘੋਲਾਂ ਤੇ ਮੋਰਚਿਆਂ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਨਤੀਜੇ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹਨ। ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਰਾਮ ਰਾਜ, ਮੁਸਲਿਮ ਲੀਗ ਦਾ ਪਾਕਿਸਤਾਨ, ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੰਘ ਦਾ ਹਿੰਦੀ, ਹਿੰਦੂ, ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਤੇ ਸ਼ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦਾ ਖਾਲਿਸਤਾਨ। ਫਿਰਕੂ ਘੱਲੂਘਾਰੇ, ਲਹੂ ਤੇ ਲੋਥਾਂ, ਭੁੱਖ ਨੰਗ, ਚੋਰ ਮੰਡੀਆਂ ਇਖਲਾਕ ਅਸਮਤਾਂ ਤੇ ਈਮਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਕਰੀਆਂ, ਕਾਲਾਂ ਦੀ ਭਰਮਾਰ ਤੇ ਕਾਲਾ ਸ਼ਾਹ ਭਵਿਖ ਤੇ ਮਾਯੂਸੀ। ਸੁ ਅੱਖੀਂ ਡਿੱਠੇ ਤੇ ਹੱਥ ਬੀਤੇ ਸਾਰੇ ਤਜਰਬਿਆਂ ਦਾ ਮੇਰਾ ਨਿਚੋੜ ਵੀ ਈਹੋ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਮਾਓ ਜ਼ੇ ਤੁੰਗ ਦਾ ਹੈ। ਰਾਹ ਕੇਵਲ ਦੋ ਹੀ ਹਨ, ਤੀਜਾ ਕੋਈ ਰਾਹ ਨਹੀਂ। ਸਾਰੇ ਮੁਲਕਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਾਸਤੇ, ਸਾਰੀਆਂ ਕੌਮਾਂ ਸਾਰੇ ਮਜ਼ਹਬਾਂ ਤੇ ਸਾਰੇ ਪੱਖਾਂ ਵਾਸਤੇ ਇਕ ਰਸਤਾ ਹੈ ਸੋਸ਼ਲਿਜ਼ਮ (ਸਮਾਜਵਾਦ) ਦਾ, ਮਨੁੱਖੀ ਗੁਲਾਮੀ, ਧੱਕੇ ਤੇ ਜਬਰ, ਲੁੱਟ ਖਸ਼ੋਂ ਤੇ ਜੁੱਧ ਜੰਗ ਸੱਦਾ ਲਈ ਖਤਮ ਕਰ ਕੇ ਮਨੁੱਖੀ ਬਰਾਬਰੀ ਤੇ ਭਰਾਤਰੀ ਭਾਵ ਦੀਆਂ ਨੀਹਾਂ ਉਪਰ ਅਮਨ, ਉਨਤੀ, ਅਤੇ ਸਭ ਕੌਮਾਂ ਲਈ ਬਰਾਬਰੀ, ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੇ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਭਰਿਆ ਭਵਿਖ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਰਸਤਾ ਹੈ ਸਾਮਰਾਜ ਦਾ ਲੁੱਟ ਖਸ਼ੋਂ, ਭੁੱਖ ਨੰਗ, ਬੀਮਾਰੀਆਂ, ਕਾਲਾਂ, ਜੁੱਧਾਂ

ਜੰਗਾਂ ਤੇ ਤਬਾਹੀਆਂ ਦਾ। ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋ ਹੀ ਰਸਤਿਆਂ ਉਪਰ ਚਲਣ ਦੀ ਕਤਾਰਬੰਦੀ ਬਣ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਰਾਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਸਾਨੂੰ ਇਕ ਰਸਤਾ ਚੁਣਨਾ ਪਏਗਾ, ਹੋਰ ਕੋਈ ਤੀਜਾ ਪੰਥਕ ਰਸਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪੰਥ ਦੇ ਇਕ ਹਿੱਸੇ ਨੇ ਸਰਦਾਰ ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਤੇ ਰਾਜ-ਪਰਮੁਖ ਮਹਾਰਾਜਾ ਸਾਹਿਬ ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਧੜਿਆਂ ਅਰਬਾਤ ਭਾਗੋ ਪੰਥੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਰਸਤਾ ਚੁਣ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਉਪਰ ਸਰਗਰਮੀ ਨਾਲ ਚਲ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਹ ਰਸਤਾ ਹੈ ਹਿੰਦੀ ਬਰਜਵਾਜੀ ਤੇ ਪਿਛਾਂਹ ਖਿੱਚੂ ਤਾਕਤਾਂ ਦੇ ਗਰੁੱਪ ਦਾ, ਸਾਮਰਾਜ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤੇ ਦਾ, ਮਿਹਨਤੀ ਹਿੰਦੀ ਜਨਤਾ ਦੀ ਲੁੱਟ ਖਸ਼ੋਂ ਕਰਨ ਤੇ ਇਸਨੂੰ ਭੁੱਖ, ਨੰਗ, ਕਾਲ ਤੇ ਯੁੱਧਾਂ ਵਿਚ ਠੇਲਣ ਦਾ। ਪੰਥ ਦੀ ਮਿਹਨਤੀ ਕਿਰਤੀ ਤੇ ਕਿਸਾਨ ਜਨਤਾ ਵਿਚੋਂ ਭੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਖੁੱਲ੍ਹ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਰਸਤਾ ਚੁਣ ਲਿਆ ਹੈ।

ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਜਮਾਤੀ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਕਿਸਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰ ਜਮਾਤ ਦੀ ਅਜ਼ਮਾਈ ਪਰਖੀ ਹੋਈ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠਾਂ ਸਮਾਜਵਾਦਕ ਪਰੋਗਰਾਮ ਨੂੰ ਪੂਰਨ ਕਰਨ ਲਈ ਮੈਦਾਨ ਵਿਚ ਅੱਗੇ ਵਧ ਰਹੇ ਹਨ। ਜਿੱਤ ਤੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਭਵਿਖ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੈ। ਜਿਹੜੇ ਅਜੇ ਡਾਵਾਂਡੋਲ ਹਨ, ਭੁਲੇਖਿਆਂ ਵਿਚ ਪਏ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੰਥਕ ਜਾਂ ਕਾਂਗਰਸੀ ਅਗਵਾਈ ਵਲ ਅਜੇ ਝਾਕਾਂ ਲੱਗੀਆਂ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੁਣ ਦੋ ਟੁਕ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਪਏਗਾ। ਅੱਧ ਵਿਚਾਲੇ ਰਹਿਣ ਦਾ ਕੁਝ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਆਸ ਉੱਕੀ ਨਹੀਂ ਰੱਖਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਕਿ ਸਮੁੱਚਾ ਪੰਥ ਇਕੋ ਪਾਸੇ ਚਲੇਗਾ। ਨਾ ਹੀ ਪੰਥ ਦੇ ਨਾਂ ਉਪਰ ਸੁਲਾਹ ਤੇ ਏਕਤਾ ਕਾਨਫਰੰਸਾਂ ਕਰਨ ਤੇ ਕਾਨਵੈਨਸ਼ਨਾਂ ਬੁਲਾਉਣ ਦਾ ਕੁਝ ਫਾਇਦਾ ਹੈ। ਪੰਥ ਵਿਚ ਸਾਫ ਦੋ ਜਮਾਤਾਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਭ ਤੇ ਰਸਤੇ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਹਨ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿਚ ਤੇ ਸਾਡੇ ਆਪਣੇ ਮੁਲਕ ਦੇ ਸਮਾਜਕ ਘੋਲਾਂ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਨੇ ਵੀ ਦੋਟੁਕ ਫੈਸਲੇ ਕਰਕੇ ਸਿੱਧੇ ਸਾਫ ਦੋ ਰਸਤੇ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਮੈਨੂੰ ਭਰੋਸਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖ ਮਿਹਨਤੀ ਜਨਤਾ ਅੰਦਰ ਇਨਕਲਾਬੀ ਰੂਹ ਉਛਾਲੇ ਮਾਰ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਜ਼ਰੂਰ ਹੁਣ ਸਮਾਜਵਾਦ ਦੇ ਸਹੀ ਰਾਹ ਉਪਰ ਚਲ ਕੇ ਆਪਣਾ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਤੇ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਭਵਿਖ ਬਣਾਏਗੀ। ਸਿੱਖ ਜਨਤਾ ਦੇ ਦੁੱਖੀ ਦਿਲਾਂ ਤੇ ਤੜਫਦੇ ਜਜ਼ਬਾਤਾਂ ਨੂੰ ਮੈਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਨੁਭਵ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

ਉਸਨੂੰ ਬੜੀਆਂ ਚੋਟਾਂ ਲੱਗੀਆਂ ਤੇ ਉਸਦੀਆਂ ਆਸਾਂ ਦੀਆਂ ਕਿਆਰੀਆਂ ਉੱਜੜੀਆਂ ਹਨ।

ਸਿੱਖ ਜਨਤਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਧਾਰਮਕ ਆਜ਼ਾਦੀ ਮਿਲੇ। ਉਸਦੇ ਧਾਰਮਕ ਉਨਤੀ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿਚ ਕੋਈ ਰੋਕ ਨਾ ਪਵੇ। ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਉਸ ਦੀ ਜਿੰਦ ਜਾਨ ਹੈ, ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਵਿਚ ਉਸ ਦਾ ਧਰਮ ਹੈ, ਕਲਚਰ ਹੈ, ਇਤਿਹਾਸ ਹੈ, ਸਭਿਅਤਾ ਹੈ। ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ, ਕਲਚਰ ਤੇ ਸਭਿਅਤਾ ਨੂੰ ਵਧਣ ਫੁੱਲਣ ਲਈ ਪੂਰੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਬਣੇ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਦਾਲਤੀ ਬੋਲੀ ਹੋਵੇ, ਪੰਜਾਬੀ ਹੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਸਾਧਨ ਬਣੇ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਹ ਆਰਥਕ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਹਰ ਇਕ ਸਿੱਖ ਕਿਸਾਨ ਨੂੰ ਵਾਹੀ ਕਰਨ ਜੋਗੀ ਜ਼ਮੀਨ ਮਿਲੇ, ਹਰ ਮਿਹਨਤੀ ਤੇ ਦਸਤਕਾਰ ਨੂੰ ਕੰਮ ਮਿਲੇ, ਕੋਈ ਵਿਹਲਾ ਨਾ ਰਹੇ, ਕੋਈ ਭੁੱਖਾ ਨਾ ਰਹੇ। ਬਿਰਧਾਂ ਦੀ ਪੈਨਸ਼ਨ ਲੱਗੇ, ਤਾਲੀਮ ਤੇ ਹੁਨਰ ਸਿਖਲਾਈ ਦੇ ਸਭ ਨੂੰ ਇਕੋ ਜਿਹੇ ਮੌਕੇ ਮਿਲਣ, ਸਹੂਲਤਾਂ ਮਿਲਣ। ਆਰਥਕ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਤੇ ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿੱਖ ਜਨਤਾ ਵਿਆਕੂਲ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਲਈ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲਦਾ ਪ੍ਰਾਂਤ ਉਸਦੀ ਮੰਗ ਬਣ ਗਈ ਹੈ। ਉਸਦੀਆਂ ਇਹ ਖਾਹਸ਼ਾਂ ਤੇ ਉਮੰਗਾਂ ਵਰਤਮਾਨ ਬੁਰਜਵਾ ਸੰਗ ਜਗੀਰਦਾਰ ਜੁੱਟ ਦੀ ਹਕੂਮਤ ਵਿਚ ਪੂਰੀਆਂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੰਗਾਂ ਦੀ ਉੱਤੋਂ ਉੱਤੋਂ ਹਮਾਇਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਕਾਲੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਪੂਰੀਆਂ ਨਹੀਂ ਕਰਾ ਸਕਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਕਾਂਗਰਸੀ ਹਕੂਮਤ ਨਾਲ ਘਿਉ ਖਿੱਚਤੀ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਇਹ ਮੰਗਾਂ ਜਨਤਕ ਤੇ ਸਹੀ ਜਮਹੂਰੀ ਨਜ਼ਾਮ ਦਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਿੱਸਾ ਹਨ। ਇਹ ਤਾਂ ਹੀ ਪੂਰੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ ਜੇ ਜਨਤਕ ਏਕਤਾ ਤੇ ਜੱਥੇਬੰਦੀ ਨਾਲ ਘੋਲ ਕਰਕੇ ਇਥੇ ਨਵਾਂ ਸਮਾਜਵਾਦਕ ਨਜ਼ਾਮ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾਏਗਾ। ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਮੈਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾਲ ਸਿੱਖ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਯਕੀਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਦਾ ਭਲਾ ਸਮਾਜਵਾਦਕ ਧੜੇ ਵਿਚ ਜਿਹੜਾ ਕੌਮੀ ਤੇ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਤੌਰ ਉਪਰ ਮਜ਼ਦੂਰ ਏਕਤਾ ਅਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰ ਸ਼ਰੇਣੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਹੜਾ ਧੜਾ ਅਮਨ ਤੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਚਾਹਵਾਨ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਧੜੇ ਅਰਬਾਤ ਸੋਵੀਅਤ ਧੜੇ ਦਾ ਹਾਮੀ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਸਿੱਖ ਜਨਤਾ ਆਪਣਾ ਭਲਾ ਕਰਨ ਤੇ ਆਪਣਾ ਭਵਿਖ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਅਤੇ ਵਰਤਮਾਨ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਤੋਂ ਵਿਰਸੇ ਵਿਚ ਲਿਆ ਇਨਕਲਾਬੀ ਫਰਜ਼ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮੈਦਾਨ ਵਿਚ ਨਿਤਰੇ।

ਸਾਂਝੀਆਂ ਕਿਰਤੀ ਕਿਸਾਨ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਵਿਚ ਭਰਤੀ ਹੋਵੇ। ਮਜ਼ਦੂਰ ਤੇ ਕਿਸਾਨ ਏਕਤਾ ਪੱਕੀ ਕਰੇ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਅਗਾਂਹ ਵਧੂ ਜਨਤਕ ਘੋਲ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਕੇ ਜਿੱਤਾਂ ਪਰਾਪਤ ਕਰੇ, ਇਹੋ ਇਸਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ। ਇਸੇ ਵਿਚ ਉਸਦੀ ਜਿੱਤ ਹੈ ਇਸੇ ਵਿਚ ਉਸਦਾ ਭਲਾ ਤੇ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਭਲਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਸਿੱਖ ਜਨਤਾ ਦਾ ਇਕ ਪੁਰਾਣਾ ਸੇਵਕ ਤੇ ਇਸਦਾ ਇਕ ਅੰਗ ਹੁੰਦਾ ਹੋਇਆ ਇਹੋ ਸਲਾਹ ਦਿਆਂਗਾ ਕਿ ਸਿੱਖ ਜਨਤਾ ਇਸ ਅਜ਼ਮਾਏ ਪਰਖੇ ਹੋਏ ਸਹੀ ਰਸਤੇ ਉਪਰ ਚਲ ਕੇ ਆਪਣਾ ਭਵਿਖ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਬਣਾਵੇ। ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੁਪਨਿਆਂ ਨੂੰ ਸਾਕਾਰ ਹੋਇਆ ਵੇਖਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਨਾਲ ਜੀ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਮੇਰਾ ਦਿਲ ਸਾਖੀ ਭਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਦਿਨ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਹਨ ਜਦ ਕਿ ਮਿਹਨਤੀ ਜਨਤਾ ਦੀਆਂ ਆਸਾਂ ਨੂੰ ਫਲ ਲੱਗਣਗੇ। ਸਾਮਰਾਜੀ ਜੁੱਗ ਖਤਮ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅੱਧੀ ਧਰਤੀ ਪੁਰ ਜਨਤਕ ਜੁੱਗ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਬਾਕੀ ਅੱਧੀ ਧਰਤੀ ਦੀ ਮਿਹਨਤੀ ਜਨਤਾ ਘੋਲ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਨਵੇਂ ਜੁੱਗ ਦੇ ਸੁਆਗਤ ਲਈ ਅੱਖਾਂ ਵਿਛਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਨਵੇਂ ਜਨਤਕ ਜੁੱਗ ਦੇ ਹਿੰਦ ਵਿਚ ਆਉਣ ਨਾਲ ਹੀ ਸਿੱਖ ਜਨਤਾ ਦੀਆਂ ਮੁਰਾਦਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਰਥਕ, ਧਾਰਮਕ ਤੇ ਕਲਚਰਲ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਮਾਣਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲੇਗਾ। ਬੜੇ ਪਰੇਮ ਤੇ ਸਤਿਕਾਰ ਸਹਿਤਜਨਤਾ ਦਾ ਸੇਵਕ-ਹੀਰਾ ਸਿੰਘ 'ਦਰਦ'।

ਮੂਵਿੰਗ ਫਾਰਵਰਡ ਫੈਮਿਲੀ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਵਲੋਂ ਮੁਫਤ ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਵਰਕਸ਼ਾਪ

Moving forward Family Service is hosting **Free Wellness Workshop** every Wednesday from 6 to 8pm at the **Punjab Bhawan Centre, Located at 15453 Fraser Hwy, Surrey.** Come and learn about topics such as women's and men's health, healthy relationships, parenting, autism and much more, facilitated in Punjabi. Every Wednesday at 6pm at the Punjab Bhawan Centre. Email to hello@movingforward.help or call : 778-321-3054 for more information

ਮੂਵਿੰਗ ਫਾਰਵਰਡ ਫੈਮਿਲੀ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਵਲੋਂ ਹਰ ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮ 6 ਤੋਂ 8 ਵਜੇ ਤੱਕ ਪੰਜਾਬ ਭਵਨ ਵਿਖੇ (15453 Fraser Hwy, Surrey)

ਮੁਫਤ ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਵਰਕਸ਼ਾਪ

ਅਯੋਜਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਔਰਤਾਂ ਅਤੇ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਸਬੰਧੀ, ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਸੁਚੱਜੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪਾਲਣ-ਪੋਸ਼ਣ ਬਾਰੇ, ਅਤੇ ਐਂਟਿਜ਼ਮ ਆਦਿਕ ਹੋਰ ਜਰੂਰੀ ਮੁੱਦਿਆਂ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਵਧੇਰੇ ਅਤੇ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪਤੇ ਤੇ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ ਜੀ :

hello@movingforward.help ਜਾਂ 778-321-3054

WIDE RANGE **DIVERSE DEBT SOLUTIONS**

Any Type Of Debt

KULWINDER BAINS
CERTIFIED CREDIT COUNSELLOR

PERSONAL OR BUSINESS

- Credit Cards
- Revenue Canada Tax
- Line of credit
- Bankruptcy
- Pay day loans
- ICBC fines

Reduce your debt up to 70%

Book Your Free Consultation Today **778-998-9402**

www.diversedebt.ca info@diversedebt.ca

ਲੇਖਕ : ਡਾ. ਕੁਲਦੀਪ ਕੌਰ

ਮੌਜੂਦਾ ਦੌਰ ਦੇ ਦੋ ਸਭ ਤੋਂ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਸ਼ਬਦ, 'ਆਰਟੀਫਿਸ਼ਲ ਇੰਟੈਲੀਜੈਂਸ' ਤੇ 'ਪੋਸਟ ਹਿਊਮਨਿਸਟ' ਮਨੁੱਖੀ ਸੱਭਿਅਤਾ ਦੇ ਉਸ ਸੰਭਾਵੀ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨਦੇਹੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਹੋਂਦ ਦੀ ਪ੍ਰਸਤੁਤੀ, ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ, ਪਹਿਚਾਣ ਅਤੇ ਸੰਭਾਵਨਾ ਗੈਰ-ਮਨੁੱਖੀ ਚੀਜ਼ਾਂ ਤੇ ਵਰਤਾਰਿਆਂ ਰਾਹੀਂ ਨਾਪੀ ਤੇ ਮਾਪੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਚਿੰਤਕ ਗਿੱਲਜ਼ ਡੈਲਊਜ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਤਕਨੀਕੀ ਬਹੁਕੌਮੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੀ ਧਾਰਨਾ 'ਕੰਟਰੋਲ ਅਧਾਰਿਤ ਸਮਾਜ' ਦੀ ਬਣਤਰ ਦਾ ਮੁੱਖ ਧੁਰਾ ਹੈ। ਡਿਜੀਟਲ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਸਤੀਵਾਦ ਵੱਲ ਧੱਕ ਰਹੀਆਂ ਤਕਨੀਕੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਮੁਨਾਫਾ ਅਧਾਰਿਤ ਖਾਂਚਿਆਂ ਵਿੱਚ ਢਾਲਣ, ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੰਚਾਲਿਤ ਸਮੂਹਾਂ ਦੀ ਸਮਾਜਿਕ ਇਜ਼ਾਰੇਦਾਰੀ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੇ ਉਪਯੋਗੀ ਹੋਣ ਜਾਂ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਤੰਗ-ਨਜ਼ਰ ਖਾਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਮਨੁੱਖੀ ਚੇਤਨਾ, ਮੌਲਿਕ ਵਿਚਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਖਸੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰੰਪਰਾਵਾਂ ਉੱਪਰ ਨਵੇਂ ਕਿਸਮ ਦੇ ਖਤਰਿਆਂ ਤੇ ਖਦਸ਼ਿਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਫੁੱਲਤ ਪੈਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਗਲੋਬਲ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸਿਆਸੀ-ਸਮਾਜਿਕ ਉੱਥਲ-ਪੁੱਥਲ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ-ਫਾਸ਼ੀਵਾਦ ਦੇ ਉਭਾਰ ਦੇ ਚਲਦਿਆਂ ਬਹੁਤੀਆਂ ਡਿਜੀਟਲ ਕੰਪਨੀਆਂ ਲਈ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਨੰਬਰਾਂ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦਾ ਇਹ ਦੌਰ ਜਮਹੂਰੀਅਤ ਦੇ ਵਿਚਾਰ 'ਤੇ ਸਿੱਧੀ ਸੱਟ ਮਾਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਹੋਣ ਦੀ ਫੌਰੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਸਿਆਸੀ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਵੱਜੋਂ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਸਰਗਰਮ ਡਿਜੀਟਲ ਪਲੇਟਫਾਰਮ 'ਟਵਿੱਟਰ' ਦੁਆਰਾ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਅਫਗਾਨ ਗੁਰੁੱਪਾਂ ਦੇ ਅਕਾਊਂਟ ਡਿਲੀਟ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਨੇ ਸੈਂਸਰਸ਼ਿਪ, ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਗਟਾਉਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਵੱਖਰੀ ਇਲਾਕਾਈ ਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਪਹਿਚਾਣ ਰੱਖਦੇ ਗੁਰੁੱਪਾਂ ਜਾਂ ਸਮੂਹਾਂ ਦੇ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਨਵੀਂ ਚਰਚਾ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਉੱਚਮਤਾ, ਤੀਜੀ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਬਾਸ਼ਿੰਦਿਆਂ ਉੱਪਰ ਪਹਿਲੀ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਚੰਦ ਕੁ ਉਦਯੋਗਿਕ ਘਰਾਣਿਆਂ ਦੀ ਧੌਂਸ ਅਤੇ ਨਵ-ਬਸਤੀਵਾਦ ਦੇ ਨਵੇਂ ਰੂਪਾਂ ਦਾ ਚਿਹਰਾ ਉਜਾਗਰ ਹੋਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਤੀਜੀ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛਣ ਦਾ ਸਹੀ ਸਮਾਂ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਉਦਾਰਵਾਦੀ ਮੰਡੀ ਵਿੱਚ ਸਸਤੀ ਲੇਬਰ ਹੋਣ ਜਾਂ ਫਿਰ ਖਪਤਕਾਰ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਔਕਾਤ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ? ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ 'ਟਵਿੱਟਰ' ਤੇ 'ਫੇਸਬੁੱਕ' ਗਲੋਬਲ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਤਤਕਾਲੀ ਜਨਤਕ ਅੰਦੋਲਨਾਂ ਜਿਵੇਂ ਅਰਬ ਰਾਈਜ਼ਿੰਗ, ਔਕੀਪਾਈ ਵਾਲਸਟਰੀਟ ਅਤੇ ਹਾਂਗਕਾਂਗ ਫਾਰ ਡੈਮੋਕਰੇਸੀ ਵਰਗੀਆਂ ਲੋਕ-ਲਹਿਰਾਂ ਲਈ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਅਦਾਨ-ਪ੍ਰਦਾਨ ਦਾ ਜ਼ਰੀਆ ਬਣੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਐਲਨ ਮਸਕ ਦੀਆਂ ਪੁੰਜੀਵਾਦੀ ਸਨਕ ਨਾਲ ਭਰੀਆਂ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਨੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਮਾਰਕ ਜੁਕਰਬਰਗ ਉੱਪਰ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਚੱਲ ਰਹੇ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਪਲੇਟਫਾਰਮਾਂ ਦੀ 'ਨਿਰਪੱਖਤਾ', 'ਪਰਾਦਰਸ਼ਤਾ' ਅਤੇ 'ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ' ਉੱਪਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਚਿੰਨ੍ਹ ਲਗਾ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਲਗਾਤਾਰ ਅਜਿਹੇ ਤੱਥ ਤੇ ਖੋਜਾਂ

ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਮੁਤਾਬਿਕ 'ਮਾਸੂਮ' ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਿਹਾ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਆਮ ਲੋਕਾਈ ਦੀ ਸਿਆਸੀ ਚੇਤਨਾ ਤੇ ਸਿਆਸੀ ਵਰਤਾਉ ਨੂੰ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਂ ਫਿਰ ਇੱਕ ਖਾਸ ਸਿਆਸੀ ਧਿਰ ਜਾਂ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਉਣ ਲਈ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਥਕੰਡੇ ਵਰਤਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਨੁਕਤਾ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਨਾ ਸਿਰਫ ਸਾਡੀਆਂ ਸਿਆਸੀ, ਸਮਾਜਿਕ, ਆਰਥਿਕ, ਧਾਰਮਿਕ ਤੇ ਵਾਤਾਵਰਨ ਮਸਲਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਤਰਜੀਹਾਂ ਤੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਤੋੜਨ-ਮਰੋੜਨ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਬਲਕਿ ਇਹ ਗਲੋਬਲੀ ਵਰਤਾਰਿਆਂ, ਇਨਸਾਫ ਦੇ ਤਕਾਜ਼ਿਆਂ, ਨਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਤਬਦੀਲੀ ਦੇ ਸਰੋਕਾਰਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ ਖੋਖਲਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪ ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਨਿੱਜੀ ਆਜ਼ਾਦੀ, ਵਿਚਾਰ-ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ, ਸਮਾਜਿਕ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਭਰਦਾ ਇਹ ਨਵਾਂ (ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਪੁਰਾਣੇ ਮੁੱਲਾਂ ਵਾਲਾ) ਮੀਡੀਆ ਜਿੱਥੇ ਆਪਣੇ ਮੁਨਾਫੇ ਤੇ 'ਆਧੁਨਿਕ ਤਕਨੀਕੀ ਵਿਚਾਰਾਂ' ਦੀ ਰਾਖੀ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਆਲੋਚਨਾ, ਅਧਿਐਨ, ਸੰਵਾਦ ਤੇ ਜਨਤਕ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀਆਂ ਜਮਹੂਰੀ ਪ੍ਰੰਪਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਟਿੱਚ ਮੰਨਦਿਆਂ ਯੂਜ਼ਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਵਰਤਣ ਦੇ ਸੈਂਸਰੀ ਫਿਲਟਰਾਂ ਵਿੱਚ ਮਾਹਿਰ ਹੋ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ ਉੱਥੇ ਇਹ ਆਪਣੇ ਲੱਖਾਂ ਯੂਜ਼ਰਾਂ ਨੂੰ ਮਹਿਜ਼ 'ਗਾਹਕ' ਮੰਨਦਿਆਂ ਉਹ ਕੀ, ਕਿਵੇਂ, ਕਿੱਥੇ, ਕਿਉਂ ਤੇ ਕਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਵਰਤਣ ਤੇ ਜੁੜਨ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਮਾੜੇ ਸੰਪਾਦਕ ਦਾ ਲਿਬਾਸ ਪਹਿਨ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ 'ਸਮਾਂ, ਸਥਾਨ ਤੇ ਸੰਚਾਰ' ਦੇ ਸਾਰੇ ਬੰਧਨ ਤੋੜ ਦੇਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਤਕਨੀਕੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਮਨੁੱਖੀ

ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦਾ ਵਰਗੀਕਰਨ ਵੀ ਬਿਜ਼ਨਸ ਮਾਡਲਾਂ ਮੁਤਾਬਿਕ ਕਰਦਿਆਂ 'ਡਿਜੀਟਲ ਜੇਲ੍ਹਾਂ' ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ, ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਚਰਨ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਹਿਸਾਬ ਤੇ ਸਾਇੰਸ ਦੀਆਂ ਬਿਉਰਮਾਂ ਜਾਂ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਤਹਿ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਇਸ ਵਿੱਚ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਡਾਟਾ ਜਾਂ ਨੰਬਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਨ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਤਾਂ ਹੈ ਪਰ ਉਸ ਦੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਵਲਵਲਿਆਂ ਤੇ ਬੌਧਿਕ ਸਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਹੋਣ ਦਾ ਕੋਈ ਰਾਹ ਨਹੀਂ।

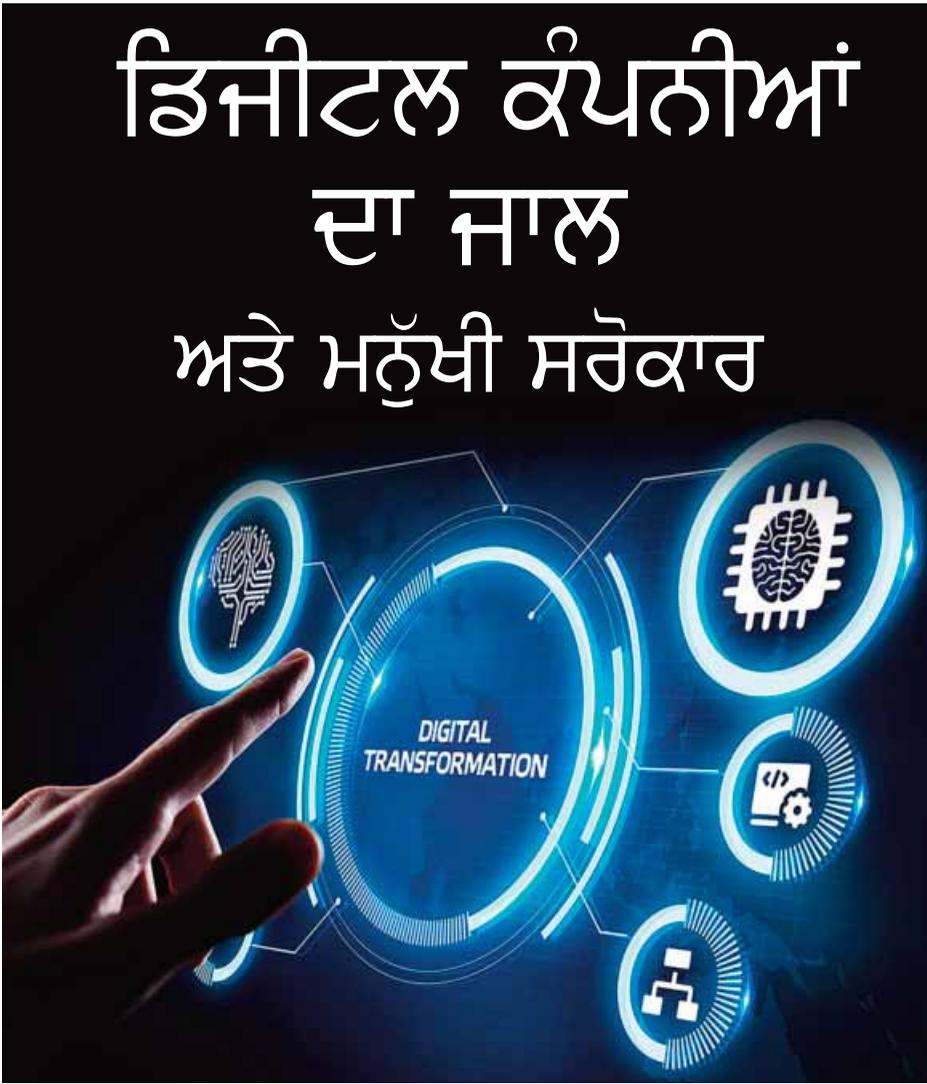
ਅਜੋਕੀਆਂ ਉਦਾਰਵਾਦੀ ਮੰਡੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਜਿਣਸ ਡਾਟਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਮਨੁੱਖੀ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਦੇ ਹੱਲਾਂ ਲਈ ਡਿਜੀਟਲ ਸੰਦਾਂ ਵੱਲ ਤੱਕਣ ਦਾ ਰੁਝਾਨ ਦਿਨੋ-ਦਿਨ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਿਆਸੀ ਲੋਬੀਕਰਨ, ਧਾਰਮਿਕ ਧਰੁਵੀਕਰਨ, ਆਰਥਿਕ ਇਜ਼ਾਰੇਦਾਰੀ ਤੇ ਨਵ-ਫਾਸ਼ੀਵਾਦ ਦੀ ਚੜ੍ਹਤ ਵਿੱਚ ਡਿਜੀਟਲ ਕਰੰਸੀਆਂ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਖੂਬ ਫੈਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਰਚੁਅਲ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਮਨੁੱਖ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰੋਡਕਟ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਡਿਜੀਟਲ ਕੰਪਨੀਆਂ ਬਗੈਰ ਉਸ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਜਾਂ ਪਸੰਦ ਦੇ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਵੇਚਦੀਆਂ-ਵੱਟਦੀਆਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇੱਕ ਮਿੰਟ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਰਥਿਕ ਲੈਣਦਾਰੀਆਂ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰੋ? ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਖਾਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨੰਬਰ ਜਾਂ ਡਾਟਾ ਵਿੱਚ ਸਿਮਟ ਚੁੱਕੇ ਹੋ? ਹੁਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰੋ ਜਿਹੜੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਪੰਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕੇ ਜਾਂ ਸਮਾਜਿਕ-ਆਰਥਿਕ ਤੇ ਸਿਆਸੀ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਹਾਸ਼ੀਏ 'ਤੇ ਹਨ। ਡਿਜੀਟਲ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦਾ ਤਰਕ ਹੈ ਕਿ ਤਕਨੀਕ ਨਿਰਪੱਖ ਹੈ ਤੇ ਸਭਨਾਂ ਲਈ ਇਕਸਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਉਲਟ ਮਿਸਾਲ ਲੱਭਣੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਬਾਦੀਆਂ ਦੀਆਂ

ਫਰਿਆਦਾਂ ਸੁਣੇ ਜਿਹੜੇ ਕੋਵਿਡ-ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਦੌਰਾਨ ਸਿਹਤ ਸਹੂਲਤਾਂ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਹਾਸ਼ੀਏ 'ਤੇ ਡਿੱਗ ਗਏ ਸਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਜੇਬਾਂ ਵਿੱਚ ਪੈਸਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਧਨ ਨਹੀਂ ਸਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਤਕਨੀਕ ਵੀ ਇੱਕ ਮ੍ਰਿਗ-ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਬਣ ਕੇ ਰਹਿ ਗਈ।

ਤਕਨੀਕ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਟੇਟ/ਰਿਆਸਤ ਦੇ ਅਨੇਕਾਂ ਉਦਯੋਗਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੈ ਪਰ ਜਿੰਨੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਇਹ ਕੰਪਨੀਆਂ ਮੁਨਾਫੇ ਦੁਆਰਾ ਘੜੇ 'ਪੋਸਟ-ਹਿਊਮਨ' ਵਰਤਾਰੇ ਨੂੰ ਸਿਆਸੀ-ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਮੁੱਖ ਜ਼ਰੂਰਤ ਸਾਬਿਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋਈਆਂ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਟੇਟ ਤੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਆਪਸੀ ਸਬੰਧਾਂ (ਮਨੁੱਖਾਂ ਤੇ ਰਾਜ/ਰਿਆਸਤ ਦਾ ਸਮਝੌਤਾ) ਨੂੰ ਡੂੰਘੀ ਸੱਟ ਮਾਰੀ ਹੈ। ਕੋਈ ਵੀ ਸਟੇਟ/ਰਿਆਸਤ ਜਦੋਂ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਨੂੰ 'ਡਿਜੀਟਲ ਸਿਟੀਜ਼' ਤੇ ਪੁੰਜੀ ਨੂੰ 'ਡਿਜੀਟਲ ਕਰੰਸੀ' ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਲਾਗੂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਵਰਤੋਂ-ਵਿਹਾਰ ਦੀ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਪਲ ਦੀ ਖਬਰ ਰੱਖਣ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੀ ਸੂਖਮ ਜਾਸੂਸੀ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਹੁਣ ਕਿਸੇ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਸਟੇਟ/ਰਿਆਸਤ ਦਾ ਵਫਾਦਾਰ ਨਾਗਰਿਕ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਡਿਜੀਟਲ ਏਜੰਸੀਆਂ ਦਾ ਅਗਿਆਕਾਰੀ ਖਪਤਕਾਰ ਹੋਣਾ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਇਹ ਵਰਤਾਰਾ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਪਛਾਣ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦੂਜਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਭਿੰਨਤਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਖੁਦਮੁਖਤਾਰੀ, ਨਿੱਜਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਭੁਗਤਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਤੋਂ ਅਗਲਾ ਸਵਾਲ ਹੋਰ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਹੈ। ਕੀ ਡਿਜੀਟਲ ਕੰਪਨੀਆਂ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੀ 'ਰੇਡੀਮੇਡ ਹੋਂਦ' ਸਿਰਜ ਰਹੀਆਂ ਹਨ? ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਤੇ ਯੂ-ਟਿਊਬਾਂ ਜਾਂ ਇੰਸਟਾਗ੍ਰਾਮ ਦੀਆਂ ਰੀਲਾਂ ਰਾਹੀਂ ਰਾਤੋ-ਰਾਤ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਹੋਇਆਂ ਦੀ ਕੀ ਕਿਸੇ ਸਮਾਜ ਦੀ ਸਮੂਹਿਕਤਾ ਨਾਲ ਕੋਈ ਤੰਦ ਸਾਂਝੀ ਹੈ? ਉਹ ਕਿਤੇ ਵਸਤਾਂ ਜਾਂ ਬਜ਼ਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮੋਕਲੇ ਕਰਨ ਲਈ ਡਿਜੀਟਲ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਡਮਰੂਆਂ 'ਤੇ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਨੱਚ ਰਹੇ? ਜੇ ਤਕਨੀਕ ਹੀ ਸਾਰੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਹੱਲ ਹੈ ਤਾਂ ਅਜੋਕੇ ਸਮਾਜ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਖੋਖਲੇ ਤੇ ਮਨੁੱਖ ਸਰੀਰਕ-ਮਾਨਸਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਰਬੋ ਕਿਉਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ?

ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਵਾਲ ਤਾਂ ਪੁੱਛਿਆ ਹੀ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਰਿੰਦਿਆਂ ਦਾ ਉਹ ਸਮੂਹ ਜਿਹੜਾ ਆਮ ਵਰਤੋਂਕਾਰਾਂ ਦੇ ਲਿਖੇ, ਪੜ੍ਹੇ, ਸੁਣੇ ਨੂੰ ਸੈਂਸਰ ਕਰਨ, ਰੱਦ ਕਰਨ, ਡਿਲੀਟ ਕਰਨ ਜਾਂ ਅਯੋਗ ਕਰਾਰ ਦੇਣ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਸਭ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਕਿਸ ਅਹਿਦ, ਕਿਸ ਨੇਮ, ਕਾਨੂੰਨ, ਧਾਰਾ ਜਾਂ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਕਿਸ ਕਰਾਰ ਤਹਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ? ਕੀ ਇਹ ਤਬਕਾ ਕਲਾ, ਸਾਹਿਤ, ਨਿਰਪੱਖਤਾ, ਨਿਆਂ, ਆਜ਼ਾਦੀ, ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਤੇ ਲੋਕ-ਹਿੱਤਾਂ ਦੀਆਂ ਮੁੱਢਲੀਆਂ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਦਾ ਹੈ? ਜੇ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਉਹ ਗਲੋਬਲ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਜਮਾਤੀ-ਜਾਤੀ ਵੰਡ ਨੂੰ ਤਿਖੇਰਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਹਾਸ਼ੀਏ 'ਤੇ ਪਏ ਸਮੂਹਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਬੇਵੱਸ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਹੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਲੋਕ-ਪੱਖੀ ਸਿਆਸਤ ਤੋਂ ਬਗੈਰ ਤਕਨੀਕੀ ਤਰਕੀ ਦੀ ਖਿਆਲ ਉੱਨਾ ਹੀ ਥੋਥਾ ਹੈ ਜਿੰਨਾ ਸਾਧਨਾਂ ਦੀ ਬਰਾਬਰ ਵੰਡ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸਮਾਜਾਂ ਦੇ ਜਮਹੂਰੀਕਰਨ ਦਾ ਸੁਪਨਾ।

ਡਿਜੀਟਲ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦਾ ਜਾਲ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਸਰੋਕਾਰ

ਘਾਹ ਕੱਟਣ ਵਾਲੀ ਮਸ਼ੀਨ,
(lawnmower)
ਵਾਸ਼ਰ ਡਰਾਇਰ, ਮਿਕਸੀ,
ਮਾਈਕਰੋਵੇਵ ਵਾਜ਼ਬ ਰੇਟ ਤੇ
ਠੀਕ ਕਰਵਾਓ

REPAIR & SERVICES

ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ

604-773-7258 (ਸਰੀ)

NEWTON DENTURE CLINIC INC.
Web: www.newtontdentures.ca | Email: newtontdentures@gmail.com

ਪੰਜਾਬੀ, ਹਿੰਦੀ ਅਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਬੋਲਦੇ ਹਾਂ। ਮੁਫਤ ਸਲਾਹ

"Over 20 years experience as Denturist"

- ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਦੰਦ ਲਵਾਉਣੇ ਹਨ ਜਾਂ ਫਿਰ ਲਗਵਾਏ ਹਨ। ਦੰਦ ਪੁਰਾਣੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਲਗਵਾਏ ਹਨ।
- ਤੁਹਾਡੇ ਲਵਾਏ ਦੰਦ ਢਿੱਲੇ ਹਨ ਜਾਂ ਟੁੱਟ ਗਏ ਹਨ।
- ਬਲਰਾਜ ਨਾਲ ਆਪੋਇੰਟਮੈਂਟ ਬਣਾਓ ਅਤੇ ਖਾਣਾ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਾਓ।
- ਜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਰੇ ਦੰਦ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲੇ ਪਰ ਖਾਣਾ ਠੀਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਖਾ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਬਲਰਾਜ ਨੂੰ ਮਿਲੋ ਇਹ ਤੁਹਾਡੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਸਹੀ ਵਿੱਚ ਹਨ।

BALRAJ (REGGIE) GILL
R.D. Bsc. Registered Denturist

ਬਲਰਾਜ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ **604-590-9747**
Surrey #211-8334-128 St. Surrey BC V3W 4G2
(Second floor Khalsa Business Centre)

ਮੇਰਾ ਉਮੀਦਵਾਰ ਵਿਕ ਗਿਆ ਜਾਂ ਲੋਕਤੰਤਰ ਉਧਾਲਿਆ ਗਿਆ?

ਲੇਖਕ : ਵਿਸ਼ਵਾ ਮਿੱਤਰ
ਸੰਪਰਕ : 94176 - 22281

ਮੈਂ ਇੱਕ ਵੋਟਰ ਹਾਂ। ਹੁਣ ਚੋਣਾਂ ਹੋਣੀਆਂ ਹਨ। ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਖੜ੍ਹੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਠੱਗ, ਬੇਈਮਾਨ, ਬਲਾਤਕਾਰੀ, ਫਰਾਡੀਏ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੇ ਅਪਰਾਧੀ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਚੁਣਨਾ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹੀ ਇੱਕ ਪੈਣਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਲੋਕਤੰਤਰ ਪ੍ਰਤੀ ਆਪਣਾ ਫਰਜ਼ ਪਛਾਣਦੇ ਹੋਏ ਮੈਂ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਜਾਵਾਂਗਾ। ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਵੇਲੇ ਮੈਂ ਕੀ ਸੋਚਾਂਗਾ? ਇਹੋ ਸੋਚਾਂਗਾ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜਿਹੜਾ ਘੱਟ ਅਪਰਾਧੀ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਵੋਟ ਪਾ ਦਿਆਂ। ਜਾਂ ਮੈਂ ਇਹ ਸੋਚ ਕੇ ਵੋਟ ਪਾ ਦਿਆਂਗਾ ਕਿ ਉਮੀਦਵਾਰ ਤਾਂ ਸਮਾਜਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਘਟੀਆ ਹੈ ਪਰ ਜਿਸ ਪਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ, ਉਸ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਬਾਕੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨਾਲੋਂ ਕੁਝ ਲੋਕ ਹਿਤ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਕਰਤੂਤਾਂ ਦਾ ਖਿਆਲ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਸੋਚਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਵੋਟ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਵੀ ਵਰਤਣਾ ਹੈ ਪਰ ਕਿਸੇ ਚੋਰ ਉਚਕੋ ਨੂੰ ਵੋਟ ਨਹੀਂ ਦੇਣੀ, ਮੈਂ ਨੋਟਾ ਦਾ ਬਣਨ ਦਬਾ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ। ਮੇਰੀ ਵੋਟ ਨੋਟਾ ਵਲ ਚਲੀ ਗਈ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੇਰੀ ਸੋਚ ਵਾਲੇ ਐਨੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੋਣ ਕਿ ਨੋਟਾ ਨੂੰ 18% ਵੋਟਾਂ ਪੈ ਜਾਣ। ਪਰ ਨੋਟਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੋਟਾਂ ਪਈਆਂ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵੋਟਾਂ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ 16% ਵੋਟਾਂ ਪਈਆਂ ਤਾਂ ਸਾਡੀਆਂ ਨੋਟਾ ਨੂੰ ਗਈਆਂ ਵੋਟਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਵੱਧਤਾ ਨਾ ਸਮਝਦੇ ਹੋਏ 16% ਵੋਟ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਜੇਤੂ ਕਰਾਰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਜਿਸ ਨੂੰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਲੋਕ ਨਾਪਸੰਦ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਜਿੱਤ ਜਾਏਗਾ। ਕੀ ਇਹ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੇ ਮੱਥੇ 'ਤੇ ਕਲੰਕ ਨਹੀਂ? ਜਿਹੜਾ ਅਸੀਂ ਨੋਟਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਾਲਾ ਲੋਕਤੰਤਰ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ, ਉਹ ਤਾਂ ਉਧਾਲਿਆ ਗਿਆ।

ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਉਧਾਲਿਆ ਗਿਆ। ਅਸੀਂ ਕਿਹੜੇ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੇ ਗੁਣ ਗਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਰੱਖਿਅਕ ਹਾਂ। ਉਸ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੇ ਰਾਖੇ ਹਾਂ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਪਹਿਲਾਂ 25 ਸਾਲ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ 15 ਸਾਲ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਪੈਨਸ਼ਨ ਮਿਲਦੀ ਸੀ, ਜਿਹੜੀ ਕਿ ਹੁਣ ਬੰਦ ਕਰਕੇ ਕੇ ਆਪਣੀ ਤਨਖਾਹ ਵਿੱਚੋਂ ਹੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਧਨ ਵਿੱਚੋਂ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਪੈਨਸ਼ਨ ਮਿਲਦੀ ਹੈ।

ਪਰ ਐੱਮ ਏਲ ਏ ਜਾਂ ਐੱਮ ਪੀ ਨੂੰ ਜਿੰਨੀ ਵਾਰ ਜਿੱਤ ਕੇ ਆਏ, ਉੱਨੀ ਵਾਰ ਉਸ ਨੂੰ ਪੈਨਸ਼ਨ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੇ ਪੰਜ ਸਾਲ ਲਈ ਤਨਖਾਹ ਅਤੇ ਭੱਤੇ ਮਿਲਦੇ ਹਨ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਜਿੱਤਣ ਬਾਅਦ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਦਿਨ ਲਈ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਜਾਂ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਜਾਣ।

ਇੱਕ ਛੋਟੇ ਤੋਂ ਛੋਟੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਆਮਦਨ ਟੈਕਸ ਦੇਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਆਮਦਨ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਟੈਕਸ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ ਪੈਂਦਾ ਅਤੇ ਫਿਰ ਵੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਸੀਂ ਲੋਕ ਸੇਵਕ ਹਾਂ। 1950 ਵਿੱਚ ਸੰਵਿਧਾਨ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆਂ 74 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮਾਂ ਬੀਤ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਪਰ ਅਜੇ ਤਕ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨਯੋਗੇ ਲੋਕ ਸੇਵਕ ਹਨ ਜਾਂ ਕਿ ਕਰਮਚਾਰੀ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਲੋਕ ਸੇਵਕ ਹਨ ਤਾਂ ਐਨੀਆਂ ਤਨਖਾਹਾਂ ਅਤੇ ਭੱਤੇ ਕਿਉਂ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਕਰਮਚਾਰੀ ਹਨ ਤਾਂ ਆਪਣੀ ਤਨਖਾਹ ਅਤੇ ਭੱਤਿਆਂ

ਵਿੱਚੋਂ ਬਣਦਾ ਟੈਕਸ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ? ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਫਾਰ ਡੈਮੋਕਰੈਟਿਕ ਰਾਈਟਸ (ADR) ਅਨੁਸਾਰ ਦੁਬਾਰਾ ਚੁਣੇ ਗਏ 23 ਸਾਂਸਦਾਂ ਕੋਲ 2004 ਵਿੱਚ ਔਸਤਨ ਧਨ 1.52 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ, 2009 ਵਿੱਚ 3.46 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ, 2014 ਵਿੱਚ 9.85 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਅਤੇ 2019 ਵਿੱਚ 17.51 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀਆਂ ਸੰਪਤੀਆਂ ਸਨ। ਮਤਲਬ ਕਿ 15 ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਂਸਦਾਂ ਕੋਲ ਔਸਤਨ ਸੰਪਤੀਆਂ 1051.97 % ਵਧ ਗਈਆਂ। ਇਹ ਸੰਪਤੀਆਂ, ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਅਤੇ ਨਗਦੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿ ਸਾਰੇ ਸਾਂਸਦਾਂ ਦੀਆਂ ਸੰਪਤੀਆਂ ਇਹਨਾਂ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦੇ ਨੇੜੇ ਹੀ ਹੋਣ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਦੀਆਂ ਸੰਪਤੀਆਂ ਕੇਵਲ 3 ਲੱਖ ਤੋਂ 6 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਕਿ ਕੇਵਲ ਚਾਰ ਪੰਜ ਹਨ ਅਤੇ ਕੁਝ ਦੀਆਂ ਸੰਪਤੀਆਂ ਕਈ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਹਨ। ਲੋਕ ਸਭਾ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਭਾ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੰਪਤੀਆਂ ਵਾਲੇ 6 ਸਾਂਸਦਾਂ ਦੀਆਂ ਸੰਪਤੀਆਂ ਕੁਮਵਾਰ 5300 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ, 2577 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ, 1001 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ, 660 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ, 338 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਅਤੇ 325 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਹੈ। ਰਾਜ ਸਭਾ ਦੇ 27 ਸਾਂਸਦਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰ ਕਿਸੇ ਦੀਆਂ ਸੰਪਤੀਆਂ 100 ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹਨ। 100 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਾਲੇ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਸਾਂਸਦਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਹਨ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਜੱਦੀ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਹਨ ਪਰ ਬਾਕੀ ਸਾਰਿਆਂ ਕੋਲ ਕੇਵਲ

ਸਾਂਸਦ ਬਣਨ ਨਾਲ ਹੀ ਐਨਾ ਧਨ ਆਇਆ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਸਾਂਸਦ ਨੂੰ ਭੱਤਿਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇੱਕ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਹਰ ਮਹੀਨੇ ਤਨਖਾਹ ਮਿਲਦੀ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ 30 ਸਾਲ ਸਾਂਸਦ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਤਨਖਾਹ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਰੁਪਇਆ ਵੀ ਖਰਚ ਨਾ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਵੀ ਉਸ ਕੋਲ ਕੇਵਲ 3.6 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਇਕੱਠੇ ਹੋਣਗੇ। ਕੀ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਧਨ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ?

ਕੁੱਲ 706 ਮੌਜੂਦਾ ਸਾਂਸਦਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 306 ਉੱਤੇ ਫੌਜਦਾਰੀ ਦੇ ਕੇਸ ਹਨ, ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 194 ਉੱਤੇ ਕਤਲ, ਇਰਾਦਾ ਕਤਲ, ਔਰਤਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਅਪਰਾਧ ਜਾਂ ਉਧਾਲਣ ਦੇ ਕੇਸ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 12 ਸਾਂਸਦਾਂ ਉੱਤੇ ਡਾਕੇ ਮਾਰਨ ਦੇ ਕੇਸ ਚੱਲ ਰਹੇ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਅਸੀਂ ਸਾਂਸਦ ਜਾਂ ਵਿਧਾਇਕ ਚੁਣਨੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਇਹਨਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਘਾਤਿਆਂ ਨੂੰ ਜਿੰਨੀ ਤਨਖਾਹ ਪੂਰੇ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਮਿਲਣੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਤੋਂ ਕਈ ਗੁਣਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਇਹ ਚੋਣ ਜਿੱਤਣ ਲਈ ਖਰਚੇ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਫਿਰ ਵੀ ਸੈਂਕੜੇ ਕਰੋੜਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਕੀ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਦਿਸਦੀ ਹੈ? ਹਰ ਪਾਰਟੀ ਵਿੱਚ 95% ਤੋਂ ਵੱਧ ਉਹ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬੇਈਮਾਨੀ ਨਾਲ ਧਨ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਫਿਰ ਕੇਸ ਕੇਵਲ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ 'ਤੇ ਹੀ ਕਿਉਂ ਦਰਜ ਕਰਵਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ? ਜਿਹੜੇ ਬੇਈਮਾਨ ਈ ਡੀ, ਸੀ ਬੀ ਆਈ ਜਾਂ ਆਮਦਨ ਟੈਕਸ ਦੇ ਫਾਇਲਾਂ ਤੋਂ ਡਰ ਕੇ ਭਾਜਪਾ ਵਿੱਚ ਚਲੇ ਗਏ ਹਨ ਉਹਨਾਂ 'ਤੇ ਫਾਇਲ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ? ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਤੇ ਫਾਇਲ ਇਸ ਲਈ ਨਹੀਂ ਮਰਵਾਏ ਜਾਂਦੇ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਤੋਂ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਜਾਂ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਨੂੰ ਕੋਈ ਖਤਰਾ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਇਸ ਲਈ ਮਰਵਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਏਕੇ ਤੋਂ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਭਾਜਪਾ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਹੋਂਦ ਨੂੰ ਖਤਰਾ ਹੈ।

ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਇਤਿਹਾਸਿਕ ਘਟਨਾ ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀ ਹੈ। ਜਨਰਲ ਡਾਇਰ ਨੇ 13 ਅਪਰੈਲ 1919 ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਜਲ੍ਹਿਆਂ ਵਾਲਾ ਬਾਗ ਵਿੱਚ ਅੰਨ੍ਹੇਵਾਹ ਗੋਲੀਆਂ ਇਸ ਲਈ ਚਲਾਈਆਂ ਕਿਉਂਕਿ 9 ਅਪਰੈਲ 1919 ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਹਿੰਦੂ ਅਤੇ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਮਿਲ ਕੇ ਰਾਮ ਨੌਮੀ ਮਨਾਈ ਗਈ ਸੀ, ਮਤਲਬ ਕਿ ਹਿੰਦੂ ਅਤੇ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਏਕਾ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਏਕੇ ਤੋਂ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਹਕੂਮਤ ਨੂੰ ਖਤਰਾ ਹੋਣ ਕਾਰਣ ਉਹ ਖਿੜੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਇਸੇ ਤਰਜ਼ 'ਤੇ ਭਾਜਪਾ ਸਰਕਾਰ ਅੰਨ੍ਹੇਵਾਹ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਉੱਤੇ ਸੀ ਬੀ ਆਈ, ਈ ਡੀ ਅਤੇ ਆਮਦਨ ਟੈਕਸ ਵਰਗੀਆਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਦੇ ਫਾਇਲ ਇਸ ਲਈ ਮਰਵਾ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਹੋ ਰਹੇ ਏਕੇ ਤੋਂ ਖਿੜ ਗਈ ਹੈ। ਗਿਣਤੀਮਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਾਂ ਭਾਰਤ ਸੰਸਾਰ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਲੋਕਤੰਤਰ ਹੈ ਪਰ ਗੁਣਾਤਮਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈ।

- ਪਿਛਲੇ ਸਫ਼ੇ ਦਾ ਬਾਕੀ -

ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਭਾਰਤੀ ਸਟੇਟ ਤੇ ਉਸਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਮੁਖਧਾਰਾ ਸ਼ਿਆਸੀ ਜਮਾਤ ਨਵੰਬਰ 84, ਗੁਜਰਾਤ ਵਿਚਲੇ ਸਾਲ 2002 ਦਾ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦੇ ਨਸਲ-ਕੁਸ਼ੀ ਦੀਆਂ ਅਣ-ਮਨੁੱਖੀ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਹਜ਼ਮ ਹੀ ਕਰ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਕਤਲੇਆਮ 'ਨੇਸ਼ਨ' ਉਸਾਰਨ ਲਈ 'ਕੌਮੀ ਇਕ-ਸੁਰਤ' ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਦਾ ਲਖਾਇਕ ਹੈ। ਅਜੇਹੇ 'ਨੇਸ਼ਨ-ਸਟੇਟ' ਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਕਿਵੇਂ 'ਯੂਨੀਵਰਸਲ ਸਿਧਾਂਤ' ਮੰਨ ਸਕਦੇ ਹਾਂ? ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਸਿੱਖਾਂ ਕੋਲ ਆਪਣੇ ਸਿਧਾਂਤ ਤੇ ਸਿੱਖ ਗੁਰੂਆਂ ਦਾ ਅਮਲ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਪੱਛਮੀ ਤਰਜ਼ ਦੀ ਇਕਸਾਰਤਾ ਸਥਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਸਗੋਂ ਉਹ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਇਕਸੁਰਤਾ ਕਾਇਮ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਅਮਲ ਕੁਦਰਤ ਤੇ ਸਮਾਜ ਵਿਚਲੀ ਭਿੰਨਤਾ ਤੇ ਵਖਰੇਵਿਆਂ ਨੂੰ ਕਰਤਾ ਤੇ ਸਿਰਜਨਹਾਰ ਦੀ ਅਮੁਲ ਦਾਤ ਤੇ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਸਮਝਦਾ ਹੋਇਆ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੋਂਦ ਦੇ ਜ਼ਸ਼ਨ ਮਨਾਉਂਦਾ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ।

ਅਣਜਾਨੇ ਹੀ ਨੇਸ਼ਨ-ਸਟੇਟ ਦੀ ਕਾਂਗਰਸੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦੇ ਧੱਕੇ ਚੜ੍ਹਿਆ ਸਿੱਖ-ਭਾਈਚਾਰਾ ਵੀ 1947 ਦੀ ਵੰਡ ਦੇ ਫਿਰਕੂ ਖੁਨ-ਖਰਾਬੇ ਵੱਲ ਖਿਚਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਆਪਸੀ ਭਰਾ-ਮਾਰੂ ਜੰਗ ਦੀ ਪੀੜਾ, ਸੰਤਾਪ ਤੇ ਪਸ਼ਚਾਤਾਪ ਚੋਂ ਸਿੱਖ ਅੰਤਰੀਵ ਮਨ ਅਜੇ ਤੱਕ ਮੁਕਤ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਜਦੋਂ ਕਿ ਹਿੰਦੂਤਵ ਨੂੰ ਪਰਣਾਏ ਬਹੁ-ਗਿਣਤੀ ਸਮਾਜ ਦੇ ਲੋਕ ਉਸ ਅਣ-ਮਨੁੱਖੀ ਕਤਲੇ-ਗਾਰਦ ਸਹੀ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਤੇ ਉਸ ਜਿੱਤ ਮੰਨ ਕੇ ਮਾਣ ਵੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਸਿੱਖ ਗੁਰੂਆਂ ਦੀ ਲੰਬੀ ਕਮਾਈ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਨਵੇਕਲੀ ਜੀਵਨ-ਜਾਂਚ ਤੇ ਜੀਵਨ-ਜੁਗਤ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ 'ਪੱਛਮੀ ਨੇਸ਼ਨ-ਸਟੇਟ' ਦੀ ਨਕਲ ਕਿਉਂ ਕਰੀਏ? ਉਸ ਦੀ ਥਾਂ ਸਾਨੂੰ 'ਗੁਰੂ ਮਾਰਗ' ਤੋਂ ਸੋਧ ਲੈਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਯਾਦ ਰਹੇ, ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ 'ਖਾਲਸਾ ਸਟੇਟ' ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਿਹੜੀ ਪੱਛਮੀ ਅਮਲ ਵਾਲੀ ਨੇਸ਼ਨ-ਸਟੇਟ ਦੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਰਾਜ ਨੂੰ 'ਨੇਸ਼ਨ' ਦੇ ਤੌਰ-ਤਰੀਕਿਆਂ ਤੇ ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ ਢਾਲਿਆ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦਾ

ਰਾਜ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ-ਸੰਪੰਨ ਸੀ ਪਰ ਪੱਛਮ ਦੀ ਤਰਜ਼ ਵਾਲਾ 'ਸਾਵਰਨ' ਨਹੀਂ ਸੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਸਾਵਰਨਿਟੀ 'ਸੱਚਾ ਪਾਤਸ਼ਾਹ' ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਕਲਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਰਾਹੀਂ ਵਿਦਮਾਨ ਹੰਦੀ ਹੈ; ਸ਼੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਦਨਿਆਵੀ ਰਾਜ-ਤੱਖਤਾਂ (ਨੇਸ਼ਨ-ਸਟੇਟਾਂ) ਦੀ ਸਰਵ-ਉਚਤਾ ਤੋਂ ਉਪਰ 'ਸਦੀਵੀ-ਰੱਬੀ ਤਖਤ' ਦਾ ਲਖਾਇਕ ਹੈ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਸਿੱਖ ਸਿਧਾਂਤ ਨੇਸ਼ਨ-ਸਟੇਟ ਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਸਾਵਰਨਿਟੀ ਨੂੰ ਪੂਰਨ ਰੂਪ ਵਿਚ ਰੱਦ ਕਰਦਾ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਰਾਜ-ਪ੍ਰਬੰਧ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਪੁਨਰ-ਜਾਗਰਨ ਤੇ ਪੁਨਰ-ਅਮਲ ਦੀ ਵਕਾਲਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਸਿੱਖ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਪੱਛਮ ਵਲੋਂ ਸਾਡੇ ਮਨਾਂ ਅੰਦਰ ਠੋਸੀ 'ਗੁਲਾਮ ਜ਼ਿਹਨੀਅਤ' ਨੂੰ ਪਰ੍ਹੇ ਵਗਾਹ ਮਾਰਨ। ਅਤੇ ਪੱਛਮ ਦੇ ਗਿਆਨ ਦੀ ਘਟੀਆ-ਪੱਧਰ ਦੀ ਨਕਲ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਗੁਰਮਤ ਗਿਆਨ ਤੇ 'ਗੁਰੂ ਕਮਾਈ' ਵਿੱਚੋਂ ਆਪਣੀ ਨਵੇਕਲੀ ਤੇ ਮੌਲਿਕ 'ਸਿਆਸੀ ਸਮਝ' ਉਸਾਰਣ ਤੇ 'ਹਲੀਮੀ ਰਾਜ' ਦੀ ਰੂਪ-ਰੇਖਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨ।

DHESI MEAT SHOP

SERVING THE COMMUNITY FOR OVER 16 YEARS.

FOR BEST & FRESH MEAT, VISIT US!
Tandoori Chicken, Lemon Chicken, Goat, Lamb & Pork Tandoori Fish, Shish-Kabab also Supply Fresh Cut Meat.

NOW SERVING IN 3 LOCATIONS

King George Blvd (Bear Creek) 106-13588-88 Avenue Surrey, BC V3W 3K8, **604-501-2277**

Fleetwood Location : 104-15933 Fraser Hwy, Surrey, BC V4N 0Y3, **604-593-5222**

Sullivan Heights : #102 - 14330 - 64 Ave Surrey, BC, **604-503-2880**

SIDHU BROTHERS ACCOUNTING SERVICE LTD.

- PAYROLL - PERSONAL INCOME TAX - CORPORATE INCOME TAX - GST/HST/WCB

We Also Provide Service to get Transport Authority (NSC#, DOT#, MC#, Single State Registration)

WE SPECIALIZED IN

ACCOUNTING FOR TRANSPORT COMPANIES

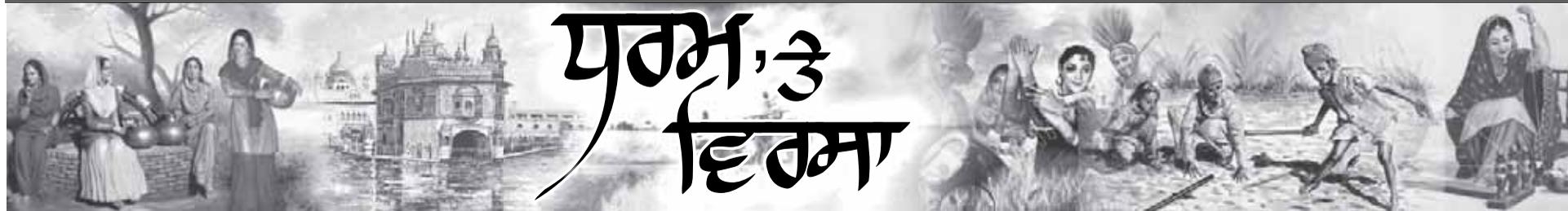

Jarnail Singh Sidhu
 Cell : 604-808-1148
 jsidhu61@gmail.com

TEL : 604-502-9988 FAX : 604-501-9900
 Address : 12633-67B Ave. Surrey, BC V3W 1G2

ਧਰਮ ਤੇ ਵਿਰਸਾ

ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਨੇ ਸਿੱਖ ਰਾਜ ਨੂੰ ਹੜੱਪਣ ਮਗਰੋਂ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਨਹਿਰਾਂ ਕੱਢਕੇ ਖੇਤੀ ਵਿਚ ਲਾਉਣ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਫੌਜੀ ਭਰਤੀ ਰਾਹੀਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨ ਦਾ ਸਫਲ ਯਤਨ ਕੀਤਾ ਪਰ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਮਗਰੋਂ ਈਸਾਈਆਂ ਦੀ ਧਰਮ ਪਰਿਵਰਤਨ ਅਤੇ ਆਰੀਆ ਸਮਾਜੀਆਂ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧੀਕਰਨ ਦੀ ਲਹਿਰ ਨੇ ਸਿੱਖ ਹਸਤੀ ਨੂੰ ਖਤਰਾ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਵਾਇਆ। ਰਾਜ ਪ੍ਰਬੰਧ ਉਪਰ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਸੀ ਅਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਉਪਰ ਸਿੱਖ ਨੁਮਾ ਹਿੰਦੂ ਮਹੰਤਾਂ ਦਾ। ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਬਚਾਅ ਲਈ ਉੱਠੀ ਲਹਿਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮੂਲ ਅਸਥਾਨਾਂ (ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ) ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਸੁਧਾਰਨ ਦਾ ਬੀੜਾ ਉਠਾਇਆ ਜਿਸ ਦਾ ਸਿੱਧਾ ਅਰਥ ਸੀ ਸਿੱਖ ਹਸਤੀ ਦਾ ਵਿਚਾਰਧਾਰਕ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਨਿਖੇੜਾ। ਇਹ ਕਾਰਜ ਬ੍ਰਾਹਮਣੀ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਗੁਲਾਮੀ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦਾ ਸੀ ਇਸ ਕਰਕੇ ਹਿੰਦੂ ਜਾਗ੍ਰਤੀ ਦੇ (ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਵਰਗੇ) ਮੋਢੀਆਂ ਨੇ ਬੜੀ ਜਲਦੀ ਹੀ ਇਸ ਲਹਿਰ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪਹੁੰਚ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਦੀ ਰਾਜਸੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਲਹਿਰ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਪੂਛ ਬਣਾ ਲਿਆ। ਇਸ ਲਹਿਰ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਤੋਂ ਭਟਕਣ ਨਾਲ ਸਿੱਖ ਹਸਤੀ ਅੱਜ ਤੱਕ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿਚ ਹਿੰਦੂ ਪਹਿਚਾਣ ਦਾ ਅੰਗ ਬਣ ਕੇ ਰਹਿ ਗਈ ਹੈ।

ਬੰਦੇ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਪਛਾਣ ਦੇ ਅਨੇਕਾਂ ਪੱਖ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਉਮਰ, ਵਰਗ, ਇਲਾਕਾ, ਅਹੁਦਾ, ਅਤੇ ਹੁਨਰ ਆਦਿ ਪਰ ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਸਮਾਜਿਕ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਜੀਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਹੈ ਉਸ ਦਿਨ ਤੋਂ ਅੱਜ ਤੱਕ ਰਾਜਸੀ ਪਛਾਣ ਦਾ ਸਵਾਲ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਬਾਕੀ ਕੁੱਲ ਪਛਾਣਾਂ ਖਤਰੇ ਵਿਚ ਪੈ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਤਿਹਾਸ ਗਵਾਹ ਹੈ ਕਿ ਜਿੰਨਾਂ ਲੋਕ ਸਮੂਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਛਾਣ ਹਾਸਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂ ਗੁਆ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਵੀ ਖਤਮ ਹੋ ਗਏ। ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੇ ਵੀ ਸਦੀਆਂ ਮਗਰੋਂ ਆਪਣੀ ਰਾਜਸੀ ਪਛਾਣ ਧਾਰਨ ਕਰਕੇ ਹੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਰਾਜਸੀ ਪਛਾਣ ਤੋਂ ਭਾਵ ਕਿਸੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਲੋਕ ਸਮੂਹ ਦਾ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਸੰਪੰਨ ਰਾਜ ਪ੍ਰਬੰਧ। ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਮੁੱਲਾਂ ਨੂੰ ਤੈਅ ਨੂੰ ਤਹਿ ਕਰਨ ਅਤੇ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਢਾਂਚਿਆਂ ਉਪਰ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਕੰਟਰੋਲ ਆਜ਼ਾਦ ਰੂਪ ਵਿਚ ਜੀਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਲੋਕ ਸਮੂਹ ਦੀ ਮੁੱਢਲੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦੌਰਿਆਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਅੱਜ ਤੱਕ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਦੁਸਮਣਾਂ ਨੇ ਸਿੱਖ ਹੋਂਦ ਨੂੰ ਕਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰੂਪ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਚਿਤਵਿਆ ਉਂਝ ਆਖਣ ਜੋ ਮਰਜ਼ੀ। ਪਰ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਬਾਰ-ਬਾਰ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਦੇ ਰਾਖੇ, ਭਾਰਤ ਭੂਮੀ ਦੇ ਸਿਪਾਹੀ ਜਾਂ ਧਰਮ ਨਿਰਪੱਖ ਪੰਜਾਬੀ ਸਿੱਧ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਅਖੌਤੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਮਗਰੋਂ ਇਕਵਾਰ ਏਨੇ ਦਬਾਅ ਹੇਠ ਆ ਗਏ ਕਿ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਧਾਰਾ ਵਿਚ ਚੱਲਣ ਵਾਲੇ ਸੱਚੇ ਭਾਰਤੀ ਸਿੱਧ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੀ ਨਾਮ-ਧਰੀਕ ਪਛਾਣ ਛੱਡ ਕੇ ਕਾਂਗਰਸ ਵਿਚ ਸਮਿਲਤ ਹੋ ਕੇ ਚੋਣਾਂ ਲੜੀਆਂ (ਜਿੱਥੋਂ ਬਦਨੁਮਾ ਬਾਦਲਨੁਮਾ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦਾ ਮੁੱਢ ਬੱਝਾ)।

ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਜਿਸ ਵਰਗ ਨੇ ਪੰਥ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਅਤੇ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨੀ ਸੀ ਉਸਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਰਾਜਸੀ ਪਛਾਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਸਦਾ ਹਿਚਕਿਚਾਹਟ ਦਿਖਾਈ ਹੈ। ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤੀ ਦੇ ਦੌਰ ਤੋਂ 1947 ਤੱਕ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਿਸੇ ਜਿਲੇ ਵਿਚ ਵੀ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਨਹੀਂ। ਅਖੌਤੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਮਗਰੋਂ ਭਾਈ ਜੋਧ 'ਸਿੰਘ ਵਰਗੇ' ਮਹਾਂ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹੁਣ ਭਾਰਤ ਸੈਕੂਲਰ (ਧਰਮ ਨਿਰਪੱਖ) ਰਾਜ ਹੈ ਇਸ ਕਰਕੇ ਧਰਮ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰਾਜਸੀ ਪਾਰਟੀ ਬਣਾਉਣੀ ਵੀ ਪਿਛਾਂਹ ਖਿੱਚੂ ਗੱਲ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਬੇ ਦੀ ਮੰਗ ਵੀ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਵਜੋਂ ਮੰਗਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਨੇ ਸਪਸ਼ਟ ਰੂਪ ਵਿਚ ਇਸ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਹੋਮਲੈਂਡ ਦੀ ਮੰਗ ਕਿਹਾ ਪਰ ਸਿੱਖ ਆਗੂ ਅੱਜ ਤੱਕ ਵੀ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲਦੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਹੀ ਰੋਈ ਜਾਂਦੇ ਨੇ। ਜਦੋਂ 1978 ਤੋਂ 1995 ਤੱਕ ਭਾਰਤੀ ਧਰਮ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਦਾ ਸਾਰਾ ਹੇਜ਼-ਪਿਆਰ

ਨੰਗਾ ਹੋ ਗਿਆ ਤਾਂ ਹੁਣ ਨਵੀਂ ਢੁੱਚਰ ਡਾਹ ਲਈ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਦੁਨੀਆਂ ਤਰੱਕੀ ਕਰਕੇ ਇਕ ਵੱਡੇ ਪਿੰਡ ਬਣ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਵਧੇਰੇ ਰਾਜ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਣੀ ਬਹੁਤੀ ਸਿਆਣਪ ਨਹੀਂ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਤੋਂ ਇਕ ਅਖਾਣ ਯਾਦ ਆਉਂਦਾ ਏ "ਰੱਬਾ ਰਿਜ਼ਕ ਨਾ ਦੇਈ ਮਾਂ ਲੱਕੜਾਂ ਨੂੰ ਭੇਜੁਗੀ"।

ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਇਸ ਵਰਗ ਨੂੰ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਰਾਜ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਹੀ ਇਹ ਚਿੰਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖ ਜੁਆਨੀ ਵਿਰਸੇ ਤੋਂ ਮੂੰਹ ਮੋੜ ਰਹੀ ਹੈ (ਕੇਸ ਕਟਾਉਣੇ ਤੇ ਨਸ਼ੇ ਕਰਨੇ ਆਦਿ) ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਬਾਹਰਲੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਵਧੇਰੇ ਚਿੰਤਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਨੌਜੁਆਨ ਆਪਣਾ ਸਰੂਪ ਗੁਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਪਰ ਖੋਰੇ ਕਿਹੜੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਇਹ ਇਲਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਕਿਸ ਢਾਂਚੇ ਕਾਰਨ ਬਿਮਾਰੀ ਇਲਾਜ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵਧਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਝੜਾਧੜ ਵਧ ਰਹੇ

ਜਾਵੇਗਾ।

ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਬਾਹਰਲੇ ਸਿੱਖ ਸਰੂਪ ਪੱਖੋਂ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵਧੇਰੇ ਸਾਬਤ ਸੂਰਤ ਹਨ ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵੀ ਮੁੱਖ ਧਾਰਾ ਵਾਲੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਰਗੀ ਅੜਚਣ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦੂਜਾ ਕਿਸੇ ਥਾਂ ਵੀ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸਿਆਸੀ ਤੌਰ ਤੇ ਵੱਖਰੀ ਹੋਂਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਉਹ ਭਾਜਪਾ ਜਾਂ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਸਿੱਧੇ ਵਰਕਰ ਹਨ ਜਾਂ ਫਿਰ ਖੇਤਰੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਅਸਿੱਧੇ ਹਿਮੈਤੀ। ਸਿੱਖ ਪਛਾਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਅਤੇ ਭਾਜਪਾ ਦਾ ਮਾਪਦੰਡ ਇੱਕੋ ਜਿਹਾ ਹੀ ਹੈ। ਕਾਂਗਰਸ ਪਿਤਾਮਾ ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਅਤੇ ਆਰ.ਐਸ.ਐਸ ਦੇ ਸੰਚਾਲਕ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਕੇਸਾਧਾਰੀ ਹਿੰਦੂ ਹੀ ਗਰਦਾਨਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸਿੱਖ ਪਛਾਣ ਦਾ ਸਵਾਲ ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦੀ ਤਾਣੇ ਬਾਣੇ ਲਈ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਖੜੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿਚ ਸਿੱਖਾਂ

ਸਮੂਹ ਜਦ ਕਿਸੇ ਹਕੂਮਤ ਜਾਂ ਸਥਾਪਤੀ ਨਾਲ ਟਕਰਾਅ ਵਿਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸਦੇ ਕਈ ਆਧਾਰ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਪਦਾਰਥਕ (ਰੋਜ਼ੀ ਰੋਟੀ ਆਦਿ) ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ (ਜਿਵੇਂ ਤਾਮਿਲ, ਨਾਗੋ ਅਤੇ ਮੀਜੋ ਆਦਿ) ਰੂਹਾਨੀ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ (ਇਸਲਾਮ ਤੇ ਇਸਾਈਅਤ, ਸਿੱਖ ਅਤੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦ ਆਦਿ)।

ਅਸਲ ਵਿਚ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਟਕਰਾਅ ਦੇ ਆਧਾਰ ਨੂੰ ਮਹੱਤਵ ਦੇਣ ਦੀ ਥਾਂ ਵਕਤੀ ਲੋੜਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਸਿੱਖ ਸਿਆਸਤ ਨੇ ਮੋੜ ਕੱਟੇ ਹਨ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਸਮੱਸਿਆ ਹੋਰ ਉਲਝਦੀ ਗਈ। ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਮੁਢਲੇ ਪੜਾਅ ਵਿਚ ਮੁਗਲਾਂ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਗੁਲਾਮੀ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾ ਲਿਆ ਪਰ ਬ੍ਰਾਹਮਣੀ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਗੁਲਾਮੀ ਤੋਂ ਮੁਕਤੀ ਦੀ ਲਹਿਰ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸਮਰਾਜ ਤੋਂ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਅਜਾਦੀ ਲੈਣ

ਸਿੱਖ ਪਛਾਣ ਦਾ ਸਵਾਲ

ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਸਿੱਖੀ ਸਿਖਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਪਰ ਸਿੱਖ ਹਸਤੀ ਦੇ ਸੰਕਟ ਨੂੰ ਬਾਹਰੀ ਪਛਾਣ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਲੈ ਜਾ ਕੇ ਨਹੀਂ ਦੇਖ ਰਹੇ ਕਿ ਸਿੱਖ ਸਮੱਸਿਆ ਸਿੱਧੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਰਾਜਸੀ ਤਾਕਤ ਤੋਂ ਵਿਰਵੇ ਹੋਣ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਹੈ। ਪੰਦਰਾਂ ਵਰਿਆਂ ਦੀ ਲਹੂ ਡੋਲਵੀ ਜੰਗ ਮਗਰੋਂ ਰਵਾਇਤੀ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਪੰਥਕ ਪਛਾਣ ਤੇ ਮੁੜ ਪੰਜਾਬੀਅਤ ਦਾ ਪੱਚਾ ਫੇਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬੀਅਤ ਦਾ ਭੂਤ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਲਹਿਰ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਹੀ ਸਿੱਖ ਹਸਤੀ ਦਾ ਪਿਛਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕੀ ਕਦੀ ਇਹ ਨਾਅਰਾ ਲਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਤੇ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਜਾਂ ਹਿੰਦੂਆਂ ਦਾ ਇਸ ਪਛਾਣ ਲਈ ਜੂਝਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਾਂ ਇਹ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਹੱਕੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਘੱਟੇ ਰੋਲਣ ਲਈ ਛੱਡਿਆ ਗਿਆ ਸ਼ੋਸ਼ਾ ਹੈ। ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਨਿਉਂ ਜੜ੍ਹ ਪੰਜਾਬ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਉਹ ਦੇਸ਼ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਮੁਨਕਰ ਨਹੀਂ ਹਨ ਨਾ ਹੀ ਪੰਜਾਬੀਅਤ ਤੋਂ। ਪਰ ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਅੱਗੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਦਾ ਵਧੇਰੇ ਖੇਤਰ ਫੱਡਾ ਆਧਾਰ ਹੈ ਰੂਹਾਨੀ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਧਾਰਕ। ਜਿਸ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਮੰਨਣ ਲਈ ਉੱਕਾ ਹੀ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹਨ ਸਗੋਂ ਇਸ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਕੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੇਣ ਦੀ ਥਾਂ ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਕਰਨ ਲਈ ਪੰਜਾਬੀਅਤ ਜਾਂ ਰਾਸ਼ਟਰੀਅਤਾ ਦਾ ਰੋਲਾ ਉੱਚਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸਰੂਪ ਪੱਖੋਂ ਬਹੁਤੇ ਸਿੱਖ ਕਹਾਉਣ ਵਾਲੇ ਤਾਂ ਮੁੱਖ ਧਾਰਾ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਇਕ ਅੜਿੱਕਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਦਾ, ਜਿਹੜਾ ਮੁੱਖ ਧਾਰਾ ਲਈ ਰੜਕਵਾਂ ਹੈ। ਇਸ ਅੜਿੱਕੇ ਨੂੰ ਵੀ ਖਿੱਚ ਕੇ ਬਰਾਬਰ ਕਰਨ ਲਈ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਦੇਵਨਾਗਰੀ ਅਤੇ ਰੋਮਨ ਲਿਪੀ ਲਿਖਣ ਦਾ ਰਿਵਾਜ ਪਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਹਨ। ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਦੂਜੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਗੈਰ-ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀ ਆਮਦ ਨਾਲ ਹਿੰਦੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਵਾਲੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੇ ਮੇਲ ਤੋਂ ਬਰਾਬਰ ਵੋਟਾਂ ਕਰਨ ਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀਅਤ ਦਾ ਟੰਟਾ ਵੀ ਅਸਲੋਂ ਹੀ ਮੁੱਖ

ਦੀ ਪਛਾਣ ਦਾ ਆਧਾਰ ਕੀ ਹੈ ਸਿੱਖ ਅਖੌਤੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਮਗਰੋਂ ਕਦੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਆਰਥਿਕ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਕਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ੀ ਸੂਬੇ ਲਈ, ਕਦੇ ਧਾਰਮਿਕ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਵਜੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਕਦੇ ਅਵਲ ਦਰਜੇ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਹੋਣ ਲਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼। ਜੇ ਸਿੱਖ ਪਛਾਣ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਆਰਥਿਕ ਹਿੱਤਾਂ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰਨੁਮਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਦੇ ਹੱਲ ਲਈ ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਬੇ ਦੇ ਹੋਂਦ ਵਿਚ ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਭਾਈ ਜੋਧ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਪੰਥ ਲਈ ਠੀਕ ਰਾਹ ਦੇ ਸੁਝਾਅ ਨੂੰ ਮੰਨਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਤਾਂ ਸਿੱਖ ਆਪਣੀ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਅਧਾਰ ਧਾਰਮਿਕ ਨਾ ਰੱਖਣ, ਦੂਜਾ ਕੋਈ ਰਾਜਸੀ ਮੰਗ ਨਾ ਕਰਨ।

ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇਣ ਤਾਂ ਜੋ ਕੌਮੀ ਸਰਕਾਰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਹੂਲੀਅਤ ਦੇਵੇ। ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਏਕਤਾ ਦਾ ਅਧਾਰ ਵੀ ਅਕਾਦਮਿਕ ਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਮੰਗ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦਿੰਦੀ।

ਜੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਧਾਰਮਿਕ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਲਈ ਸੀਮਤ ਜਿਹੀ ਰਾਜਸੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ, ਵਿਦਿਅਕ ਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਲਈ ਸੀਮਤ ਛੋਟ ਅਤੇ ਕੁਝ ਨੌਕਰੀਆਂ ਦਾ ਰਾਖਵਾਂ ਕਰਨ ਕਾਫੀ ਹੈ। ਪਰ ਇਹ ਗੱਲ ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਮਿਕ ਘੱਟ-ਗਿਣਤੀਆਂ ਵਜੋਂ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਪਰ ਮੌਜੂਦਾ ਭਾਰਤੀ ਰਾਜਤੰਤਰ ਜਾਂ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਵੱਖਰੀ ਹੋਂਦ ਤੋਂ ਹੀ ਮੁਨਕਰ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਧਾਰਮਿਕ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਦੀ ਮੰਗ ਆਪਣੇ ਵਿਚ ਬੇ-ਮਾਇਨਾ ਹੈ। ਉਝ ਵੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਧਾਰਮਿਕ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਹਸ਼ਰ ਜੱਗ ਜ਼ਾਹਿਰ ਹੈ।

ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਕਦੇ ਵੀ ਕਿਤੇ ਵੀ ਕੋਈ ਲੋਕ

ਵਿਚ ਭਟਕ ਗਈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਨਵੀਂ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਗੁਲਾਮੀ ਅਤੇ ਦੋਹਰੀ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਗੁਲਾਮੀ ਪੱਲੇ ਪਈ। ਇਸ ਤਿੰਨ ਚਾਰ ਮੂਹੀ ਸਮੱਸਿਆ ਕਰਕੇ ਸਾਡੇ ਚਿੰਤਕ ਅਤੇ ਆਗੂ ਇਧਰ ਉਧਰ ਹੱਥ ਪੈਰ ਮਾਰਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਸਿਆਣੇ ਵੈਦ ਪੁਰਾਣੇ ਰੋਗ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਜੜ੍ਹੋ ਪੁੱਟਦੇ ਹਨ। ਸਿੱਖ ਸਮਾਜ ਦੇ ਸੰਸਥਾਗਤ ਢਾਂਚਿਆਂ ਉਪਰ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਕੰਟਰੋਲ ਬਿਨਾਂ ਬ੍ਰਾਹਮਣੀ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਗੁਲਾਮੀ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ।

ਅੱਜ ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਵਿਚ ਦਰਜਨਾਂ ਕੌਮਾਂ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਆਜ਼ਾਦੀ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਆਧਾਰ ਭਾਸ਼ਾਈ ਜਾਂ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਹੈ। ਜਿਹੜੇ ਕੌਮੀ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਖੁਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੋਂਦ ਭੂਗੋਲਿਕ ਆਧਾਰ ਤੇ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਭਾਰਤ ਕੰਨਿਆ ਕੁਮਾਰੀ ਤੋਂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਤੱਕ ਪੱਕੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਕੌਮੀਅਤ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਿਸਦੇ ਟੁਕੜੇ ਹੋਣੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ।

ਸਿੱਖ ਪਛਾਣ ਦਾ ਸਵਾਲ ਭਾਸ਼ਾ ਜਾਂ ਸਭਿਆਚਾਰ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਰੂਹਾਨੀ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਧਾਰਕ ਆਧਾਰ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਜਿਸਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਅੱਗੇ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਦੇ ਭੇੜ ਵਿਚ ਹੋਣਾ ਹੈ, ਜਿਥੇ ਸਿਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ, ਫੌਜੀ ਤਾਕਤ ਅਤੇ ਪੈਸੇ ਦੀ ਥਾਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਤਾਜ਼ਗੀ ਅਤੇ ਸਮੁੱਚੀ ਮਨੁੱਖਤਾ ਨੂੰ ਕਲਾਵੇ ਵਿਚ ਲੈਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਦਾ ਲੇਖਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਥਾਂ ਉਪਰ ਸਿੱਖ ਚਾਰ ਸਦੀਆਂ ਪਹਿਲਾਂ (ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸੰਪਾਦਨਾ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ) ਖੜ੍ਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਸਿੱਖ ਪਛਾਣ ਦੇ ਸੁਆਲ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਧਾਰਕ ਤੇ ਰੂਹਾਨੀ ਪਿਛੋਕੜ ਵਾਲੀ ਸਭਿਅਤਾ ਵਜੋਂ ਵੇਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਿਸਦਾ ਭੂਗੋਲਿਕ ਅਕਾਰ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਉਮਰ ਕਿੰਨੀ ਵੀ ਛੋਟੀ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਵੇ ਜਿਸ ਕੋਲ ਆਪਣੇ ਰਾਜ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਹਵਾਲੇ ਅਤੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਆਧਾਰ ਮੌਜੂਦ ਹਨ। ਉਸਨੂੰ ਆਪਣਾ ਮਾਡਲ ਦੁਨੀਆਂ ਸਾਹਮਣੇ ਮੂਰਤੀਮਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਰਾਜ ਇਕ ਅਟੱਲ ਲੋੜ ਹੈ।

ਲੇਖਕ : ਰਾਜੇਸ਼ ਰਾਮਚੰਦਰਨ

ਦੁਬਈ ਵਿਚ ਬੁਰਜ ਖਲੀਫਾ ਦੀ ਕੋਈ ਤਸਵੀਰ ਜਾਂ ਵੀਡੀਓ ਦੇਖ ਕੇ ਕ੍ਰਿਸਟੋਫਰ ਮਾਰਲੋ ਦੇ ਸੋਲੂਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਨਾਟਕ 'ਡਾਕਟਰ ਫਾਸਟਸ' ਦੀਆਂ ਇਹ ਸਤਰਾਂ ਰੂਪ ਬਦਲ ਕੇ ਮੱਲੋਜ਼ੇਰੀ ਮੂੰਹੋਂ ਨਿਕਲ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ: “ਕੀ ਇਹ ਉਹੀ ਹੱਥ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਜਹਾਜ਼ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਲੀਅਮ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੇ ਬੁਰਜ ਉਸਾਰੇ ਹਨ?” ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਕਿਸੇ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੇ ਬੁਰਜ ਦੀ ਖੂਬਸੂਰਤੀ ਜਾਂ ਕਮਾਲ ਦੀ ਦਾਦ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਪਰਵਾਸੀ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੇ ਹੌਸਲੇ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਹੈ। ਸੰਯੁਕਤ ਅਰਬ ਅਮੀਰਾਤ ਵਿਚ ਇਕ ਪਰਵਾਸੀ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਦੀਪਕ ਉਨੀਕੁਸ਼ਨਨ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੱਚੇ ਲੋਕਾਂ ਬਾਬਤ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਨਾਵਲ 'ਟੈਂਪਰੇਰੀ ਪੀਪਲਜ਼' ਲਿਖਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਈ ਪੁਰਸਕਾਰ ਵੀ ਮਿਲੇ ਸਨ। ਫਾਰਸ ਦੀ ਖਾੜੀ ਵਿਚ ਲਾਸਾਨੀ ਸ਼ਹਿਰ ਉਸਾਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇਕਮਾਤਰ ਸਾਂਝ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਸਾਰੇ ਹੀ ਕੱਚੇ ਲੋਕ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਚੋਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਭਾਰਤੀ ਸਨ ਅਤੇ ਜੋ ਕੁਝ ਉਹ ਬਣਾ ਰਹੇ ਸਨ, ਉਸ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਕੋਰਲਾ ਦੇ ਮਿਸਤਰੀ ਹੋਣ ਜਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਤਰਖਾਣ, ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਾਮੇ ਜਾਂ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਕਰੇਨ ਅਪਰੇਟਰ; ਹਰ ਸੂਬੇ ਨੇ ਪੱਛਮੀ ਏਸ਼ੀਆ ਦੇ ਮਾਰੂਥਲਾਂ ਵਿਚ ਗਗਨਚੁੰਬੀ ਭਵਨ ਉਸਾਰਨ ਵਿਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ। ਇਵਜ਼ ਵਿਚ ਪਰਵਾਸੀ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਗ਼ਰੀਬੀ ਦੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਣ 'ਚੋਂ ਕੱਢਿਆ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਸੂਬੇ ਦੀ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਵਿਚ ਯੋਗਦਾਨ ਦਿੱਤਾ। ਫਿਰ ਵੀ ਜਦੋਂ ਕੁਝ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨਾਲ ਧੋਖਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਜਾਂ ਮਾਨਵ ਤਸਕਰੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਵੀ ਕਦੇ ਕੋਈ ਰੌਲਾ-ਰੱਪਾ ਨਹੀਂ ਪਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਮਨੁੱਖੀ ਕਿਰਤ ਦੇ ਇਸ ਬੇਜ਼ਾਬਤਾ ਵਪਾਰ ਕਾਰਨ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਕਾਮਿਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜੱਦੀ ਸੂਬਿਆਂ ਵਿਚ ਵਸਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਲਾਭ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ (ਕੋਰਲਾ ਦੀ ਕਮਾਈ ਦਾ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਖਾੜੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਆਉਂਦਾ ਸੀ)।

ਪੱਛਮੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਪਰਵਾਸ ਦੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਵੀ ਵੱਖਰੀਆਂ ਨਹੀਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਜੋ ਕਦੇ ਸਾਡੇ ਮੁਲਕ 'ਤੇ ਰਾਜ ਕਰਦੇ ਸਨ, ਵਿੱਚ ਉੱਥੇ ਉਹ ਕੱਚੇ ਕਾਮੇ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਨਾਗਰਿਕ ਜਾਂ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨਸਾਜ਼ ਵੀ ਬਣ ਸਕਦੇ ਹਨ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉਦਮ, ਦਿਆਨਤਦਾਰੀ ਅਤੇ ਗਤੀਸ਼ੀਲਤਾ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਮਿਲਦੀ ਜੁਲਦੀ ਹੈ। ਇਉਂ ਕਿਸੇ ਗ਼ਰੀਬ ਜਾਂ ਮੱਧ ਵਰਗੀ ਭਾਰਤੀ ਨਾਗਰਿਕ ਲਈ ਪਰਵਾਸ ਤਰੱਕੀ ਤੇ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਆਸਾਨ ਅਤੇ ਯਕੀਨਨ ਰਾਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬਾਕੀਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡੋ, ਦੌਲਤਮੰਦ ਵਪਾਰਕ ਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਫ਼ਰਜ਼ੰਦ ਵੀ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੱਥਾਂ 'ਚ ਬੰਦੂਕ ਕੌਣ ਦੇ ਗਿਆ?

ਕਿਉਂ ਆਪਣੀ ਕਮਾਈ ਨੂੰ ਜ਼ਰਬਾਂ ਦੇਣ ਲਈ ਆਪਣੀਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਖੋਲ੍ਹਦੇ ਹਨ!

ਹੈਰਾਨੀ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕਿ ਰੂਸ ਵਿਚ ਲੜਾਈ ਦੌਰਾਨ ਮਾਰਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਪਹਿਲਾ ਭਾਰਤੀ ਗੁਜਰਾਤੀ (ਸੂਰਤ) ਅਸਵਿਨਭਾਈ ਮਾਂਗੁਕੀਆ ਸੀ। ਗੁਜਰਾਤੀਆਂ ਨੂੰ ਦੌਲਤ ਦੀ ਲਲਕ ਚਿਰੋਕਣੀ ਹੈ। ਸੂਰਤ ਵਰਦੀ ਪਹਿਨ ਕੇ ਸਰਹੱਦਾਂ ਦੀ ਪਹਿਰੇਦਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਇ ਹੀਰਿਆਂ ਦੇ ਵਪਾਰੀਆਂ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਸਵਿਨਭਾਈ ਲੜਾਈ ਲਈ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਦੀ ਭਾਲ ਵਿਚ ਰੂਸ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਪ੍ਰਮਾਣ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਧੋਖੇ ਨਾਲ ਰੂਸ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਦੀ ਜੰਗ ਲੜਨ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜੰਗਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਹੀ ਮਾੜੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੀ ਜੰਗ ਹੋਰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਾੜੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਭਾੜੇ ਦੇ ਸੈਨਿਕ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਜਾਨ ਦੇਣ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ਾਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਅਸਵਿਨਭਾਈ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਦੇ ਮੁਹੰਮਦ ਅਫ਼ਸਾਨ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪੰਜ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਦੋ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੇ ਰੂਸ-ਯੂਕਰੇਨ ਸਰਹੱਦ ਤੋਂ ਮਦਦ ਦੀ ਪੁਕਾਰ ਵਾਲੀ ਵੀਡੀਓ ਭੇਜੀ ਤਾਂ ਕਿਤੇ ਜਾ ਕੇ ਸੀਬੀਆਈ ਨੇ ਸੱਤ ਸ਼ਹਿਰਾਂ- ਦਿੱਲੀ, ਤਿਰੂਵਨੰਤਪੁਰਮ, ਮੁੰਬਈ, ਅੰਬਾਲਾ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, ਮਦੁਰਾਈ ਅਤੇ ਚੇਨਈ ਵਿਚ ਟਰੈਵਲ ਏਜੰਟਾਂ ਦੇ ਟਿਕਾਣਿਆਂ 'ਤੇ ਛਾਪੇ ਮਾਰੇ। ਇਹ ਬਹੁਤ ਦੇਰ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਮਾਮੂਲੀ ਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸੀ।

ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ, ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ, ਪਟਿਆਲਾ, ਕਰਨਾਲ ਅਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਥਾਵਾਂ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਏਜੰਟ ਰੂਸ ਰਾਹੀਂ ਯੂਰੋਪ ਭਿਜਵਾਉਣ ਦਾ ਝਾਂਸਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਕੁਝ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸਫ਼ੇਦ ਝੂਠ ਪਰੋਸਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਰੂਸ ਦਾ ਚੱਕਰ ਲਾ ਕੇ ਯਾਤਰਾ ਪਿਛੋਕੜ ਬਣਾ ਲੈਣ ਤਾਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯੂਰੋਪ ਦਾ ਵੀਜ਼ਾ ਮਿਲਣ ਵਿਚ ਸੌਖ ਹੋ ਸਕੇ। ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਅੰਦਰ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਅਗਿਆਨਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਨਵਾਂ ਸਾਲ ਮਨਾਉਣ ਲਈ ਸੈਲਾਨੀਆਂ ਵਜੋਂ ਰੂਸ ਦੇ ਸਰਦੀ ਦੇ ਮੌਸਮ ਵਿਚ ਵੀ ਮਾਸਕੋ ਜਾਣ ਬਾਰੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਏਜੰਟਾਂ ਦੇ ਝੂਠ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਂਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਜਦਕਿ ਖਾਂਦੇ ਪੀਂਦੇ ਘਰਾਂ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨ ਤਫ਼ਰੀਹ ਲਈ ਗੋਆ ਜਾਂ ਮਾਲਦੀਵ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਭਾਰਤੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਦੋ ਪਹਿਲੂਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ: ਉਹ ਏਜੰਟ ਕੌਣ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਾਹਰ ਜਾਣ ਲਈ ਉਤਾਵਲੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਰੂਸੀ ਫੌਜੀ ਦਸਤਿਆਂ ਦੇ 'ਹੈਲਪਰ' ਬਣਾ ਕੇ ਭੇਜਿਆ ਸੀ। ਕੀ ਰੂਸ ਦੀ ਕੋਈ ਅਜਿਹੀ ਯੋਜਨਾ ਸੀ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਲੜਨ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰੂਸੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਵਲਾਦੀਮੀਰ ਪੂਤਿਨ ਨੂੰ ਇਤਿਹਾਸ ਦਾ ਬਹੁਤ ਸ਼ੌਕ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਬਰਲਿਨ ਵਿਚ ਲਾਲ ਫੌਜ ਦੇ ਮਾਰਚ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਮਾਣ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਜ਼ਾਹਿਰ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੋ ਆਲਮੀ ਜੰਗਾਂ ਵਿਚ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਲੜਨ ਵਾਲੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ, ਸਰਦਾਰਾਂ, ਜਾਟਾਂ, ਰਾਜਪੂਤਾਂ, ਗੋਰਖਿਆਂ, ਬੰਬੀਆਂ, ਮਰਾਠਿਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਭਾਰਤੀ

ਯੂਨਿਟਾਂ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਬਾਰੇ ਵੀ ਪਤਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਹਰ ਹੌਲੀਵੁਡ ਜਾਂ ਬਰਤਾਨਵੀ ਫਿਲਮ ਵਿਚ ਉਹ 'ਇਨ੍ਹਾਂ ਫੌਜੀਆਂ' ਨੂੰ ਦਿਖਾਉਣਾ ਭੁੱਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਜੇ ਰੂਸ ਦੀ ਜੰਗ 'ਚ ਭਾਰਤੀ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਭਰਤੀ ਕਰਾਉਣ ਦੀ ਕੋਈ ਯੋਜਨਾ ਸੀ ਤਾਂ ਇਹ ਅਣਮਨੁੱਖੀ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਗ਼ਲਤ ਸੀ। ਗੱਲ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿ 15 ਦਿਨ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ ਕਿੰਨੀ ਨਾਕਾਫ਼ੀ ਹੈ ਸਗੋਂ ਸਵਾਲ ਪਰਵਾਸੀ ਮਜ਼ਦੂਰ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਗੁੰਮਰਾਹ ਕਰ ਕੇ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਗਰੁੱਪ ਨਾਲ ਲੜਨ ਲਈ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਸਾਂਝ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਰੂਸ ਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਰੂਸ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਅਜੇ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਪਰ ਰੂਸੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਬੇਗੁਨਾਹੀ ਸਿੱਧ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ। ਜੇ ਭਾਰਤੀ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ 'ਹੈਲਪਰ' ਵਜੋਂ ਹੀ ਭਰਤੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਦੱਸੇ ਬਿਨਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਤੋਂ ਬਗ਼ੈਰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਭਾਰਤੀ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਫੌਜ ਦੀ ਵਰਦੀ ਪਹਿਨਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਕੋਈ ਸਮਝੌਤਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ।

ਉਹ ਭਾਵੇਂ ਯੂਕਰੇਨ ਵਿਚ ਜੰਗ ਲੜ ਰਹੇ ਰੂਸੀ ਫੌਜੀਆਂ ਦੇ 'ਹੈਲਪਰ' ਹੋਣ ਜਾਂ ਇਜ਼ਰਾਈਲ-ਲਿਬਾਨ ਸਰਹੱਦੀ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਪੋਲਟਰੀ ਫਾਰਮ ਦੇ ਕਾਮੇ ਹੋਣ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸਰਕਾਰਾਂ ਵਲੋਂ ਭਾਰਤੀ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਭਰਤੀ ਕਰ ਕੇ ਜਬਰੀ ਜੰਗ ਦੇ ਮੈਦਾਨ ਵਿਚ ਧੱਕਣ ਦਾ ਇਹ ਰੁਝਾਨ ਬੰਦ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਰੂਸੀ ਭਰਤੀ ਲਈ ਧੋਖੇਬਾਜ਼ ਟਰੈਵਲ ਏਜੰਟਾਂ ਅਤੇ ਚਕਮੇਬਾਜ਼ ਫੌਜੀ ਠੋਕੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕਸੂਰਵਾਰ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਜ਼ਰਾਈਲੀ ਭਰਤੀ ਦਾ ਰਾਹ ਤਾਂ ਖੁਦ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪੱਧਰਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਵਿਚ ਮਿਜ਼ਾਈਲ ਹਮਲੇ 'ਚ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ ਕੋਲਮ (ਕੋਰਲਾ) ਦਾ ਵਸਨੀਕ ਪਹਿਲਾਂ ਯੂਏਈ 'ਚ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ; ਹੋ ਸਕਦਾ, ਉਸ ਨੇ ਸੋਚਿਆ ਹੋਵੇ ਕਿ ਪੱਛਮ ਦੇ ਥੋੜ੍ਹਾ ਨੇੜੇ ਜਾਣ ਨਾਲ ਉਸ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਉਜਰਤ ਮਿਲੇਗੀ।

ਇਹ ਸਭ ਜਦੋਂ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਗ਼ੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਪਰਵਾਸ ਮੁਤੱਲਕ ਅੱਖਾਂ ਮੀਟ ਕੇ ਬੈਠੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਨਿੱਜੀ ਉਦਮ ਸੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਜੋਖਮ ਲੈਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਲਾਭ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ ਪਰ ਹੁਣ ਇਹ ਜੰਗਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਤਸਕਰੀ ਦਾ ਤਾਣਾ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਪਰਵਾਸੀ ਮਜ਼ਦੂਰ ਭਾੜੇ ਦੇ ਫੌਜੀ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭਾੜੇ ਦੇ ਫੌਜੀ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਪੈਸੇ ਬਦਲੇ ਅਜਨਬੀਆਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮਾਰ ਸਕਦੇ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੁਨੀਆ ਵਿਚ ਉੱਚੇ ਬੁਰਜ ਹੀ ਉਸਾਰਨ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।

ਜੈਵੀ ਸਿੰਘ, ਸੰਪਰਕ: 98889-00846

ਇਸਤਰੀ ਪਰਿਵਾਰ/ਗ੍ਰਹਿਸਥੀ ਜੀਵਨ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਬਿੰਦੂ ਹੈ ਅਤੇ ਸਮੁੱਚੇ ਸਮਾਜ ਦਾ ਧੁਰਾ ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਉਸ ਨੂੰ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਕਿਧਰੇ ਦੇਵਦਾਸੀਆਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹਵਸ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ, ਕਿਧਰੇ ਰਾਜਿਆਂ ਦੀ ਨੀਤੀ ਤੇ ਨੀਅਤ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ, ਕਿਧਰੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਹਮਲਾਵਰਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਬੇਪਤੀ ਕੀਤੀ। ਕਿਸੇ ਨੇ ਵੀ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਅਤੇ ਤਿਰਸਕਾਰ ਦੀ ਕੋਈ ਕਸਰ ਨਾ ਛੱਡੀ।

ਗੁਰਮਤਿ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਨੇ ਵਿਉਂਤਬੱਧ ਅਤੇ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਮਾਜਿਕ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਉੱਤਮ ਅਤੇ ਪਵਿੱਤਰ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਇਸਤਰੀ ਦੀ ਬੰਦ-ਖਲਾਸੀ ਲਈ ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀ ਕਾਰਜ ਕੀਤਾ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਬਾਬਾ ਆਦਮ ਦੀ ਕਥਾ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਆਖਿਆ ਕਿ ਇਸਤਰੀ ਮਰਦ ਦੀ ਪੱਸਲੀ ਵਿਚੋਂ ਨਹੀਂ ਜਨਮੀ ਸਗੋਂ ਉਹ ਤਾਂ ਆਪ ਜਨਮ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਹੈ। ਮਰਦ ਇਸਤਰੀ ਦੀ ਕੁੱਖ ਤੋਂ ਜਨਮ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਦਾ ਫਰਮਾਨ ਹੈ: ਭੰਡਿ ਜੰਮੀਐ ਭੰਡਿ ਨਿੰਮੀਐ ਭੰਡਿ ਮੰਗਣ ਵੀਆਹੁ॥ ਭੰਡਹੁ ਹੋਵੇ ਦੋਸਤੀ ਭੰਡਹੁ ਚਲੈ ਰਾਹੁ॥ ਭੰਡੁ ਮੁਆ ਭੰਡੁ ਭਾਲੀਐ ਭੰਡਿ ਹੋਵੈ ਬੰਧਾਨੁ॥ ਸੋ ਕਿਉ ਮੰਦਾ ਆਖੀਐ ਜਿਤੁ ਜੰਮੈ ਰਾਜਾਨਾ॥ (ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ, 473)

ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦਰਬਾਰ ਵਿੱਚ ਇਸਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪਰਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਇਹ ਇਸਲਾਮ ਵਿੱਚ ਇਸਤਰੀ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਤੋਂ ਕਿਤੇ ਅੱਗੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਨ੍ਹਾਂ

ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਅੱਧੀ ਵਸੋਂ

ਨੇ ਜਿਥੇ ਵਿਧਵਾ ਵਿਆਹ ਦੀ ਰੀਤ ਚਲਾਈ ਉਥੇ ਸਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਥਾ ਨੂੰ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਆ। ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਦਾਜ ਦੀ ਪ੍ਰਥਾ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਹੰਕਾਰ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਦਾ ਦਿਖਾਵਾ ਮੰਨਿਆ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਪਿਤਰੀ ਸਮਾਜ ਦੇ ਮੁੱਢਲੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਹੀ ਮਰਦ ਨੇ ਸਾਰੇ ਨਿੰਗਰ ਅਧਿਕਾਰ

ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਏ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਬਲ ਨਾਲ ਹੀ ਉਸ ਨੇ ਔਰਤ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅਧੀਨ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਨਿਯਮਾਵਲੀਆਂ ਵੀ ਔਰਤ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਜਿਸ ਨੇ ਔਰਤ ਦਾ ਵਖਰੇਵਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਜਿੱਥੇ ਮਰਦ ਦੇ ਆਰਥਿਕ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ

ਅਨੁਕੂਲ ਸੀ, ਉਥੇ ਮਰਦ ਤੱਤ-ਸ਼ਾਸਤਰ ਅਤੇ ਨੈਤਿਕ ਅਡੰਬਰ ਲਈ ਵੀ ਅਨੁਕੂਲ ਸੀ। ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਮਾਜਿਕ ਚੇਤਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਲੋਕ ਲਹਿਰ ਦਾ ਰੂਪ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸਮਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਆਈ, ਉੱਥੇ ਔਰਤਾਂ ਨੇ ਲਫ਼ਮਣ ਰੇਖਾਵਾਂ ਉਲੰਘੀਆਂ, ਸੌਤੇ ਜਹਾਨ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਸ਼ਾਲ ਦਿਸ਼ਹੱਦੇ ਦੇਖੇ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਕਰਮਭੂਮੀ ਬਣਾ ਲਿਆ।

ਪੁਰਾਤਨ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਮਰਦ ਨੂੰ ਕਮਾਈ ਲਈ ਕਠੋਰ ਸਰੀਰਕ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਕਬੀਲੇ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਜੋਖਮ ਉਠਾਣਾ ਪੈਂਦਾ ਸੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਔਰਤ ਵੀ ਸਖਤ ਮਿਹਨਤ ਵਾਲੇ ਘਰੇਲੂ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਸੀ। ਰੂਸ ਦੇ ਮਹਾਨ ਨੇਤਾ ਲੈਨਿਨ ਅਨੁਸਾਰ, “ਜਦ ਤੱਕ ਇਸਤਰੀ ਨੂੰ ਰਸੋਈ ਦੀ ਗੁਲਾਮੀ ਤੋਂ ਆਜ਼ਾਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਉਸ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਅਧੂਰੀ ਹੈ।” ਇਤਿਹਾਸ ਲਕਸ਼ਮੀ ਬਾਈ, ਮਾਈ ਭਾਗੋ ਵਰਗੀਆਂ ਦਲੇਰ ਔਰਤਾਂ ਦਾ ਗਵਾਹ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਕੁੜੀਆਂ ਸੋਧ ਲੈ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ: ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਧੀ ਨੂੰ ਸਮਝਾਇਆ/ਕਦਮ ਕਦਮ 'ਤੇ ਦੀਵਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਨਾ ਕਰੀਂ/ਆਪਣੀਆਂ ਉਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪਿੰਜਰਿਆਂ ਕੋਲ ਗਹਿਣੇ ਨਾ ਧਰੀਂ/ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਰੁਤਬੇ ਨੂੰ ਏਨਾ ਬੁਲੰਦ ਕਰੀਂ/ਕਿ ਹਰ ਹਨੇਰਾ ਤੈਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਬਿਰਕ ਜਾਵੇ/ਹਰ ਜੰਜੀਰ ਤੈਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਤਿੜਕ ਜਾਵੇ। ਆਓ! ਸਮਾਜ ਦੀ ਅੱਧੀ ਵਸੋਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਾ ਕਰੀਏ, ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਣ ਸਤਿਕਾਰ ਦੇਵੀਏ। ਖੁਸ਼ਹਾਲ, ਸੁਤੰਤਰ ਅਤੇ ਸੰਤੁਲਿਤ ਸਮਾਜ ਵੱਲ ਇਹੀ ਅਗਾਂਹਵਧੂ ਕਦਮ ਹੋਵੇਗਾ।

ਬਦਲ ਰਹੀ ਜੀਵਨ ਦੀ ਤੌਰ ਅਤੇ ਨੌਜਵਾਨੀ ਦੇ ਰੁਝਾਨ

ਗੁਰਬਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਾਣਕ
ਸੰਪਰਕ : 98153 - 56086

ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਨੌਜਵਾਨ ਵਰਗ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਜੋਸ਼ ਦਾ ਭਰ ਵਗਦਾ ਦਰਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਅਨੁਸ਼ਾਸਿਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਤਾਕਤ ਅਤੇ ਸਮਰੱਥਾ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਹੋਸ਼ ਨਾਲ ਕਰਨ ਦੇ ਰਾਹ ਤੁਰ ਪਵੇ ਤਾਂ ਸਮਾਜ ਦੀ ਕਾਇਆ-ਕਲਪ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸਮੇਂ ਦੇ ਬਦਲ ਨਾਲ ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀਆਂ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਆ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ। ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਤੌਰ ਲਗਾਤਾਰ ਬਦਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਵਿਗਿਆਨਕ ਕਾਢਾਂ ਅਤੇ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦੇ ਵਿਆਪਕ ਪਾਸਾਰੇ ਨੇ ਸਾਡੀ ਜੀਵਨ-ਜਾਚ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਦਲ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਬੁਰਾਈ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਮੇਂ ਨਾਲ ਬਦਲਣਾ ਬਹੁਤ ਚੰਗੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਪਰ ਕਿਸੇ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦਾ ਗੁਲਾਮ ਬਣ ਜਾਣਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਡੀ ਅਜੋਕੀ ਨੌਜਵਾਨ ਪੀੜ੍ਹੀ ਨਵੀਂ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਚਿਤ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ, ਇਹ ਸਮਾਜ ਲਈ ਬਹੁਤ ਚਿੰਤਾਜਨਕ ਮੁੱਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਗੱਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦੋ ਰਾਵਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਕਿ ਕੰਪਿਊਟਰ, ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਅਤੇ ਮੁਬਾਇਲ ਨੇ ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਅਨੇਕਾਂ ਲਾਭ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਦੀ ਆਮਦ ਨੇ ਮਨੁੱਖ ਲਈ, ਜੀਵਨ ਦੇ ਹਰ ਖੇਤਰ ਬਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਭਰ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਗਿਆਨ ਦੇ ਅਨੇਕਾਂ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਖੋਲ੍ਹੇ ਹਨ। ਵਿਸ਼ਾਲ ਸੰਸਾਰ ਇੱਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਮੁੱਠੀ ਵਿੱਚ ਸਿਮਟ ਕੇ ਰਹਿ ਗਿਆ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਨੌਜਵਾਨ ਹੋਣਗੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦੀ ਸੁਚੱਜੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਆਪਣੀ ਪੜ੍ਹਾਈ, ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਨੇਕਾਂ ਲਾਭ ਲੈ ਕੇ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਮੰਜ਼ਿਲ ਤਕ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਹੋਵੇਗਾ ਤੇ ਉਹ ਲਗਾਤਾਰ ਇਸ ਵਡਮੁੱਲੇ ਖਜ਼ਾਨੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਹੋਰ ਚੰਗੇਰਾ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਰਾਹ ਤੁਰੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਕਿਸੇ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਨੂੰ ਫਜ਼ੂਲ ਜਿਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਅਤੇ ਗਲਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਵਰਤਣਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦਾ ਕੋਈ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਬਹੁਤ ਦੁਖਦਾਈ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਅਜੋਕੇ ਨੌਜਵਾਨ ਵਰਗ ਦੇ ਬਹੁਤ ਵੱਡੇ ਹਿੱਸੇ ਨੇ ਇਸ ਵਿਗਿਆਨਕ ਕਾਢ ਦਾ ਸਹੀ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕਰਨ ਦੀ ਥਾਂ, ਇਸਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਆਪਣੀ ਜੀਵਨ-ਤੌਰ ਨੂੰ ਹੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਸਗੋਂ ਸਮੁੱਚੇ ਸਮਾਜ ਲਈ ਵੀ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੰਕਟ ਪੈਦਾ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ।

ਨੌਜਵਾਨ ਦੀਵਾਨਗੀ ਦੀ ਹੱਦ ਤਕ ਇਸ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦੀ ਕੇਵਲ ਮਨੋਰੰਜਨ ਜਾਂ ਨਿਰਾਰਥਕ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੇ ਰਾਹ ਤੁਰੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਉੱਠਦੇ, ਬਹਿੰਦੇ, ਖਾਂਦੇ-ਪੀਂਦੇ, ਵਾਹਨ ਚਲਾਉਂਦੇ ਗੱਲ ਕੀ ਹਰ ਸਮੇਂ ਹੀ ਨੌਜਵਾਨ ਇਸ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਨਾਲ ਚਿੱਬੜੇ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਫਜ਼ੂਲ ਜਿਹੇ ਸੰਦੇਸ਼ਾਂ, ਅਸਲੀਲ ਚੁਟਕਲਿਆਂ ਅਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਤਕ ਹੀ ਕਿਸੇ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰ ਦੇਣਾ ਕੋਈ ਸਾਰਥਿਕ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਹੀ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਜੁਰਮਾਂ ਦਾ ਗਰਾਫ ਲਗਾਤਾਰ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਜਿਸ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈ ਕੇ ਜੁਰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਸੇ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਹੀ ਜੁਰਮ ਦਾ ਸੁਰਾਗ ਲੱਭ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਵਾਹਨ ਚਲਾਉਣ ਸਮੇਂ ਅਕਸਰ ਹੀ ਨੌਜਵਾਨ ਮੁਬਾਇਲ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਹਾਦਸਿਆਂ ਦੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਦੇ ਬਹੁਤੇ ਨੌਜਵਾਨ, ਪੜ੍ਹਨ ਦੀ ਥਾਂ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਨਿਰਾਰਥਕ

ਅਜੋਕੇ ਨੌਜਵਾਨ ਦਾ ਬਹੁਤਾ ਸਮਾਂ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਏ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਹੀ ਬੀਤਦਾ ਹੈ। ਪੜ੍ਹਾਈ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਹੋਰ ਸਰੋਕਾਰਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਸੋਚਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਬਰਬਾਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਏ ਦੀ ਬਿਨਾਂ ਮਕਸਦ ਅਤੇ ਨਿਰਾਰਥਕ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਵੀ ਹਾਸਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਜੇਕਰ ਜੀਵਨ ਦੇ ਹੋਰ ਪੱਖਾਂ 'ਤਉਂ' ਇਸ ਤੇਜ਼-ਤਰਾਰ ਮਾਧਿਅਮ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਤਾਲਮੇਲ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਸਮੇਂ ਦੀ ਬਰਬਾਦੀ ਵੀ ਰੋਕੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਤੇ ਕੋਈ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵੀ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਨੌਜਵਾਨ ਸ਼ਕਤੀ ਕਿਸੇ ਦੇਸ਼ ਲਈ ਗੀੜ੍ਹ ਦੀ ਹੱਡੀ ਸਮਾਨ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸਰੀਰਕ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਿਹਤਮੰਦ ਅਤੇ ਨਰੋਈ ਸੋਚ ਵਾਲੇ ਨੌਜਵਾਨ ਸਮਾਜ ਲਈ ਵਡਮੁੱਲਾ ਖਜ਼ਾਨਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਸਮਰੱਥਾ ਦਾ ਇਹ ਵਹਿਣ ਜੇ ਸਾਰਥਿਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਗ ਤੁਰੇ ਤਾਂ ਸਮਾਜ ਦੀ ਕਾਇਆ-ਕਲਪ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਦੁੱਖ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਅਜੋਕਾ ਨੌਜਵਾਨ ਨਿਰਾਰਥਕ ਕੰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਉਲਝ ਕੇ ਆਪਣੀ ਸੁਧ-ਬੁਧ ਹੀ ਗਵਾਈ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸੂਝਬੂਝ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ, ਸਮਾਜ ਦੁਸ਼ਮਣ ਤਾਕਤਾਂ ਦੇ ਘਿਨਾਉਣੇ ਮਨਸੂਬਿਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਜਾਗਿ੍ਰਤ ਹੋਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਗੈਂਗਵਾਰ ਦੀਆਂ ਵਾਪਰ ਰਹੀਆਂ ਦਰਦਨਾਕ ਘਟਨਾਵਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਵਿਸਫੋਟਕ ਹੋ ਰਹੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਸਪਸ਼ਟ ਸੰਕੇਤ ਹਨ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਅਜਿਹੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਸਿਆਸੀ ਸਰਪ੍ਰਸਤੀ ਹਾਸਲ ਹੈ। ਸ਼ਰੇਆਮ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਦੇ ਇਹ ਲੀਹੋਂ ਭਟਕੇ ਨੌਜਵਾਨ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਖੂਨ ਦੇ ਪਿਆਸੇ ਬਣੇ ਹੋਏ ਹਨ।

ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਆਪਣਾ ਸਮਾਂ ਬਰਬਾਦ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਘਰਦਿਆਂ ਦੇ ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ ਕਮਾਏ ਪੈਸੇ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਸਾਰੇ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਪਰ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਮਗਰ ਲੱਗ ਕੇ ਤੇ ਝੂਠੀ ਸ਼ਾਨ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਬਹੁਤੇ ਨੌਜਵਾਨ ਮਹਿੰਗੇ ਬਰੈਂਡਿਡ ਕੱਪੜਿਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਸਤਾਂ 'ਤੇ ਪੈਸਾ ਖਰਚ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਮਹਿੰਗੇ ਮੁਬਾਇਲ ਫੋਨ, ਮੋਟਰ ਸਾਇਕਲ ਅਤੇ ਕਾਰਾਂ, ਕੱਪੜੇ ਅਤੇ ਸਜਣ-ਸੰਵਰਨ ਲਈ ਮਹਿੰਗੀ ਮੇਕ-ਅਪ ਸਮੱਗਰੀ ਅਜੋਕੀ ਨੌਜਵਾਨ ਪੀੜ੍ਹੀ ਦੇ ਅਵੱਲੇ ਸ਼ੌਕਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਖਾਣ-ਪੀਣ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਜੋਕੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਘਰ ਦੀ ਰੋਟੀ ਨੂੰ ਤਿਆਗ ਕੇ ਫਾਸਟ-ਫੂਡ ਦੀ ਦੀਵਾਨੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਹੀ ਮਨੁੱਖੀ ਸਿਹਤ ਨੂੰ ਨਰੋਆ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਕਈ ਸੰਕਟ ਪੈਦਾ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਮੋਟਰ ਸਾਇਕਲਾਂ 'ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਵਜਾਹ ਹੀ ਗੇੜੀਆਂ ਮਾਰਨੀਆਂ, ਬਾਜ਼ਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵੀ ਤੇਜ਼ ਰਫਤਾਰ ਨਾਲ ਗੁਜ਼ਰਨਾ, ਸ਼ੇਰੀਲੇ ਅਤੇ ਡਰਾਉਣੇ ਹੋਰਨਾਂ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਭੈਅ-ਭੀਤ ਕਰਨਾ, ਰਾਹ ਤੁਰੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਕੁੜੀਆਂ ਨੂੰ ਆਵਾਜ਼ੇ ਕੱਸਣੇ, ਹੋਸ਼ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਤਾਂ ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ ਕਰੇ ਜਾ ਸਕਦੇ। ਵਿਆਹ ਸ਼ਾਦੀ ਸਮੇਂ ਜਾਗੋ ਕੱਢਦਿਆਂ ਅਤੇ ਡੀਜੇ ਦੇ ਕੰਨ-ਪਾੜਵੇਂ ਸ਼ੋਰ ਵਿੱਚ ਨੌਜਵਾਨ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਆਪਣੀਆਂ ਮਾਵਾਂ, ਭੈਣਾਂ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਲੀਲ ਬੋਲੀਆਂ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਸਾਡੇ ਸ਼ਾਨਮੱਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦੀ ਨਿਰਾਦਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਤੁੱਲ ਹੈ।

ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸਿੱਖਿਆ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੋਰ ਰਿਵਾਜ ਚੱਲ ਪਿਆ ਹੈ। ਫਿਲਮਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਲਈ ਫਿਲਮ ਦੀ ਸਾਰੀ ਟੀਮ ਪੂਰੀ ਸਜ-ਧਜ ਨਾਲ ਸੰਸਥਾ ਵਿੱਚ ਆ ਕੇ ਆਪਣੇ ਫਿਲਮੀ ਜਲੌਅ ਅਤੇ ਗੀਤ-ਸੰਗੀਤ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕਰਕੇ, ਆਪਣੀ ਫਿਲਮ ਦੀ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਬਾਜ਼ੀ ਕਰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਫਿਲਮ ਤੋਂ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੁਨਾਫਾ ਕਮਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਫਿਲਮਾਂ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਇਲਮ ਹੈ ਕਿ ਨੌਜਵਾਨ ਵਰਗ ਹੀ ਫਿਲਮਾਂ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀਵਾਨਾ ਹੈ। ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਫਿਲਮ ਪ੍ਰਤੀ ਉਤੇਜਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਾਚ-ਗਾਣਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵੀ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਕਈ ਟੀ.ਵੀ.ਚੈਨਲ ਸਿੱਖਿਆ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਮੁੰਡਿਆਂ ਕੁੜੀਆਂ ਦੀ ਭੀੜ ਇਕੱਠੀ ਕਰਕੇ ਫਜ਼ੂਲ ਜਿਹੇ ਤੇ

ਗੈਰ-ਮਿਆਰੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਪੇਸ਼ ਕਰਕੇ, ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਔਝੜੇ ਰਾਹ ਧੱਕਣ ਵਿੱਚ ਜੁਟੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਕੁੜੀਆਂ ਬਾਰੇ ਅਸਲੀਲ ਗੱਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਸਾਰੇ ਤਾੜੀਆਂ ਮਾਰਦੇ ਹਨ। ਕਿੰਨਾ ਚੰਗਾ ਹੋਵੇ ਜੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰਲੀ ਕਲਾਤਮਿਕ ਤੇ ਸਿਰਜਣਾਤਮਿਕ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਨ ਦਾ ਉਪਰਾਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਆਪਣੀ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਬਾਜ਼ੀ ਅਤੇ ਮੁਨਾਫੇ ਦੀ ਖਾਤਰ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੇ ਜੋਸ਼ ਨੂੰ ਹੋਰ ਭੜਕਾਉਣ ਦਾ ਲਾਹਾ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਪਹੁਦਰਾਪਣ ਤੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨਹੀਣਤਾ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੋਰ ਕੁਝ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਜੇ ਮਕਸਦ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰਨਾ ਵੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਮਿਆਰੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਸੂਝ ਵਿਕਸਿਤ ਹੋਵੇ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰਲੀ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਜਾਗੇ।

ਖੁੱਲ੍ਹੀਆਂ ਜੀਪਾਂ ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਨਵੇਲੀ ਦਿੱਖ ਦੇ ਕੇ, ਉੱਚੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਗਾਣੇ ਲਾ ਕੇ ਤੇ ਦੋ ਚਾਰ ਦੋਸਤਾਂ ਨੂੰ ਨਾਲ ਬਿਠਾ ਕੇ ਸੜਕਾਂ 'ਤੇ ਗੇੜੇ ਲਾਉਣੇ ਅਜੋਕੇ ਗਭਰੂਆਂ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਅਵੱਲਾ ਸ਼ੌਕ ਹੈ। ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ ਕਮਾਏ ਪੈਸੇ ਨਾਲ ਖੁਬ ਐਸ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕਈ ਵਾਰ ਇਹ ਸਾਂਝ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਪੀੜੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸ਼ੌਕ ਦਾ ਕੋਈ ਮੁੱਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਤਾਂ ਨੌਜਵਾਨ ਆਪਣੇ ਸ਼ੌਕ ਪੂਰੇ ਕਰਨ ਲਈ ਟਰੈਕਟਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਨਵੇਕਲੀ ਦਿੱਖ ਦੇਣ ਲਈ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਰੁਪਏ ਖਰਚ ਰਹੇ ਹਨ। ਚੌੜੇ ਟਾਇਰ, ਅਲੌਏ ਵੀਲੋ, ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੋਰਨ ਅਤੇ ਸਜਾਵਟੀ ਲਾਇਟਾਂ ਨਾਲ ਸ਼ਿੰਗਾਰ ਕੇ ਟਰੈਕਟਰਾਂ ਨੂੰ ਸੜਕਾਂ 'ਤੇ ਘੁਮਾ ਕੇ ਸ਼ੌਕ ਦੀ ਤ੍ਰਿਪਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੌਜਵਾਨ ਤਾਂ ਹੁਣ ਵਿਰਲੇ ਹੀ ਹਨ, ਪਰ ਬੁਲਿਟਾਂ, ਜੀਪਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰਾਂ ਉੱਤੇ ਸਵਾਰ ਹੋ ਕੇ ਬਾਜ਼ਾਰਾਂ ਦੀ ਰੌਣਕ ਵਧਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਨਿੱਤ-ਦਿਨ ਵਧ ਰਹੀ ਹੈ।

ਅਜੋਕੇ ਨੌਜਵਾਨ ਦਾ ਬਹੁਤਾ ਸਮਾਂ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਏ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਹੀ ਬੀਤਦਾ ਹੈ। ਪੜ੍ਹਾਈ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਹੋਰ ਸਰੋਕਾਰਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਸੋਚਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਬਰਬਾਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਏ ਦੀ ਬਿਨਾਂ ਮਕਸਦ ਅਤੇ ਨਿਰਾਰਥਕ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਵੀ

ਹਾਸਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਜੇਕਰ ਜੀਵਨ ਦੇ ਹੋਰ ਪੱਖਾਂ 'ਤਉਂ' ਇਸ ਤੇਜ਼-ਤਰਾਰ ਮਾਧਿਅਮ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਤਾਲਮੇਲ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਸਮੇਂ ਦੀ ਬਰਬਾਦੀ ਵੀ ਰੋਕੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਤੇ ਕੋਈ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵੀ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਅੱਜ ਕਿੰਨੇ ਨੌਜਵਾਨ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਪੁਸਤਕਾਂ ਪੜ੍ਹਨ ਦੀ ਰੁਚੀ ਰੱਖਦੇ ਹਨ? ਸਿੱਖਿਆ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਨ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਬਹੁਤ ਬੋੜੀ ਗਿਣਤੀ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲਾਇਬਰੇਰੀ ਜਾਣ ਦਾ ਸ਼ੌਕ ਹੋਵੇ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਅੰਦੋਲਨ ਨੂੰ ਕਾਮਯਾਬ ਕਰਨ ਲਈ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਬੇਮਿਸਾਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਪਹਿਲੇ ਕਿਸਾਨ ਅੰਦੋਲਨ ਸਮੇਂ ਜਾਗਰੂਕ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੇ ਇਸ ਮੋਰਚੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਕੇ ਸਭ ਦਾ ਮਨ ਮੋਹ ਲਿਆ। ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਭਰਵੀਂ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਅੰਦੋਲਨ ਨੂੰ ਤਾਂ ਸ਼ਕਤੀ ਮਿਲਣੀ ਹੀ ਸੀ, ਸਗੋਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਹੋਰ ਨੌਜਵਾਨ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਸਮਾਜਿਕ ਸਰੋਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਹੋਏ। ਨੌਜਵਾਨੀ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਜੋਸ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤੇ ਜੇਕਰ ਇਸ ਨੂੰ ਸਹੀ ਮੰਚ ਮਿਲੇ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਧਾਰਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਬੱਸ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਜੋਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਹੋਸ਼ ਕਾਇਮ ਰਹਿਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਨੌਜਵਾਨ ਸ਼ਕਤੀ ਕਿਸੇ ਦੇਸ਼ ਲਈ ਗੀੜ੍ਹ ਦੀ ਹੱਡੀ ਸਮਾਨ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸਰੀਰਕ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਿਹਤਮੰਦ ਅਤੇ ਨਰੋਈ ਸੋਚ ਵਾਲੇ ਨੌਜਵਾਨ ਸਮਾਜ ਲਈ ਵਡਮੁੱਲਾ ਖਜ਼ਾਨਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਸਮਰੱਥਾ ਦਾ ਇਹ ਵਹਿਣ ਜੇ ਸਾਰਥਿਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਗ ਤੁਰੇ ਤਾਂ ਸਮਾਜ ਦੀ ਕਾਇਆ-ਕਲਪ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਦੁੱਖ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਅਜੋਕਾ ਨੌਜਵਾਨ ਨਿਰਾਰਥਕ ਕੰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਉਲਝ ਕੇ ਆਪਣੀ ਸੁਧ-ਬੁਧ ਹੀ ਗਵਾਈ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸੂਝਬੂਝ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ, ਸਮਾਜ ਦੁਸ਼ਮਣ ਤਾਕਤਾਂ ਦੇ ਘਿਨਾਉਣੇ ਮਨਸੂਬਿਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਜਾਗਿ੍ਰਤ ਹੋਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਗੈਂਗਵਾਰ ਦੀਆਂ ਵਾਪਰ ਰਹੀਆਂ ਦਰਦਨਾਕ ਘਟਨਾਵਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਵਿਸਫੋਟਕ ਹੋ ਰਹੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਸਪਸ਼ਟ ਸੰਕੇਤ ਹਨ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਅਜਿਹੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਸਿਆਸੀ ਸਰਪ੍ਰਸਤੀ ਹਾਸਲ ਹੈ। ਸ਼ਰੇਆਮ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਦੇ ਇਹ ਲੀਹੋਂ ਭਟਕੇ ਨੌਜਵਾਨ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਖੂਨ ਦੇ ਪਿਆਸੇ ਬਣੇ ਹੋਏ ਹਨ।

ਸਿਆਸੀ ਨੇਤਾ ਆਪਣੇ ਸਵਾਰਥ ਲਈ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਵਰਗਲਾ ਕੇ ਅਜਿਹੇ ਰਾਹਾਂ ਦੇ ਪਾਂਧੀ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਲਈ ਇਹ ਵਰਤਾਰਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਖਤਰਨਾਕ ਸਾਬਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਨਸ਼ਿਆਂ, ਹਥਿਆਰਾਂ ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਂ ਦੀ ਅੰਨ੍ਹੀ ਗਲੀ ਵਲ ਧੱਕੇ ਜਾ ਰਹੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਹੋਣੀ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸੰਤਾਪੇ ਭਵਿੱਖ ਦਾ ਸਹਿਜੇ ਹੀ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਭ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵੋਟ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦੀ ਖਾਤਰ ਨੌਜਵਾਨ ਵਰਗ ਨਾਲ ਝੂਠੀ-ਸੱਚੀ ਹਮਦਰਦੀ ਜਿਤ ਕੇ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਹਨ, ਇਸ ਪ੍ਰਤੀ ਵੀ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸੁਚੇਤ ਹੋਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਦੇ ਬਪੋੜਿਆਂ ਨਾਲ ਭੰਨਿਆ ਨੌਜਵਾਨ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਦੇ ਆਲਮ ਵਿੱਚ ਵਿਚਰਦਾ ਭਟਕਣਾ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਇਸ ਸਰਮਾਏ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਸੰਭਾਲਣ ਦੇ ਬਹੁਤੇ ਉਪਰਾਲੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ। ਹਰ ਥਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਰਗਲਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤੇ ਆਪਣੇ ਹਿਤਾਂ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜੇ ਹਕੂਮਤਾਂ ਸੱਚਮੁੱਚ ਹੀ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਹਮਦਰਦ ਹਨ ਤਾਂ ਲੱਖਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹੇ-ਲਿਖੇ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰਾਂ ਨੂੰ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਕੇ, ਇਸ ਅਜਾਈਂ ਜਾ ਰਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ

ਲੇਖਕ : ਬਰਾੜ-ਭਗਤਾ ਭਾਈ ਕਾ
ਸੰਪਰਕ : 1-604-751-1113

ਠੱਗ ਮੰਗਤੇ

ਇਹਨੂੰ।"

ਬਾਬੇ ਰੁਲਦੂ ਸਿਉਂ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ, "ਉਹ ਕਿਮੋਂ ਬਈ?"

ਅਮਲੀ ਕਹਿੰਦਾ, "ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਰਾਸੀਆਂ ਦਾ ਤਾਂ ਕੰਮ ਈ ਇਹੋ ਐ ਮੰਗ ਕੇ ਖਾਣਾ। ਜਦੋਂ ਫਸਲ ਦੀ ਰੁੱਤ ਆ ਜਾਂਦੀ ਐ ਇਹ ਸਾਰਾ ਟੱਬਰ ਬੋਰੀਆਂ ਚੱਕ ਕੇ ਪਿੰਡ 'ਚ ਘਰ ਘਰ ਇਉਂ ਹੋਲੀਆਂ ਦਿੰਦੇ ਫਿਰਨ ਗੇ ਜਿਮੋਂ ਗਾਹਾਂ ਕਣਕ 'ਚੋਂ ਜੌਂਦਰ ਪਿਆਜੀ ਕੱਢਦੇ ਰਹੇ ਐ। ਜੱਟਾਂ ਦੀਆਂ ਤਾਂ ਫਸਲ ਪਾਲਦਿਆਂ ਦੀਆਂ ਕੋਕਤਾਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਛੀਆਂ ਮਹੀਨਿਆਂ 'ਚ, ਇਹ ਪਤੰਦਰ ਗਾਹਾਂ ਅਗਲੇ ਦੇ ਘਰੇ ਇਉਂ ਜਾ ਕੇ ਬਹਿ ਜਾਣਗੇ ਜਿਮੋਂ ਗਰਦੋਰੀ 'ਚ ਨਾਅ ਲਖਾਇਆ ਹੁੰਦਾ।"

ਜੱਗੇ ਕਾਮਰੇਡ ਨੇ ਅਮਲੀ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ, "ਉਹ ਤਾਂ ਤੇਰੀ ਗੱਲ ਅਮਲੀਆ ਮੰਨ ਲੀ ਬਈ ਇਹ ਮਰਾਸੀ ਪਿੰਡ 'ਚੋਂ ਦਾਣੇ ਮੰਗ ਕੇ 'ਕੱਠੇ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਐ, ਤੂੰ ਇਉਂ ਦੱਸ ਬਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਫਸਲ ਦੇ ਝਾੜ ਦਾ ਕਿਮੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗ ਜਾਂਦਾ ਬਈ ਫਲਾਨੇ ਦੀ ਕਣਕ ਘੱਟ ਨਿੱਕਲੀ ਐ, ਫਲਾਨੇ ਦੀ ਵੱਧ, ਇਹ ਦੱਸ ਸਾਨੂੰ।"

ਅਮਲੀ ਕਹਿੰਦਾ, "ਜਦੋਂ ਮਰਾਸੀ ਜੱਟਾਂ ਦੇ ਘਰੇ ਮੰਗਣ ਜਾਂਦੇ ਐ ਨਾਹ, ਜੀਹਨੇ ਚਾਰ ਸੇਰ ਦਾਣੇ ਪਾ 'ਤੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਫਸਲ ਦਾ ਤਾਂ ਝਾੜ ਸਮਝ ਲੋ ਪੂਰਾ ਝੜਿਆ, ਜੀਹਨੇ ਮਰਾਸੀ ਬਰੰਗੀ ਚਿੱਠੀ ਆਂਗੂੰ ਮੋੜ 'ਤਾ ਉਹਦਾ ਝਾੜ ਘੱਟ ਨਿੱਕਲਿਆ।"

ਬਾਬਾ ਰੁਲਦੂ ਸਿਉਂ ਸੀਤੇ ਮਰਾਸੀ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦਾ, "ਕਿਉਂ ਸੀਤਾ ਸਿਆਂ! ਏਮੋਂ ਈ ਐ ਜਿਮੋਂ ਨਾਥਾ ਸਿਉਂ ਕਹਿੰਦਾ ਕੁ ਉੱਘ ਦੀਆਂ ਪਤਾਲ ਮਾਰੀ ਜਾਂਦਾ ਇਹੋ?"

ਮਰਾਸੀ ਕਹਿੰਦਾ, "ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਭਲਾਂ ਮੰਗ ਕੇ ਖਾਨੋਂ ਆਂ, ਇਹਦੇ ਘਰੇ ਕਿਹੜਾ ਬੋਹਲ ਲੱਗਿਆ ਦੱਸੇ ਖਾਂ। ਜਿੱਦੋਂ ਆਹ ਠੱਗ ਜੇ ਚਾਰ ਪੰਜ ਬੰਦੇ ਇਹਦੇ ਵੇਹੜੇ 'ਚੋਂ ਦੋ ਵੱਡੀਆਂ ਬੋਰੀਆਂ ਭਰ ਕੇ ਲੈ ਗੇ ਸੀ ਓਦਣ ਕਿੱਧਰ ਗਿਆ ਵਿਆ ਸੀ ਇਹੋ ਵੱਡਾ ਜਗਾਧਰੀ ਆਲਾ ਸਲੱਖਣ ਸਿਉਂ।"

ਮਾਹਲੇ ਨੰਬਰਦਾਰ ਨੇ ਅਮਲੀ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ, "ਕਿਉਂ ਅਮਲੀਆ, "ਕੀ ਕਹਿੰਦਾ ਓਏ ਸੀਤਾ ਸਿਉਂ। ਸੱਚੀਉਂ ਈ ਲੈ ਕੇ ਗੇ ਸੀ ਬੋਰੀਆਂ ਭਰ ਕੇ ਕੁ ਨਹੀਂ?"

ਮਰਾਸੀ ਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣ ਕੇ ਸੂਬੇਦਾਰ ਰਤਨ ਸਿਉਂ ਅਮਲੀ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦਾ, "ਗੱਲ ਤਾਂ ਅਮਲੀਆ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਜਰੂਰ ਹੋਈ ਐ, ਮੰਨ ਭਾਮੋਂ ਨਾ ਮੰਨ। ਸੱਚੀ ਸੱਚੀ ਗੱਲ ਦੱਸ ਕਿਮੋਂ ਹੋਈ ਸੀ?"

ਬੁੱਘਰ ਦਖਾਣ ਕਹਿੰਦਾ, "ਬੋਰੀਆਂ ਤਾਂ ਜਰੂਰ ਭਰ ਲੀਆਂ ਸੀ, ਪਰ ਐਨਾ ਸੁਕਰ ਐ ਬਈ ਪਾਖਰ ਸਿਉਂ ਸਰਪੈਂਚ ਨੇ ਮਤਵਾ 'ਤੀਆਂ।"

ਬਾਬੇ ਰੁਲਦੂ ਸਿਉਂ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ, "ਕਿਮੋਂ ਹੋਈ ਸੀ ਅਮਲੀਆ ਗੱਲ ਓਏ?"

ਅਮਲੀ ਨੇ ਧਰਲੀ ਫਿਰ ਕਣਕ ਵਾਲਿਆਂ 'ਤੇ ਸੁਈ। ਬਾਬੇ ਰੁਲਦੂ ਸਿਉਂ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦਾ, "ਹੁਣ ਆਏ ਕਰ ਫਿਰ ਬਾਬਾ, ਉਰੇ ਨੂੰ ਹੋ ਜਾ ਬੋੜਾ ਕੁ ਫਿਰ। ਗੱਲ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਇਉਂ ਦੱਸਦੇ ਐ। ਪਰਸੋਂ ਚੋਥੇ ਦੀ ਗੱਲ ਐ। ਪੰਜ ਛੀ ਜਾਣੇ ਪਖੰਡੀ ਜੇ ਨਹਿੰਗਾਂ ਆਲਾ ਪਾ ਕੇ ਬਾਣਾ, ਖਜਾਨੇ ਕੇ ਕੈਲੂ ਦੇ ਘਰੇ ਜਾ ਕੇ ਕਹਿੰਦੇ 'ਓ ਲਿਆਓ ਬਈ ਕਾਰ ਸੇਵਾ ਆਲੇ ਬਾਬੇ ਆਏ ਐ। ਪੰਜ ਚਾਰ ਬੋਰੀਆਂ ਕਣਕ ਦੀਆਂ ਦਿਓ ਹਜੂਰ ਸਾਹਿਬ ਲੈ ਕੇ ਜਾਣੀਐ। ਇੱਕ ਨੇ ਤਾਂ ਇਉਂ ਹੋਕਾ ਦੇ 'ਤਾ, ਦੂਜਿਆਂ ਨੇ ਬਰਾਂਡੇ 'ਚ ਪਏ ਕਣਕ ਦੇ ਢੇਰ ਨੂੰ ਲਾ ਲੀਆਂ ਫਿਰ ਕੁਇੰਟਲ-ਕੁਇੰਟਲ ਆਲੀਆਂ ਬੋਰੀਆਂ। ਓਧਰੋਂ ਤਾਂ ਨਹਿੰਗ ਬੋਰੀਆਂ ਭਰਨ ਲੱਗ ਪੇ, ਓਧਰੋਂ ਕੈਲੂ ਦੀ ਬਹੁ ਭੱਜ ਕੇ ਆਂਢੀਆਂ ਗੁਆਂਢੀਆਂ ਨੂੰ 'ਕੱਠੇ ਕਰ ਲਿਆਈ। ਕੈਲੂ ਘਰੇ ਨੂੰ ਸੀ। ਬਿਸਨੇ ਕੇ ਜੋਗੇ ਤੇ ਬਾਰੇ ਕੇ ਸੋਖੇ ਤੇ ਦਸਾਂ ਪੰਦਰਾਂ ਹੋਰਾਂ ਨੇ ਆ ਕੇ ਕੈਲੂ ਕੇ ਘਰੇ ਈ ਘੇਰ ਲੇ ਫਿਰ ਨਹਿੰਗ। ਬਾਰ ਲਿਆ ਬਾਬਾ ਕਰ ਬੰਦ। ਇੱਕ ਇੱਕ ਨਹਿੰਗ ਨੂੰ ਚਾਰ-ਚਾਰ ਪੰਜ-ਪੰਜ ਜਾਣੇ ਇਉਂ ਪੈ ਗੇ ਜਿਮੋਂ ਕੁਆੜੀਏ ਕੁਆੜ ਖਾਨੇ 'ਚ ਆਈ ਚੋਰੀ ਦੀ ਜੀਪ ਦੇ ਅੱਡੇ ਅੱਡ ਪੁਰਜਿਆਂ ਨੂੰ ਪੈ ਗੇ ਹੁੰਦੇ ਐ। ਘਰੇ ਉੱਚੀ ਉੱਚੀ ਰੋਲਾ ਸੁਣ ਕੇ ਹੋਰ

ਲੋਕ ਵੀ ਕੋਠਿਆਂ ਉੱਤੋਂ ਦੀ ਕੈਲੂ ਕੇ ਘਰੇ ਇਉਂ ਉੱਤਰਣ ਲੱਗ ਪੇ ਜਿਮੋਂ ਛਤਰੀ ਨਾਲ ਜਹਾਜ ਤੋਂ ਫੌਜੀ ਉੱਤਰਦੇ ਹੋਣ। ਵੇਂਹਦਿਆਂ ਵੇਂਹਦਿਆਂ ਘਰ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਬਣਾ 'ਤਾ ਜਰਗ ਦਾ ਮੇਲਾ। ਲੋਕ 'ਕੱਲੇ 'ਕੱਲੇ ਨਹਿੰਗ ਨੂੰ ਵੇਹੜੇ 'ਚ ਇਉਂ ਘੜੀਸੀ ਫਿਰਨ ਜਿਮੋਂ ਆਟੇ ਆਲੀ ਬੋਰੀ ਨੂੰ ਕੁੱਤੇ ਘੜੀਸੀ ਫਿਰਦੇ ਹੁੰਦੇ ਐ। ਘਰੇ ਘੜਮੱਸ ਪਿਆ ਵੇਖ ਕੇ ਕੈਲੂ ਕੀਆਂ ਮੱਝਾਂ ਵੀ ਸੰਗਲ ਤੜਾ ਗੀਆਂ ਡਰਦੀਆਂ। ਵਿੱਚੇ ਈ ਮੱਝਾਂ ਨੇ ਚਕਰੀ ਗੋੜਾ ਬੰਨ੍ਹ ਲਿਆ, ਵਿੱਚੇ ਈ ਪਿੰਡ ਆਲੇ ਨਹਿੰਗਾਂ ਨੂੰ ਖਿੱਚੀ ਫਿਰਨ। ਘਰ 'ਚ ਮਿੱਟੇ ਮਿੱਟੀ ਘਪਲ ਚੌਦੇ ਜੀ ਹੋ ਗੀ।"

ਚੱਲਦੀ ਗੱਲ ਟੋਕ ਕੇ ਹਰੀ ਕੂਕਾ ਕਹਿੰਦਾ, "ਨਹਿੰਗਾਂ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਕੁੱਟਿਆ ਘੱਟ ਤੇ ਘੜੀਸਿਆ ਬਾਹਲਾ। ਇੱਕ ਬੁੜਾ ਜਾ ਨਹਿੰਗ ਤਾਂ ਬੋਹੜੀਆਂ ਈ ਪਾਵੇ। ਕਹੇ 'ਓ ਪਤੰਦਰੇ ਮੈਨੂੰ ਤਾਂ ਬੁੜੇ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿਓ'। ਅਕੇ ਰਤਨੇ ਬਿੰਬਰ ਦਾ ਮੁੰਡਾ ਕਹਿੰਦਾ 'ਕਿਉਂ ਛੱਡ ਕਾਹਤੋਂ ਦੇਈਏ, ਬਾਬੂ ਆਲੀ ਸਰਪੇ ਕਰਦਾ ਰਿਹੈ ਕਣਕ 'ਤੇ। ਸਾਲਿਆ ਇੱਕ ਘਰ ਤਾਂ ਡੈਣ ਵੀ ਛੱਡ ਦਿੰਦੀ ਐ। ਤੁਸੀਂ ਤਾਂ ਗਰੀਬ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਮਨ੍ਹੀ ਬਖਸ਼ਿਆ। ਏਥੇ ਕੀ ਰੋਪਣਾ 'ਤੇ ਆਏ ਸੀ?"

ਗੱਲਾਂ ਕਰੀ ਜਾਂਦਿਆਂ ਤੋਂ ਬੁੱਘਰ ਦਖਾਣ ਸੱਥ 'ਚ ਆ ਕੇ ਕਹਿੰਦਾ, "ਅੱਜ ਬਖੜੋਰੇ ਰਾਠ ਕਿਆਂ ਨੇ ਵੀ ਚਾਰ ਪੰਜ ਕਣਕ ਮੰਗਣ ਆਲੇ ਬਾਬੇ ਕੁੱਟ 'ਤੇ। ਇੱਕ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਚ ਬਾਬੇ ਭਾਨੇ ਕੀ ਸਕੀਰੀ ਆਲਾ ਸੀ।"

ਬਾਬੇ ਰੁਲਦੂ ਸਿਉਂ ਨੇ ਬੁੱਘਰ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ, "ਭਾਨ ਸਿਉਂ ਕੀ ਸਕੀਰੀ ਆਲਾ ਵੀ ਵਿੱਚੇ ਮੰਡ 'ਤਾ ਕੁ ਛੱਡ 'ਤਾ ਉਹਨੂੰ?"

ਨਾਥਾ ਅਮਲੀ ਕਹਿੰਦਾ, "ਕਿਉਂ ਛੱਡਣ ਨੂੰ ਉਹੋ ਨਾਨਕੀਂ ਆਇਆ ਵਿਆ ਸੀ। ਉਹਦੇ ਤਾਂ ਸਗੋਂ ਬਾਹਲੀਆਂ ਲਾਉਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਸੀ।"

ਸੀਤਾ ਮਰਾਸੀ ਕਹਿੰਦਾ, "ਜਿਹੜੇ ਮੰਗਤੇ ਜੇ ਕਈ ਦਿਨ ਹੋ ਗੇ ਮਖਤਿਆਰੇ ਮਾਨ ਕਿਆਂ ਨੇ ਕੁੱਟੇ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਾਂ 'ਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਕਣਕ ਵੀ ਪਿੰਡ ਆਲਿਆਂ ਨੇ ਖੋਹ ਕੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਆਲਿਆਂ ਨੂੰ ਦੇ 'ਤੀ ਸੀ। ਕੁੱਟੇ ਉਹ ਵੀ ਬਹੁਤ ਸੀ। ਗਿੱਦੜ ਕੁੱਟਣੀ ਕੁੱਟੇ।" ਬਾਬਾ ਰੁਲਦੂ ਸਿਉਂ ਕਹਿੰਦਾ, "ਜੇ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਦਾ ਇਉਂ ਈ ਏਕਾ ਰਿਹਾ ਤਾਂ ਆਹ ਹਾੜੀ ਸਾਉਣੀ ਮੰਗਣ ਆਲੇ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਤੋਂ ਤਾਂ ਇਉਂ ਡਰਿਆ ਕਰਨਗੇ ਜਿਮੋਂ ਬਾਂਦਰੀ ਅੱਗ ਤੋਂ ਡਰਦੀ ਹੁੰਦੀ ਐ।"

ਗੱਲਾਂ ਸੁਣੀ ਜਾਂਦਾ ਸੰਤੋਖਾ ਬੁੜਾ ਕਹਿੰਦਾ, "ਇਹ ਤਾਂ ਯਾਰ ਪਚੈਤ ਨੂੰ ਵੀ ਚਾਹੀਦਾ ਬਈ ਜਿਹੜੇ ਪਿੰਡ 'ਚ ਇਹੋ ਜੇ ਹਾੜੀ ਸਾਉਣੀ ਮੰਗਣ ਆਉਂਦੇ ਐ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕੇ। ਪਿੰਡ ਦੇ ਚੋਰੀ ਪਾਸੀਂ ਬਾਹਰ ਬਾਹਰ ਫੱਟਾ ਲਿਖ ਕੇ ਲਾ ਦੇਣ ਬਈ ਪਿੰਡ 'ਚ ਕੋਈ ਵੀ ਹਾੜੀ ਸਾਉਣੀ ਮੰਗਣ ਨਾ ਆਵੇ। ਇਹ ਪਚੈਤ ਆਲੇ ਬਿੰਬਰ ਸਰਪੈਂਚ ਤਾਂ ਸਗੋਂ ਪਖੰਡੀਆਂ ਨੂੰ ਸੱਦਣ 'ਚ ਮੂਹਰੇ ਹੁੰਦੇ ਐ।"

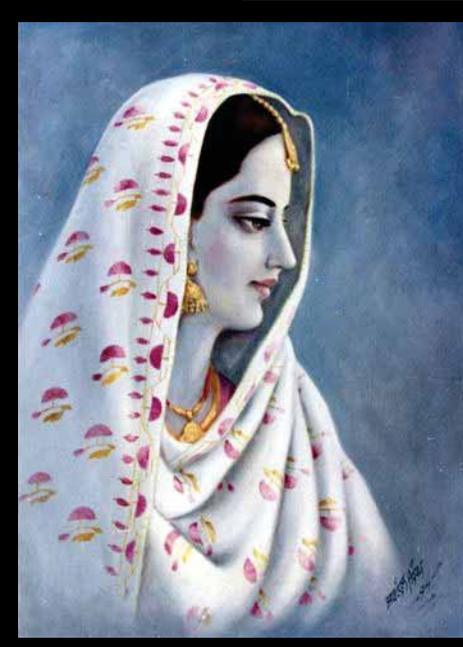
ਏਨੇ ਚਿਰ ਨੂੰ ਕਣਕ ਮੰਗਣ ਵਾਲੇ ਪੰਜ ਸੱਤ ਜਾਣੇ ਖਾਲੀ ਬੋਰੀਆਂ ਚੁੱਕ ਕੇ ਜਿਉਂ ਹੀ ਸੱਥ ਕੋਲ ਦੀ ਲੰਘੇ ਤਾਂ ਸਾਰੇ ਜਣੇ ਸੱਥ 'ਚੋਂ ਉੱਠ ਕੇ ਆਪੋ ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਤੁਰ ਪਏ ਬਈ ਕਿਤੇ ਇਹ ਵੀ ਨਾ ਸਾਡੇ ਘਰੋਂ ਕਣਕ ਦੀਆਂ ਬੋਰੀਆਂ ਭਰ ਕੇ ਤੁਰਦੇ ਲੱਗਣ।"

ਪਿੰਡ ਦੀ ਸੱਥ ਵਿੱਚੋਂ

JARNAIL
SINGH

ART CLASSES

- ▶ 604-825-4659
- ▶ 604-724-6922
- ▶ 604-595-5885

#106- 12882-85 Ave. Surrey

ਦੇਸੀ ਤੜਕਾ

ਅੰਗੂਰੀ ਲੱਸੀ

ਸਮੱਗਰੀ 4 ਚਮਚੇ ਚੀਨੀ

ਅੱਧਾ ਚਮਚ ਜੀਰਾ ਇਕ ਕੱਪ ਬੀਜ ਰਹਿਤ ਅੰਗੂਰ-
ਡੇਢ ਗਲਾਸ ਤਾਜ਼ਾ ਦਹੀਂ ਲਾਲ ਜਾਂ ਹਰੇ-ਬਰੀਕ ਕੱਟੇ ਹੋਏ

ਇਕ ਕੱਪ ਬਰਫ ਕੁੱਟੀ ਹੋਈ ਇਕ ਚੁਟਕੀ ਨਮਕ।

ਵਿਧੀ : ਇਕ ਪੈਨ ਵਿਚ ਮੱਧਮ ਅੱਗ 'ਤੇ ਜੀਰਾ ਭੁੰਨੋ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਬਰੀਕ ਪੀਸ ਲਓ। ਹੁਣ ਮਿਕਸਰ ਵਿਚ ਦਹੀਂ, ਕੁੱਟੀ ਹੋਈ ਬਰਫ, ਚੀਨੀ, ਨਮਕ ਪਾ ਕੇ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਿਲਾਓ ਅਤੇ ਹੁਣ ਇਸ ਨੂੰ ਲੰਬੇ ਗਲਾਸ ਵਿਚ ਪਾ ਕੇ ਕੱਟੇ ਹੋਏ ਅੰਗੂਰ ਅਤੇ ਜੀਰਾ ਪਾਊਡਰ ਭੁੱਕ ਕੇ ਪਰੋਸੋ।

ਸਵੀਟ ਕਾਰਨ (ਮਕਈ) ਖੀਰ

ਸਮੱਗਰੀ

- 1 ਛੱਲੀ ਜਾਂ 1 ਕੱਪ ਕਾਰਨ (ਮੱਕੀ ਦੇ ਦਾਣੇ), 2 ਚਮਚ ਦੁੱਧ ਮੱਕੀ ਦੇ ਦਾਣਿਆਂ ਨੂੰ ਪੀਸਣ ਲਈ
- 2 ਕੱਪ ਦੁੱਧ, 1/2 ਚਮਚਾ ਹਰੀ ਇਲਾਇਚੀ ਪਾਊਡਰ ਜਾਂ 4-5 ਇਲਾਇਚੀਆਂ (ਪੀਸੀਆਂ ਹੋਈਆਂ)
- 1/2 ਚਮਚਾ ਘਿਓ, 3 ਤੋਂ 4 ਚਮਚੇ ਚੀਨੀ ਜਾਂ ਸਵਾਦ ਅਨੁਸਾਰ ਵੱਧ-ਘੱਟ।
- 15 ਤੋਂ 16 ਪੱਤੇ ਕੇਸਰ (1 ਚਮਚਾ ਗਰਮ ਦੁੱਧ 'ਚ ਡੁਬੋਏ ਹੋਏ)

ਸਜਾਵਟ ਲਈ ਥੋੜ੍ਹਾ ਜਿਹਾ ਨਮਕ ਰਹਿਤ ਪਿਸਤਾ

ਇਕ ਛੱਲੀ ਨਾਲੋਂ ਚਾਕੂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਦਾਣੇ ਅਲੱਗ ਕਰੋ। ਇਹ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇਕ ਕੱਪ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਕਸੀ 'ਚ ਪਾ ਕੇ ਪੀਸ ਲਓ। ਇਸ ਵਿਚ ਦੋ ਚਮਚੇ ਦੁੱਧ ਪਾ ਕੇ ਪੇਸਟ ਬਣਾ ਲਓ। ਅੱਧਾ ਚਮਚਾ ਘਿਓ ਨੂੰ ਇਕ ਪੈਨ 'ਚ ਪਾ ਕੇ ਅੱਗ 'ਤੇ ਰੱਖੋ। ਇਸ ਵਿਚ ਮੱਕੀ ਦਾ ਪੇਸਟ ਪਾ ਕੇ 4-5 ਮਿੰਟ ਲਈ ਮੱਧਮ ਅੱਗ 'ਤੇ ਪਕਾਓ। ਹੁਣ ਇਸ ਵਿਚ 2 ਕੱਪ ਦੁੱਧ ਮਿਲਾਓ ਅਤੇ ਹਿਲਾਉਂਦੇ ਰਹੋ। ਇਕ ਛੋਟੀ ਬਾਊਲ ਵਿਚ ਇਕ ਚਮਚ ਦੁੱਧ ਅਤੇ ਕੇਸਰ ਪਾ ਕੇ ਰੱਖੋ। ਇਸ ਨੂੰ ਖੀਰ ਵਿਚ ਪਾ ਕੇ 7-8 ਮਿੰਟ ਲਈ ਮੱਧਮ ਅੱਗ 'ਤੇ ਪਕਾਓ ਅਤੇ ਹੇਠਾਂ ਨਾ ਲੱਗਣ ਦਿਓ। ਹੁਣ ਇਸ ਵਿਚ 3-4 ਚਮਚੇ ਚੀਨੀ ਮਿਲਾਓ ਜਾਂ ਸਵਾਦ ਅਨੁਸਾਰ ਵੱਧ-ਘੱਟ। ਹੁਣ ਇਸ ਨੂੰ ਹੋਰ 3-4 ਮਿੰਟਾਂ ਲਈ ਪਕਾਓ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਇਹ ਥੋੜ੍ਹੀ ਗਾੜ੍ਹੀ ਹੋ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਸ ਵਿਚ ਇਲਾਇਚੀ ਪਾਊਡਰ ਪਾਓ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿਚ ਇਕ ਚਮਚਾ ਕੱਟਿਆ ਹੋਇਆ ਪਿਸਤਾ ਮਿਲਾਓ। ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਵਿਚ ਪਿਸਤੇ ਦੀ ਥਾਂ ਬਰੀਕ ਕੱਟੇ ਹੋਏ ਬਦਾਮ ਵੀ ਪਾ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਹੁਣ ਇਸ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਿਲਾਉਣ ਪਿੱਛੋਂ ਗੈਸ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿਓ। ਹੁਣ ਗਰਮ-ਗਰਮ ਕਾਰਨ ਖੀਰ (ਮੱਕੀ ਦੇ ਦਾਣਿਆਂ ਤੋਂ ਬਣੀ) ਨੂੰ ਪਿਸਤੇ ਨਾਲ ਸਜਾ ਕੇ ਪਰੋਸੋ। ਇਸ ਨੂੰ ਫਰਿਜ ਵਿਚ ਰੱਖ ਕੇ ਠੰਢਾ ਕਰਕੇ ਵੀ ਖਾ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਘਾਈਨਾ ਕੋਲਡਾ ਲੱਸੀ

- ਸਮੱਗਰੀ**
- 150 ਐੱਮ. ਐੱਲ. ਠੰਢਾ ਅਨਾਨਾਸ ਦਾ ਰਸ,
  - 150 ਐੱਮ. ਐੱਲ. ਨਾਰੀਅਲ ਦਾ ਦੁੱਧ,
  - 150 ਐੱਮ. ਐੱਲ. ਸੰਘਣਾ ਦਹੀਂ,
  - ਇਕ ਕੱਪ ਕੁੱਟੀ ਹੋਈ ਬਰਫ,
  - 1/4 ਕੱਪ ਛੋਟੇ ਟੁਕੜਿਆਂ ਵਿਚ ਕੱਟਿਆ ਹੋਇਆ ਅਨਾਨਾਸ,
  - ਸਜਾਵਟ ਲਈ 2 ਚੈਰੀਆਂ।

ਵਿਧੀ : ਮਿਕਸੀ ਵਿਚ ਅਨਾਨਾਸ ਦਾ ਰਸ, ਨਾਰੀਅਲ ਦਾ ਦੁੱਧ, ਦਹੀਂ ਤੇ ਕੁੱਟੀ ਹੋਈ ਬਰਫ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਿਲਾਓ। ਇਸ ਨੂੰ ਦੋ ਗਲਾਸਾਂ ਵਿਚ ਪਾ ਕੇ ਕੱਟੇ ਹੋਏ ਅਨਾਨਾਸ ਦੇ ਟੁਕੜਿਆਂ ਅਤੇ ਚੈਰੀ ਨਾਲ ਸਜਾ ਕੇ ਪੀਣ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕਰੋ।

ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਟਾਈਮਜ਼

ਅਮਰੀਕਾ ਨੂੰ ਨਾ ਵੇਚਿਆ TikTok ਤਾਂ ਲੱਗੇਗੀ ਪਾਬੰਦੀ, ਬਿੱਲ ਹੋਇਆ ਪਾਸ

ਅਮਰੀਕੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਸਦਨ ਨੇ ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ ਇਕ ਬਿੱਲ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਮਸ਼ਹੂਰ ਵੀਡੀਓ ਐਪ TikTok 'ਤੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਆਪੀ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾ ਦੇਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਇਸਦਾ ਚੀਨੀ ਮਾਲਕ ਇਸਨੂੰ ਨਹੀਂ ਵੇਚਦਾ ਹੈ। ਅਮਰੀਕੀ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਲਕੀ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਖਤਰਾ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਇਹ ਕਦਮ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ।

ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਬਿੱਲ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ 352 ਅਤੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚ 65 ਵੋਟਾਂ ਪਈਆਂ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਬਿੱਲ ਨੂੰ ਆਵਾਜ਼ੀ ਵੋਟ ਨਾਲ ਪਾਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਬਿੱਲ ਹੁਣ ਸੈਨੇਟ ਵਿੱਚ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਦੇ ਪਾਸ ਹੋਣ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਅਸਪਸ਼ਟ ਹਨ। ਟਿੱਕਟੋਕ ਦੇ ਯੂਐਸ ਵਿੱਚ 150 ਮਿਲੀਅਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਉਪਭੋਗਤਾ ਹਨ। ਠਕਿਠੋਕ ਚੀਨੀ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਫਰਮ ਭੇਟਾਈਓਨਿਕਸ ਲਟਦ ਦੀ ਪੂਰੀ ਮਲਕੀਅਤ ਵਾਲੀ ਸਹਾਇਕ ਕੰਪਨੀ ਹੈ। ਕਾਰਨਾਮਿਆਂ ਦੀ ਦਲੀਲ ਹੈ ਕਿ ਬਾਈਟਡਾਂਸ ਚੀਨੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਜਦੋਂ ਚਾਹੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਟਿੱਕਟੋਕ ਉਪਭੋਗਤਾਵਾਂ ਦੇ ਡੇਟਾ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਇਹ ਧਮਕੀ ਚੀਨ ਦੇ ਕਈ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਾਰਨਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਸੰਗਠਨਾਂ ਨੂੰ ਖੁਫੀਆ ਜਾਣਕਾਰੀ ਇਕੱਠੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਹਿਯੋਗ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਕੈਬੀ ਮੈਕਮੋਰਿਸ ਰੋਜਰਸ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਅਸੀਂ TikTok ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਕਲਪ ਚੁਣਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।" ਆਪਣੀ ਮੂਲ ਕੰਪਨੀ ਬਾਈਟਡਾਂਸ, ਜੋ ਕਿ ਸੀਸੀਪੀ (ਚੀਨੀ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀ) ਅੱਗੇ ਨਤਮਸਤਕ ਹੈ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਸੰਚਾਲਨ ਜਾਰੀ ਰੱਖੇ। ਉਥੇ ਹੀ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਸੀਸੀਪੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹੋ ਤਾਂ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰੋ। ਫੈਸਲਾ TikTok ਨੂੰ ਕਰਨਾ ਹੈ।

ਵੱਡੀ ਡਿਸਪਲੇਅ ਤੇ ਦਮਦਾਰ ਬੈਟਰੀ ਨਾਲ ਆਏਗੀ iPhone 16 Series

ਐਪਲ ਦੀ ਆਈਫੋਨ 16 ਸੀਰੀਜ਼ ਇਸ ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਲਾਂਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਹੈ। ਆਈਫੋਨ 16 ਸੀਰੀਜ਼ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਕਈ ਲੀਕ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਝਲਕ ਮਿਲ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਐਪਲ ਕੋਲ ਅਗਲੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਦੇ ਆਈਫੋਨ ਲਈ ਕੀ ਹੈ। ਲੀਕ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, iPhone 16 Pro ਮਾਡਲਾਂ ਵਿੱਚ ਬਿਹਤਰ ਕੈਮਰਾ, ਵੱਡੀ ਡਿਸਪਲੇਅ ਅਤੇ ਦਮਦਾਰ ਬੈਟਰੀ ਸਮੇਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸੁਧਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਆਉਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਹੈ।

ਡਿਸਪਲੇਅ 'ਚ ਸੁਧਾਰ ਆਈਫੋਨ 16 ਸੀਰੀਜ਼ ਚਾਰ ਮਾਡਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਪਰੰਪਰਾ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖੇਗੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਆਈਫੋਨ 16, ਆਈਫੋਨ 16 ਪਲੱਸ, ਆਈਫੋਨ 16 ਪ੍ਰੋ, ਅਤੇ ਆਈਫੋਨ 16 ਪ੍ਰੋ ਮੈਕਸ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਫੋਨਾਂ 'ਚ ਡਿਸਪਲੇਅ 'ਚ ਸੁਧਾਰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਲੀਕ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਮੁਤਾਬਕ, ਆਈਫੋਨ 16 ਪ੍ਰੋ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋ ਮੈਕਸ ਵੇਰੀਐਂਟ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀਆਂ ਸਕਰੀਨਾਂ ਹੋਣਗੀਆਂ, ਪ੍ਰੋ ਮਾਡਲ ਵਿੱਚ 6.3-ਇੰਚ ਦੀ ਡਿਸਪਲੇਅ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋ ਮੈਕਸ ਵਿੱਚ 6.9-ਇੰਚ ਦੀ ਵੱਡੀ ਸਕਰੀਨ ਮਿਲ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਟੈਂਡਰਡ ਆਈਫੋਨ 16 ਅਤੇ ਆਈਫੋਨ 16 ਪਲੱਸ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਮੌਜੂਦ ਆਈਫੋਨ ਦੀ ਸਕਰੀਨ ਸਾਈਜ਼ 6.1 ਇੰਚ ਅਤੇ 6.7 ਇੰਚ 'ਤੇ ਬਰਕਰਾਰ

ਰੱਖਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਐਪਲ ਆਖਰਕਾਰ ਸਟੈਂਡਰਡ ਆਈਫੋਨ 16 ਮਾਡਲਾਂ 'ਤੇ 120ਜ਼ ਲਈ ਸਮਰਥਨ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਵਿਜ਼ੂਅਲ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰੋ ਮਾਡਲ 'ਚ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਾਵਰਫੁਲ ਏ18 ਚਿੱਪਸੈੱਟ ਉਥੇ ਹੀ ਪ੍ਰੋ ਸੀਰੀਜ਼ ਨੂੰ ਅਪਗ੍ਰੇਡ ਕੀਤੇ ਆ18 ਪ੍ਰੋ ਚਿੱਪਸੈੱਟ ਦੁਆਰਾ ਸੰਚਾਲਿਤ ਹੋਣ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਸਟੈਂਡਰਡ ਮਾਡਲ ਵਿੱਚ ਆ17 ਚਿੱਪ ਦਾ ਇੱਕ ਸੋਧਿਆ ਹੋਇਆ ਸੰਸਕਰਣ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਗਰਮੀ ਦੇ ਵਿਗਾੜ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰੋ ਮਾਡਲ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਾਫੀਨ ਦੇ ਏਕੀਕਰਣ ਬਾਰੇ ਵੀ ਅਟਕਲਾਂ ਹਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਚਿੱਪਸੈੱਟ ਬਾਰੇ ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਕੈਮਰਾ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ 'ਚ ਵੀ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲ ਸਕਦਾ ਹੈ ਸੁਧਾਰ

ਲੀਕ ਮੁਤਾਬਕ, ਕੈਮਰੇ ਦੇ ਅਪਗ੍ਰੇਡਸ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਘੱਟ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਬਿਹਤਰ ਇਮੇਜਿੰਗ ਲਈ 48-ਮੈਗਾਪਿਕਸਲ ਦੇ ਅਲਟਰਾ-ਵਾਈਡ ਲੈਂਜ਼ ਵਰਗੇ ਸੁਧਾਰਾਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਪ੍ਰੋ ਮੈਕਸ ਵੇਰੀਐਂਟ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਐਡਵਾਂਸਡ ਅੱਠ-ਭਾਗ ਹਾਈਬ੍ਰਿਡ ਲੈਂਜ਼ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੋਵੇਂ ਪ੍ਰੋ ਮਾਡਲ ਇੱਕ 5ਣ ਟੈਲੀਫੋਟੋ ਲੈਂਜ਼ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਪ੍ਰੋ ਮੈਕਸ ਮਾਡਲ 'ਤੇ 6ਣ ਆਪਟੀਕਲ ਜੂਮ ਲਈ ਸਮਰਥਨ ਵਾਲੇ ਪੈਰਿਸਕੋਪ ਲੈਂਜ਼ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਖਬਰਾਂ ਹਨ। ਆਈਫੋਨ 16 ਸੀਰੀਜ਼ 'ਚ ਬੈਟਰੀ ਸਮਰੱਥਾ ਨੂੰ ਵੀ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰੋ ਮੈਕਸ ਮਾਡਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੱਡੀ 4,676ਮਾਹਰ ਬੈਟਰੀ ਹੋਣ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਸਟੈਂਡਰਡ ਆਈਫੋਨ 16 ਵਿੱਚ 3,561ਮਾਹਰ ਦੀ ਬੈਟਰੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰੋਨ 16 ਪਲੱਸ 4,006ਮਾਹਰ ਯੂਨਿਟ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਵੱਡੇ ਬਦਲਾਅ ਦੀ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤੇਜ਼ ਵੀਡੀਓ ਕੈਪਚਰਿੰਗ ਸਮਰੱਥਾਵਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਕੈਪਚਰ ਬਟਨ ਨੂੰ ਜੋੜਨ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਮਾਡਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪੰਚ-ਹੋਲ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਬਾਰੇ ਅਫਵਾਹਾਂ ਹਨ। ਸਭ ਟਾਈਪ-ਸੀ ਪੋਰਟ ਦੇ ਵੀ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਹੈ।

ਸੁਮੀਤ ਸਿੰਘ, ਸੰਪਰਕ: 76960-30173

ਨਾਰੀ ਸੰਸਾਰ

ਔਰਤ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਮਨੁੱਖੀ ਸਮਾਜ ਅਧੂਰਾ ਹੈ। ਜੇ ਇਹ ਕਹਿ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਔਰਤ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸਮਾਜ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਤਾਂ ਅਤਿਕਥਨੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਦੁੱਖ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਲੜਕੀਆਂ ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜ਼ਬਰ-ਜੁਲਮ ਅਤੇ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਾਪਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡਾ ਸਮੁੱਚਾ ਸਿਆਸੀ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ, ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਢਾਂਚਾ ਪੁੰਜੀਵਾਦੀ ਲੋਟ, ਸ਼ੋਸ਼ਣ, ਨਾ-ਬਰਾਬਰੀ, ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ, ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ, ਜ਼ਬਰ ਅਤੇ ਬਸਤੀਵਾਦੀ ਕਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀਆਂ ਲੀਹਾਂ ਉਤੇ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਕਰ ਕੇ ਇਹ ਮਨੁੱਖ ਵਿਰੋਧੀ, ਖਾਸ ਕਰ ਕੇ ਔਰਤ ਵਿਰੋਧੀ ਹੈ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਹਰ ਲੜਕੀ/ਔਰਤ ਹਰ ਜਗ੍ਹਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।

ਲੜਕੀਆਂ ਦੇ ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਮਾਦਾ ਭਰੂਣ ਹੱਤਿਆ ਬਹੁਤ ਵਧ ਰਹੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਲੜਕੇ ਲੜਕੀ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿਚਲਾ ਫਰਕ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਫ਼ਸੋਸ, 'ਬੇਟੀ ਬਚਾਓ ਬੇਟੀ ਪੜ੍ਹਾਓ' ਦੀਆਂ ਫੜ੍ਹਾਂ ਮਾਰਨ ਵਾਲੇ ਹੁਕਮਰਾਨ ਲੜਕੀਆਂ/ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਿਚ ਨਾਕਾਮ ਸਾਬਤ ਹੋਏ ਹਨ।

ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਲੜਕੀਆਂ ਤੇ ਔਰਤਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪਰਾਧ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਾਪਰਨ ਪਿੱਛੇ ਮਰਦ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਮਾਜ ਦੀ ਔਰਤ ਵਿਰੋਧੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ, ਲੱਚਰ ਗਾਇਕੀ, ਲੱਚਰ ਸਾਹਿਤ, ਮੀਡੀਆ ਵਿੱਚ ਔਰਤ ਨੂੰ ਵਸਤੂ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ, ਗੈਂਗਸਟਰਵਾਦ, ਪੁਲੀਸ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਤਾਹੀ, ਪੀੜਤ ਔਰਤ ਵੱਲੋਂ ਡਰ ਤੇ ਸ਼ਰਮ ਕਾਰਨ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਨਾ ਕਰਵਾਉਣਾ, ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਘਾਟ, ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਤੇ ਮਹਿੰਗੀ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਣਾਲੀ, ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ 'ਚ ਦੇਰੀ, ਪੁਲੀਸ ਤੇ ਅਦਾਲਤੀ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ, ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਸਿਆਸੀ ਤੇ ਹਕੂਮਤੀ ਸਰਪ੍ਰਸਤੀ ਆਦਿ ਕਾਰਨ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਵਿਚ ਮੋਬਾਈਲ, ਸਾਈਬਰ ਕੈਫ਼ੇ ਰਾਹੀਂ ਫੈਲਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਨੰਗੇਜ਼ਵਾਦ, ਅਸ਼ਲੀਲਤਾ, ਨਸ਼ੇ ਅਤੇ ਕਾਮ-ਉਕਸਾਉ ਰੁਚੀਆਂ ਵੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ।

ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਔਰਤ ਨੂੰ ਗੁਲਾਮੀ, ਨਾ-ਬਰਾਬਰੀ ਅਤੇ ਜੁਲਮ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਬਣਾਉਣ ਵਿਚ ਕੁਝ ਧਰਮਾਂ ਨੇ ਨਾਂਹ-ਪੱਖੀ ਰੋਲ ਨਿਭਾਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਲੜਕੀਆਂ ਤੇ ਔਰਤਾਂ ਉਤੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਬੰਦਿਸ਼ਾਂ ਲਾਉਣ ਦੀ ਵਕਾਲਤ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਵਿਗਿਆਨਕ ਚੇਤਨਾ ਦੇ ਯੁੱਗ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਈ ਦੇਸ਼ਾਂ/ਫਿਰਕਿਆਂ ਵਿਚ ਅੱਜ ਵੀ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਘੁੰਡ ਕੱਢਣ ਅਤੇ ਬੁਰਕਾ/ਹਿਜਾਬ ਪਾਉਣ ਦੀਆਂ ਰੁਤੀਵਾਦੀ ਰਸਮਾਂ ਦੀ ਗੁਲਾਮੀ ਝੱਲਣੀ ਪੈ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੰਦਿਸ਼ਾਂ ਦੀ ਆੜ ਹੇਠ ਮਰਦ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਮਾਜ ਨੇ ਔਰਤ ਨੂੰ ਘਰ ਦੀ ਚਾਰ ਦੀਵਾਰੀ ਵਿਚ ਰੱਖ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅਨਪੜ, ਗੁਲਾਮ ਅਤੇ ਅੰਧ-ਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਬਣਾਇਆ ਹੈ।

ਇਕ ਪਾਸੇ ਤਾਂ ਔਰਤ ਨੂੰ ਜੱਗ ਜਨਣੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਪੈਰ ਧੋ ਕੇ ਉਸ ਦੀ ਪੂਜਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਰੱਖੜੀ ਮੌਕੇ ਉਸ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਸਹੁੰ ਖਾਧੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਪਰ ਅੱਜ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ ਹਰ ਦੋ ਮਿੰਟ ਬਾਅਦ ਕਿਸੇ ਲੜਕੀ ਜਾਂ ਔਰਤ ਨਾਲ ਅਪਰਾਧ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਰੋੜਾਂ ਲੋਕ ਧਾਰਮਿਕ ਸਥਾਨਾਂ ਵਿਚ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਦੇਵੀ-ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੀ ਪੂਜਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਸਵਾਲ ਹੈ ਕਿ ਮਾਦਾ ਭਰੂਣ ਹੱਤਿਆ, ਬਲਾਤਕਾਰ, ਕਤਲ, ਦਾਜ ਦਹੇਜ ਪਿੱਛੇ ਜਿਉਂਦੇ ਸਾੜਨ ਅਤੇ ਕੁੱਟ-ਮਾਰ ਕਰ ਕੇ ਘਰੋਂ ਕੱਢਣ ਵੇਲੇ ਅਜਿਹੇ ਧਾਰਮਿਕ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਰ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਜਾਗਦੀ?

ਵਿਗਿਆਨਕ ਸੋਚ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਪਾਖੰਡੀ ਬਾਬਿਆਂ, ਪੀਰਾਂ, ਜੋਤਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਸ਼ਰਨ ਵਿਚ ਜਾਣ ਅਤੇ

ਔਰਤ ਵਿਰੋਧੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਖ਼ਤਮ ਕਰੀਏ

ਧਾਰਮਿਕ ਸਥਾਨਾਂ, ਡੇਰਿਆਂ ਤੇ ਤੀਰਥ ਸਥਾਨਾਂ ਵਿਚ ਪਾਠ-ਪੂਜਾ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਵਿਚ ਔਰਤਾਂ ਹੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਜਨਮ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਅਖੀਰ ਤੱਕ ਔਰਤ ਹੀ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ, ਸਮਾਜ ਅਤੇ ਹਕੂਮਤਾਂ ਦੇ ਜ਼ਬਰ-ਜੁਲਮ ਅਤੇ ਵਿਤਕਰੇ ਦਾ ਵੱਧ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਅਸੀਂ ਪੱਛਮੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਨੰਗੇਜ਼ਵਾਦ ਅਤੇ ਪੁੰਜੀਵਾਦੀ ਰੁਚੀਆਂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਅੱਖਾਂ ਮੀਟ ਕੇ ਅਪਣਾ ਲਿਆ ਪਰ ਉਥੋਂ ਦੇ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਔਰਤ-ਮਰਦ ਬਰਾਬਰੀ, ਔਰਤਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਸਤਿਕਾਰ, ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ, ਇਮਾਨਦਾਰੀ, ਸਚਾਈ, ਸਖ਼ਤ ਮਿਹਨਤ, ਸਵੈ-ਵਿਸ਼ਵਾਸ, ਵਿਗਿਆਨਕ ਚੇਤਨਾ, ਸੰਘਰਸ਼ ਆਦਿ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਕਦੇ ਸੁਹਿਰਦਤਾ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਈ। ਪੱਛਮੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ, ਕਾਨੂੰਨ, ਸਮਾਜ ਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਲੋਂ ਹਰ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਆਜ਼ਾਦੀ, ਬਰਾਬਰੀ, ਸਨਮਾਨ, ਵਿਕਾਸ, ਇਨਸਾਫ਼ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਮੌਕੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਪਰ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼, ਕਾਨੂੰਨ ਤੇ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਕਿਤੇ ਵੀ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੇ।

ਇਹ ਫ਼ਖਰ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਸਮਾਜਿਕ ਕਾਰਕੁਨ ਤੀਸਤਾ ਸੀਤਲਵਾੜ, ਅਰੁਪਤੀ ਰਾਏ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਸੁਧਾ ਭਾਰਦਵਾਜ, ਪ੍ਰੋ. ਸੋਮਾ ਸੇਨ, ਪ੍ਰੋ. ਨੰਦਿਨੀ ਸੁੰਦਰ, ਪੱਤਰਕਾਰ ਰਾਣਾ ਆਯੂਬ, ਡਾ. ਨਵਸ਼ਰਨ, ਸੋਨੀ ਸੋਰੀ, ਇਰੋਮ ਸ਼ਰਮੀਲਾ ਵਰਗੀਆਂ ਜਾਂਬਾਜ਼ ਔਰਤਾਂ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਹਕੂਮਤੀ ਜ਼ਬਰ ਦੇ ਸਤਾਏ ਆਦਿਵਾਸੀਆਂ, ਕਬਾਇਲੀਆਂ, ਦਲਿਤਾਂ, ਪਿਛੜੇ ਵਰਗਾਂ ਅਤੇ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਬਲਕਿ ਖੁਦ ਹਕੂਮਤੀ ਜ਼ਬਰ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਸਮੁੱਚੇ ਔਰਤ ਵਰਗ ਵਿਚ ਪੂਰੀ ਨਿਡਰਤਾ ਅਤੇ ਹੌਸਲੇ ਨਾਲ ਵਿਗਿਆਨਕ ਚੇਤਨਾ ਅਤੇ

ਸੰਘਰਸ਼ ਦਾ ਚਾਨਣ ਫੈਲਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਲੋਕ-ਪੱਖੀ ਅਤੇ ਅਗਾਂਹਵਧੂ ਸਮਾਜਿਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਜਿਥੇ ਔਰਤਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਘਿਨਾਉਣੇ ਅਪਰਾਧਾਂ ਖਿਲਾਫ਼ ਲਗਾਤਾਰ ਆਵਾਜ਼ ਉਠਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਉਥੇ ਔਰਤ ਵਰਗ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਿੱਖਿਆ, ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਸਰਬਪੱਖੀ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਜਮਹੂਰੀ ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਵੀ ਜਾਗਰੂਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਵਿਗਿਆਨਕ ਸੋਚ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੇਠ ਨੌਜਵਾਨ ਲੜਕੇ ਲੜਕੀਆਂ ਵਿਚ ਅੰਤਰ ਜਾਤੀ, ਅੰਤਰ ਧਰਮੀ ਅਤੇ ਦਾਜ ਰਹਿਤ ਸਾਦੇ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਚੇਤਨਾ ਵਧ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਹਾਂ-ਪੱਖੀ ਰੁਝਾਨ ਹੈ।

ਇਸ ਲਈ ਲੜਕੀਆਂ ਦੇ ਸਿਰਫ਼ ਜਨਮ ਦਿਨ ਅਤੇ ਲੋਹੜੀਆਂ ਮਨਾਉਣੀਆਂ ਕਾਫੀ ਨਹੀਂ, ਸਾਨੂੰ ਪੂਰੀ ਸੁਹਿਰਦਤਾ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਔਰਤ ਵਿਰੋਧੀ ਸਮਾਜਿਕ, ਪਰਿਵਾਰਕ, ਆਰਥਿਕ, ਧਾਰਮਿਕ, ਸਿਆਸੀ ਅਤੇ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਕ ਹਾਲਾਤ ਬਦਲਣ ਦੀ ਵੀ ਲੋੜ ਹੈ ਜਿਹੜੀਆਂ ਔਰਤ ਵਰਗ ਵਿਰੁੱਧ ਜੁਲਮ, ਜ਼ਿਆਦਤੀ ਅਤੇ ਨਾ-ਬਰਾਬਰੀ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ। ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਰਦ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਖ਼ਤਮ ਕਰ ਕੇ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਤੇ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਲੜਕੀਆਂ ਤੇ ਔਰਤਾਂ ਪੱਖੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸਮੁੱਚੇ ਔਰਤ ਵਰਗ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ, ਬਰਾਬਰੀ, ਸੁਰੱਖਿਆ, ਨਿਆਂ, ਸਨਮਾਨ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਹੱਕ ਯਕੀਨੀ ਨਹੀਂ ਬਣਾਏ ਜਾਂਦੇ ਤਦ ਤੱਕ ਵਿਕਸਤ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਪਰਿਵਾਰ ਤੇ ਸਮਾਜ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਔਰਤ ਵਰਗ ਨੂੰ ਵੀ ਆਪਣੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਹੱਕਾਂ ਲਈ ਵਿਗਿਆਨਕ ਸੋਚ ਅਪਣਾ ਕੇ ਜਥੇਬੰਦ ਹੋਣ ਅਤੇ ਲਗਾਤਾਰ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਚਮੜੀ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਲਈ ਦੇਸੀ ਨੁਸਖੇ

- ਚਮੜੀ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਸੁੱਧਤਾ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹਰ ਰੋਜ਼ ਇਸਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰੋ। ਨਹਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਤੌਲੀਏ ਨਾਲ ਰਗੜ-ਰਗੜ ਕੇ ਨਾ ਪੂੰਝੋ। ਹਮੇਸ਼ਾ ਨਰਮ ਤੌਲੀਏ ਨਾਲ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਬਧਬਧਾ ਕੇ ਹੀ ਸੁਕਾਓ।
- ਨਹਾਉਣ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਵਧੀਆ ਸਾਬਣ ਦੀ ਹੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ। ਜ਼ਿਆਦਾ ਕਾਸਟਿਕ ਵਾਲੇ ਸਾਬਣ ਚਮੜੀ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।
- ਭੋਜਨ ਵਿਚ ਫਲ, ਹਰੀਆਂ ਸਬਜ਼ੀਆਂ, ਪੁੰਗਰੇ ਅਨਾਜ, ਸਲਾਦ ਅਤੇ ਦਾਲਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬਹੁਤਾਤ ਵਿਚ ਕਰੋ। ਦੁੱਧ, ਦਹੀਂ, ਨਿੰਬੂ ਪਾਣੀ, ਮੱਠਾ, ਨਾਰੀਅਲ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਵੀ ਆਪਣੇ ਭੋਜਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਾਓ।
- ਮਿਰਚ-ਮਸਾਲੇ ਵਾਲੀ ਦਾਲ ਅਤੇ ਤਲੀਆਂ-ਭੁੰਨੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਕਰੋ।
- ਦਿਨ ਭਰ ਵਿਚ 8-10 ਗਿਲਾਸ ਪਾਣੀ ਜ਼ਰੂਰ ਪੀਓ। ਇਹ ਚਮੜੀ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਮੀ ਨੂੰ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਵਿਚ ਸਹਾਇਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
- ਧੁੱਪ ਵਿਚ ਨਿਕਲਦੇ ਸਮੇਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸਨਸਕ੍ਰੀਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ। ਸਨਸਕ੍ਰੀਨ ਬਿਹਤਰੀਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
- ਸੁੰਦਰਤਾ ਪ੍ਰਸਾਧਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨਾ ਕਰੋ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਮੌਜੂਦ ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਰਸਾਇਣ ਚਮੜੀ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਸੌਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੇਕਅਪ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਫ਼ ਕਰ ਲਓ। ਸੰਭਵ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਰਾਤ ਨੂੰ ਇਸਨੂੰ ਕਰ ਕੇ ਸੌਣੋ। ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਨੀਂਦ ਚੰਗੀ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਚਮੜੀ 'ਤੇ ਅਨੁਕੂਲ ਅਸਰ ਪਾਉਂਦੀ ਹੈ।
- ਮੁਹਾਸੇ ਆਦਿ ਹੋਣ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਖੁਰਚੋ ਨਾ। ਆਪਣੇ-ਆਪ ਜਾਂ ਸਹੇਲੀਆਂ-ਮਿੱਤਰਾਂ ਆਦਿ ਤੋਂ ਪੁੱਛ ਕੇ ਖੁਦ ਹੀ ਇਸ ਦਾ ਇਲਾਜ ਸ਼ੁਰੂ ਨਾ ਕਰ ਦਿਓ। ਇਸ ਦੇ ਲਈ ਕਿਸੇ ਚਮੜੀ ਰੋਗਾਂ ਦੇ ਮਾਹਿਰ ਨੂੰ ਦਿਖਾਓ, ਉਸ ਦੀ ਸਲਾਹ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਇਲਾਜ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰੋ। ਯਾਦ ਰੱਖੋ ਕਿ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਚਮੜੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮਾਹਿਰਾਂ ਹੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤੁਹਾਡੀ ਚਮੜੀ ਦੇ ਅਨੁਰੂਪ ਸਹੀ ਸਲਾਹ ਅਤੇ ਇਲਾਜ ਦੱਸ ਸਕਦੇ ਹਨ।
- ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿਚ ਮਿਲਣ ਵਾਲੇ ਸੁੰਦਰਤਾ ਪ੍ਰਸਾਧਨਾਂ ਦੀ ਬਜਾਏ ਘਰ ਹੀ ਤਿਆਰ ਜਿਵੇਂ ਮੁਲਤਾਨੀ ਮਿੱਟੀ, ਬੋਸਣ ਅਤੇ ਹਲਦੀ ਦਾ ਉਬਟਨ, ਚੋਕਰ, ਉੜਦ ਦੀ ਦਾਲ ਅਤੇ ਫਲਾਂ ਨਾਲ ਬਣੇ ਹੋਏ ਉਬਟਨ ਅਤੇ ਪੈਕ ਹੀ ਵਰਤੋ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਚਮੜੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਕੋਈ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ।
- ਕਿਸੇ ਕੋਲੋਂ ਸੁਣੀ-ਸੁਣਾਈ ਜਾਂ ਦੱਸੀ ਗਈ ਮੈਡੀਕੇਟਿਡ ਕ੍ਰੀਮ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਡਾਕਟਰ ਦੀ ਸਲਾਹ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਦੇ ਨਾ ਕਰੋ।
- ਭਰਪੂਰ ਨੀਂਦ ਲਓ। 7-8 ਘੰਟੇ ਦੀ ਨੀਂਦ ਚਮੜੀ 'ਤੇ ਅਨੁਕੂਲ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਉਂਦੀ ਹੈ।

-ਜਯੋਤੀ ਗੁਪਤਾ

ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਰ ਨਾ ਕਰੋ ਕਿਸੇ ਦੀ ਰੀਸ ਕਰਨ ਲਈ

ਹਰੇਕ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਬੱਚਾ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਲੜਕਾ ਹੈ ਜਾਂ ਲੜਕੀ, ਪੜ੍ਹ-ਲਿਖ ਕੇ ਕਿਸੇ ਚੰਗੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਨੌਕਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੇ, ਇਸ ਲਈ ਹਰ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਆਪਣੀ ਪੂਰੀ ਵਾਹ ਲਗਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਮਿਹਨਤ ਵੀ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਪੈਸਾ ਵੀ ਖਰਚ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਅੱਜਕਲ੍ਹ ਦੇਖਣ ਵਿਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੰਮੀਆਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਦੇਖ ਆਪਣੀ ਸੁਸਾਇਟੀ ਵਿਚ ਫਲਾਨੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਬੱਚਾ ਅਹੁ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਤੂੰ ਵੀ ਉਥੇ ਹੀ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਲੜਕਾ ਜਾਂ ਲੜਕੀ ਡਾਕਟਰ, ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਜਾਂ ਜੱਜ ਬਣਿਆ ਜਾਂ ਬਣੀ ਹੈ, ਤੂੰ ਵੀ ਉਹ ਹੀ ਬਣਨਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਰਨ ਲਈ ਬੱਚੇ 'ਤੇ ਦਬਾਅ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡਾ ਇਹ ਸੁਪਨਾ ਹੈ ਤੇ ਤੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜਾਂ 99 ਫੀਸਦੀ ਜਾਂ 98 ਫੀਸਦੀ ਅੰਕ ਜ਼ਰੂਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨੇ ਹਨ ਜਾਂ ਟੌਪ ਰੈਂਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਦਬਾਅ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਤਾਹਨੇ-ਮਿਹਣੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਗੱਲ-ਗੱਲ 'ਤੇ ਝਿੜਕਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਕਿ ਸਾਡੇ ਬੱਚੇ ਦੀ ਰੁਚੀ ਵੀ ਹੈ ਉਸ ਖੇਤਰ ਵਿਚ, ਜਿਧਰ ਜਾਣ ਲਈ ਅਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ ਜਾਂ ਨਹੀਂ? ਕੀ ਸਾਡਾ ਬੱਚਾ ਆਪਣਾ ਮਨ ਮਾਰ ਕੇ ਮਜ਼ਬੂਰੀ ਵਿਚ ਹੀ ਉਹ ਖੇਤਰ ਚੁਣ ਰਿਹਾ ਹੈ? ਜਿਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਉਸ 'ਤੇ ਦਬਾਅ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਵਿਚ ਜਦੋਂ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਉਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਵਿਸ਼ੇ ਰਖਵਾ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਬੱਚੇ ਦੀ ਰੁਚੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਫਿਰ ਨਤੀਜੇ ਗਲਤ ਹੀ ਨਿਕਲਦੇ ਹਨ। ਕਈ ਵਾਰ ਬੱਚੇ ਮਾਨਸਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰੈਸ਼ਨ ਰਹਿਣ ਲਗਦੇ ਹਨ, ਮਾਨਸਿਕ ਬਿਮਾਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਈ ਵਾਰ ਤਾਂ ਗਲਤ ਕਦਮ ਚੁੱਕ ਲੈਂਦੇ ਹਨ।

ਸੋ, ਹਰ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ 'ਤੇ ਜ਼ਬਰੀ ਨਾ ਬੋਧਣ, ਸਗੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰੁਚੀ ਮੁਤਾਬਿਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਰਾਇ ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਕੇ ਹੀ ਖੇਤਰ ਚੁਣਨ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ।

CLASSIFIEDS

MATRIMONIALS

BRIDE WANTED

ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਿੱਚ ਜੰਮਿਆ ਅਤੇ ਵੱਡਾ ਹੋਇਆ ਲੜਕਾ ਜੋ ਹੁਣ ਕੈਨੇਡਾ, ਬੀ.ਸੀ. ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਪੀ.ਆਰ. ਲੜਕਾ, ਉਮਰ 28 ਸਾਲ, ਕੱਚ 6 ਫੁੱਟ, ਆਪਣਾ ਪਰਿਵਾਰਕ ਬਿਜਨਸ, ਮਾਸਟਰ ਇਨ ਫਾਰਮੇਸੀ ਦੀ ਡਿਗਰੀ, ਨਸ਼ਿਆਂ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਲੜਕੇ (Short Time Divorce) ਲਈ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਯੋਗ ਲੜਕੀ ਦੀ ਭਾਲ ਹੈ। ਲੜਕੇ ਦਾ ਵੱਡਾ ਭਰਾ ਬ੍ਰਿਟੇਨ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਤਲਾਕਸ਼ੁਦਾ 'ਤੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੰਪਰਕ : +1 (236) 332-6769

AP 12-03

ਅਮਰੀਕਾ ਸਿਟੀਜਨ ਅੰਮ੍ਰਿਤਧਾਰੀ ਸਿੱਖ, ਕੰਬੋਜ ਲੜਕਾ ਉਮਰ 39 ਸਾਲ, ਕੱਚ 5 ਫੁੱਟ 11 ਇੰਚ, ਐਸੋਸੀਏਟ ਅਕਾਊਂਟਿੰਗ, ਬੁੱਕਕੀਪਰ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਮਿਹਨਤੀ ਲੜਕੇ ਲਈ ਯੋਗ ਕੰਨਿਆ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਲੜਕੇ ਦੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਮੈਨੇਜਰ ਅਤੇ ਦੋ ਭੈਣਾਂ ਚੰਗੀ ਨੌਕਰੀ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇੱਕ ਭੈਣ ਵਿਆਹੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ : 604-720-5687

AP 29-12

GROOM WANTED

Professionally Qualified, 29 years, Handsome, 5 ft 11" Rajput Canadian PR Boy settled in BC belonging to upper middle class family seeks suitable match preferably from British Columbia. Upper caste no bar. Contact +1 (236) 500-0059

BMW CAR FOR SALE

BMW , Sports 2 Door, White Colour, Beautiful Car is for Sale, 15000 km. 2014 Model, in Very Good Condition Reasonable Price. Contact : 604 825 4659

BRIDE WANTED

ਕੋਸਾਧਾਰੀ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਜੰਮਪਲ, ਉਮਰ 37 ਸਾਲ ਅਣ ਵਿਆਹਿਆ, ਕੱਚ 5 ਫੁੱਟ 10 ਇੰਚ, ਮਾਈਕਰੋਸਾਫਟ ਵਿੱਚ ਚੰਗੀ ਨੌਕਰੀ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਲੜਕੇ ਲਈ ਲੜਕੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ : 604-368-3600

AP 29-12

ਇੰਡੀਆ ਰਹਿੰਦੇ ਜੱਟ ਸਿੱਖ ਇਕਲੌਤਾ ਲੜਕਾ ਉਮਰ 27 ਸਾਲ ਕੱਚ 6 ਫੁੱਟ 2 ਇੰਚ ਲਈ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਇੰਮੀਗਰਾਂਟ/ਸਿਟੀਜਨ ਲੜਕੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਪੜ੍ਹਾਈ ਤੌਰ ਆਈ ਲੜਕੀ ਬਾਰੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਲੜਕਾ ITI ਡੀਜਲ ਕੋਰਸ ਹੋਲਡਰ ਹੈ। ਹੋਰ ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ +1-604-938-4400 ਫੋਨ ਜ਼ਰੀਏ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

BH 01-03

NOW HIRING Painter, Construction Job

Position:

- » 2-year term employment
- » Wage: \$28/hour
- » Surrey, BC Job Locations

Job Responsibilities (But not limited to):

- » Prep surfaces: clean, scrape, sand, and fill holes.
- » Apply paint with brushes, rollers, or sprayers for a quality finish.
- » Inspect work to meet quality standards.

Requirements:

- » 1-year painting experience,
- » No minimum education required
- » Must speak English

» Apply Now! « Email Resume to setforfuture@gmail.com

Join Natt Star Homes Ltd.
9328 127 Street, Surrey, BC

ਫਸਲਾਂ ਦਾ ਸਹੀ ਮੁੱਲ ਨਾ ਮਿਲਣਾ ਕਿਸਾਨੀ ਦਾ ਵੱਡਾ ਦੁਖਾਂਤ

ਲੇਖਕ : ਡਾ. ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਸੰਪਰਕ : 94641 - 72783

ਕਿਸਾਨ ਅੰਦੋਲਨ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਜੋ ਇਤਿਹਾਸ ਸਿਰਜਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਤੋਂ ਹਰ ਕੋਈ ਜਾਣੂ ਹੈ। ਮਾਰੂ ਖੇਤੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਕੀਤੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਾਰਾ ਦੇਸ਼ ਸ਼ਾਮਿਲ ਸੀ। ਹੁਣ ਫਿਰ ਤੋਂ ਫਸਲਾਂ ਦੇ ਮੁੱਲ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਕਿਸਾਨ ਧਰਨੇ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹਨ। ਉਪਜਾਂ ਦਾ ਸਹੀ ਮੁੱਲ ਨਾ ਮਿਲਣਾ ਕਿਸਾਨੀ ਦਾ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਦੁਖਾਂਤ ਹੈ ਤੇ ਉਪਜਾਂ ਦਾ ਮੁੱਲ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ। ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਆਪ ਬਣਾਏ ਸਵਾਮੀਨਾਥਨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਵੀ ਅਜੋਕੀਆਂ ਖੇਤੀ ਉਪਜ ਕੀਮਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿਗੂਣਾ ਦੱਸ ਕੇ ਵਾਧੇ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਅੰਦਰ ਦੇਸ਼ ਅੰਦਰ ਬਾਸਮਤੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਚਾਵਲ ਉਪਜਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਅਤੇ ਮੁੱਲ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਛਾਇਆ ਰਿਹਾ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਬਾਸਮਤੀ ਦੇਸ਼ ਅੰਦਰ ਖਰੀਦ ਮੁੱਲ ਤੋਂ ਦੁੱਗਣੀ ਕੀਮਤ ਵਿੱਚ ਵਿਕ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਸਦਾ ਸਿੱਧਾ ਲਾਹਾ ਵਪਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦਾ ਪਰਨਾਲਾ ਉੱਥੇ ਦਾ ਉੱਥੇ ਹੀ ਹੈ। ਅਗਰ ਸਰਕਾਰਾਂ ਚਾਹੁਣ ਤਾਂ ਅਜਿਹੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਹਿੱਸੇਦਾਰ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਭਾਰਤੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਅਨੁਸਾਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਖੇਤੀ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣਾ ਹੀ ਅਸਲ ਵਿਕਾਸ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਖੇਤੀ ਤੋਂ ਬੇਦਖਲ ਕਰਕੇ ਭ੍ਰਮੀਗਣ ਕਾਮੇ ਬਣਾਉਣਾ ਹੀ ਨਵਾਂ ਆਰਥਿਕ ਮੰਤਰ ਹੈ। ਕੌਮੀ ਨਮੂਨਾ ਸਰਵੇਖਣ ਸੰਗਠਨ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਸ਼ ਦੇ 52 ਫੀਸਦੀ ਕਿਸਾਨ ਕਰਜ਼ਾਈ ਹਨ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ 53 ਫੀਸਦੀ ਕਿਸਾਨ ਕਰਜ਼ੇ ਦੇ ਬੋਝ ਹੇਠਾਂ ਦੱਬੇ ਹੋਏ ਹਨ।

ਅਕਤੂਬਰ 2019 ਵਿੱਚ ਬਰਨਾਲਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਪਿੰਡ ਭੋਤਨਾ ਵਿੱਚ ਕਿਸਾਨੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ 22 ਸਾਲਾ ਲੜਕੇ ਨੇ ਕਰਜ਼ੇ ਅਤੇ ਵੱਡੀ ਭੈਣ ਦੇ ਵਿਆਹ ਦੇ ਫਿਕਰ ਕਾਰਨ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਪੰਜ ਜੀਅ ਉਸ ਸਮੇਤ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਰਜ਼ੇ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ 13 ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਕੁਝ ਕਨਾਲਾਂ ਤਕ ਸੀਮਿਤ ਰਹਿ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਲੱਖਾਂ ਰੁਪਏ ਦੇ ਕਰਜ਼ੇ ਨੂੰ ਚੁਕਾਉਣੇ ਅਸਮਰੱਥ ਹੈ। ਨਤੀਜਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਸਹੀ ਵਿਕਲਪ ਲੱਗਿਆ, ਜੋ ਕਿਸਾਨਾਂ ਅਤੇ ਖੇਤ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀ ਜਾਨ ਦਾ ਦੁਸ਼ਮਣ ਹੈ।

ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਰੀੜ੍ਹ ਹੱਡੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਦਾ ਧੁਰਾ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਦੀ 58 ਫੀਸਦੀ ਆਬਾਦੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਨਿਰਬਾਹ ਖੇਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਧੰਦਿਆਂ ਨਾਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅਗਰ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਇੰਨੀ ਆਬਾਦੀ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੈ ਤਾਂ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੀ ਇਹ ਖੇਤਰ ਹੋਰ ਖੇਤਰਾਂ ਵਾਂਗ ਉੱਨਤ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਜੀਵਨ ਪੱਧਰ ਉੱਚਾ ਹੋਵੇਗਾ ਪਰ ਅਫਸੋਸ, ਅਜਿਹਾ ਹੋ ਨਹੀਂ ਸਕਿਆ। ਕਿਸਾਨ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਸਹਾਇਕ ਖੇਤ ਮਜ਼ਦੂਰ ਦੀ ਮਿਹਨਤ ਸਦਕਾ ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਖਾਣਾ ਨਸੀਬ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕਿਸਾਨ ਦੀ ਫਸਲ ਹੀ ਉਸ ਦੀ ਪੂੰਜੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਦਾ ਧੁਰਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਕਿਸਾਨ ਸੰਸਾਰ ਦਾ ਮਾਤਰ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਾਣੀ ਹੈ ਜੋ ਆਪਣੀ ਪੂੰਜੀ ਆਸਮਾਨ ਥੱਲੇ ਰੱਖ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਅਨਾਜ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕੁਦਰਤ

ਜਦੋਂ ਚਾਹੇ ਉਸਦੀ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਨਸ਼ਟ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਕਰੋਧੀਆਂ ਕਾਰਨ ਪਿਛਲੇ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਨਸ਼ਟ ਵੀ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਰਤਾਰੇ ਦੇ ਕਾਰਨ ਵੀ ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਆਪ ਹੀ ਸਹੇੜੇ ਹਨ। ਹਰ ਸਾਲ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫ਼ਤਾਂ ਫਸਲਾਂ ਨੂੰ ਨਸ਼ਟ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਕਿਸਾਨ ਬੇਵੱਸ ਹੋ ਕੇ ਤਬਾਹੀ ਦਾ ਮੰਜਰ ਦੇਖਦਾ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਇਹ ਵਰਤਾਰਾ ਬਹੁਤ ਵਧ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੀ ਨਾਲਾਇਕੀ ਅਤੇ ਅਣਗਹਿਲੀ ਨੇ ਅਜੋਕੀ ਕਿਸਾਨੀ ਨੂੰ ਹਾਸ਼ੀਏ 'ਤੇ ਧੱਕ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਸਰਕਾਰਾਂ ਕਿਸਾਨ ਨੂੰ ਹਾਸਾਯੋਗ ਪਾਤਰ ਸਮਝਦੀਆਂ ਹਨ, ਇਸ ਕਰਕੇ ਹਰ ਜਗ੍ਹਾ ਉਸ ਨਾਲ ਮਜ਼ਾਕ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਖਾਦਾਂ, ਕੀਟਨਾਸ਼ਕਾਂ ਦੇ ਮੁੱਲ ਤਾਂ ਹਰ ਸੀਜ਼ਨ ਵਿੱਚ ਵਧਦੇ ਹਨ ਪਰ ਜਦੋਂ ਕਿਸਾਨ ਦੀ ਫਸਲ ਮੰਡੀ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਅਚਾਨਕ ਮੁਲਕ ਵਿੱਚ ਮੰਦੀ ਛਾ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਖਰੀਦਣ ਦੀ ਵਾਰੀ ਕਿਸਾਨ ਦੀ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਮੰਦੀ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿੱਧਰ ਉਡਾਰੀ ਮਾਰ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕਿਸਾਨਾਂ ਅਤੇ ਖੇਤ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਆਬਾਦੀ ਗ਼ਰੀਬੀ ਦੇ ਆਲਮ ਵਿੱਚੋਂ ਗੁਜ਼ਰ ਰਹੀ ਹੈ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਹਨੇਰੇ ਵਿੱਚ ਡੁੱਬਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਮਹਿੰਗੀਆਂ ਪੜ੍ਹਾਈਆਂ ਨੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਸੁਪਨੇ ਚੂਰ-ਚੂਰ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਉੱਪਰੋਂ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਦੀ ਮਾਰ ਨੇ ਤਣਾਅਪੂਰਨ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਜਿਉਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸਬਸਿਡੀਆਂ ਦਾ ਲਾਹਾ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੱਡੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੇ ਲਿਆ ਹੈ, ਛੋਟੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦਾ ਪਰਨਾਲਾ ਉੱਥੇ ਦਾ ਉੱਥੇ ਹੈ।

ਸਾਲ 2015 ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਮਾਲਵਾ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਨਰਮੇ ਕਪਾਹ ਦੀ ਫਸਲ ਨੂੰ ਚਿੱਟਾ ਮੱਛਰ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੀ ਅਣਗਹਿਲੀ ਕਾਰਨ ਚੱਟ ਗਿਆ ਸੀ। ਨਰਮੇ ਕਪਾਹ ਦੇ ਨਕਲੀ ਬੀਜ ਅਤੇ ਕੀੜੇਮਾਰ ਦਵਾਈਆਂ ਨੇ ਚਿੱਟੇ ਮੱਛਰ ਨੂੰ ਫਸਲ ਬਰਬਾਦੀ ਲਈ ਸੱਦਾ ਭੇਜਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤਬਾਹੀ ਨੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਅਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਰਾਹ 'ਤੇ ਤੁਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਵਰਤਾਰੇ ਨੂੰ ਇਸ ਹੱਦ ਤਕ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਔਸਤਨ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਦੋ ਕਿਸਾਨਾਂ ਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀਆਂ ਆਤਮ ਹੱਤਿਆਵਾਂ ਦੀਆਂ ਖ਼ਬਰਾਂ ਨੇ ਕਲਮਾਂ ਦੀ ਸਿਆਹੀ ਮੁਕਾ ਦਿੱਤੀ। ਇਹ ਸਿਲਸਿਲਾ ਮਹੀਨਿਆਂ ਬੱਧੀ ਬੇਰੋਕ ਚਲਦਾ ਰਿਹਾ ਤੇ ਜੋ ਹੁਣ ਵੀ ਬਾਦਸਤੂਰ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਸੂਬੇ ਦਾ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਪਿੰਡ ਬਚਿਆ ਹੋਵੇ ਜਿੱਥੇ ਕਿਸਾਨ ਅਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦਾ ਸਿਵਾ ਨਾ ਬਲਿਆ ਹੋਵੇ। ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਸੂਬੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਕਿਸਾਨਾਂ-ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਦੇਸ਼ ਦੇ 60 ਫੀਸਦੀ ਛੋਟੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਹਾਲਤ ਇੰਨੀ ਪਤਲੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਰੋਜ਼ੀ ਰੋਟੀ ਲਈ ਮਨਰੇਗਾ ਸਕੀਮ ਤਹਿਤ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹਨ। ਪਿਛਲੇ ਸਤਾਰਾਂ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਤਿੰਨ ਲੱਖ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੇ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਦਹਾਲੀ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਨ 2007-12 ਤਕ 3.2 ਕਰੋੜ ਕਿਸਾਨ ਖੇਤੀ ਨੂੰ ਛੱਡ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਸੰਨ 2011 ਦੀ ਜਨਗਣਨਾ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਸ਼ ਅੰਦਰ ਹਰ ਰੋਜ਼ 2500 ਕਿਸਾਨ ਖੇਤੀ ਨੂੰ ਛੱਡ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੰਮ ਦੀ ਭਾਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵੱਲ ਕੂਚ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਗ੍ਰਾਮੀਣ ਖੇਤ ਮਜ਼ਦੂਰ, ਜੋ ਖੇਤੀ ਧੰਦੇ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ

ਵੀ ਸਾਲ 2015 ਦੇ ਖੇਤੀ ਸੰਕਟ ਨੇ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਦੇ ਪਹਾੜ ਖੜ੍ਹੇ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਸਨ, ਜੋ ਦਿਨੋ ਦਿਨ ਉੱਚੇ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਮਾਲਵਾ ਖੇਤਰ ਜੋ ਕਪਾਹ ਪੱਟੀ ਦੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹੈ, ਉੱਥੋਂ ਦੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦਾ ਜੀਵਨ ਨਿਰਬਾਹ ਨਰਮੇ ਦੀ ਚੁਗਾਈ ਦੇ ਕੰਮ ਨਾਲ ਚਲਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਹ ਕਿਸਾਨਾਂ ਕੋਲੋਂ ਅਗੇਤ ਹੀ ਪੈਸੇ ਲੈ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਤੇ ਨਰਮੇ ਦੀ ਚੁਗਾਈ ਵਿੱਚ ਉਹ ਪੈਸੇ ਕਟਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਨਰਮੇ ਦੀ ਫਸਲ ਬਰਬਾਦ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਝਟਕਾ ਲੱਗਿਆ ਸੀ। ਸਭ ਤੋਂ ਭੈੜੀ ਮਾਰ ਛੋਟੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਅਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ 'ਤੇ ਪਈ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਠੋਕੇ 'ਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਲੈ ਕੇ ਫਸਲ ਬੀਜੀ ਸੀ। ਠੋਕਾ ਜੋ 40-50 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ ਸੀ। ਬੀਜ ਤੇ ਹੋਰ ਉੱਪਰਲੇ ਖਰਚਿਆਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ ਇੱਕ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੇ ਆਸ ਪਾਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਪਰ ਫਸਲ ਦੀ ਬਰਬਾਦੀ ਨੇ ਇਹ ਸਾਰੇ ਖਰਚੇ ਚੁਕਾਉਣ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਸਮਰੱਥ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਖੇਤੀ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਖੇਤਰ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਆਬਾਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਘੱਟ ਆਮਦਨ ਨਾਲ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਕਰਜ਼ੇ ਦਾ ਬੋਝ ਲਗਾਤਾਰ ਵਧਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸਾਨ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀਆਂ ਦਾ ਅਹਿਮ ਕਾਰਨ ਹੈ। ਕਿਸਾਨ ਵੀ ਆਪਣੀ ਆਮਦਨ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕਰਜ਼ੇ ਲੈਣ ਤੋਂ ਗੁਰੇਜ਼ ਕਰਨ। ਆਪਣੇ ਖਰਚਿਆਂ ਨੂੰ ਹਰ ਹੀਲੇ ਘਟਾਉਣ ਅਤੇ ਵਿਆਹਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਾਰਜਾਂ ਉੱਤੇ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਖਰਚ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਗੱਲ ਜ਼ਰੂਰ ਵਿਚਾਰੀ ਜਾਵੇ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਕਿਹੜੇ ਕਾਰਨ ਹਨ, ਜੋ ਇਹੀ ਲੋਕ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹਨ। ਸਮਾਜ ਦੇ ਹੋਰ ਗ਼ਰੀਬ ਤਬਕੇ ਵੀ ਤਾਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਗੁਰਬਤ ਵਿੱਚ ਗੁਜ਼ਰ ਬਸਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਸਰਕਾਰਾਂ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੌਕੇ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨ ਵੀ ਖੇਤੀ ਨਾਲ ਸਹਾਇਕ ਧੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ। ਸਬਸਿਡੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਤ ਕਰਕੇ ਉਸ ਦਾ ਲਾਹਾ ਲੋੜਵੰਦਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਕਿਸਾਨਾਂ ਅਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੇ ਕਰਜ਼ੇ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਇਸ ਵਿੱਚ ਮੁਆਫੀ ਆਦਿ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਘਰਾਣਿਆਂ ਦੀਆਂ ਉਦਯੋਗਿਕ ਇਕਾਈਆਂ ਦੇ ਕਰਜ਼ੇ ਮੁਆਫ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦੇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਸਰਕਾਰ ਅਗਰ ਦੋ ਸਾਲ ਆਪਣੇ ਫ਼ਾਲਤੂ ਖਰਚੇ ਬੰਦ ਕਰਕੇ ਉਹ ਪੈਸਾ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਖੇਤੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰੇ ਤਾਂ ਵੀ ਹਾਸ਼ੀਏ 'ਤੇ ਪੁੱਜੀ ਕਿਸਾਨੀ ਦੀ ਹਾਲਤ ਕਾਫੀ ਹੱਦ ਤਕ ਸੁਧਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਮਾਹਿਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਿਕਾਸ ਦਰ 2 ਫੀਸਦੀ ਤੋਂ ਵੀ ਘੱਟ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਤੇ ਜੀਡੀਪੀ ਵਿੱਚ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦਾ ਯੋਗਦਾਨ 11 ਫੀਸਦੀ ਤੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਘਟਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਬਾਰੂਵੀਂ ਪੰਜ ਸਾਲਾ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਿਕਾਸ ਦਰ ਵਿੱਚ ਹਰ ਸਾਲ 2 ਫੀਸਦੀ ਵਾਧੇ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਮਿਥਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਮੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਕਿਸਾਨੀ ਦੇ ਨਿਘਾਰ ਦੇ ਤੱਥ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉੱਭਰ ਕੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਹਨ। ਨੀਤੀਘਾਤੇ ਏਸੀ ਕਮਰਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਆ ਕੇ, ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਚਰ ਕੇ ਨੀਤੀਆਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਨ। ਸਰਕਾਰ ਹਵਾਈ ਮਹਿਲ ਉਸਾਰਨ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਅਮਲੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀ ਬਾਂਹ ਫੜੇ।

ਪਾਠਕਾਂ ਦੇ ਖ਼ਤ

ਫੇਸਬੁੱਕ ਕਾਲਮ ਤੋਂ

ਗਲੋਬਲ ਆਰਥਿਕਤਾ ਦਾ ਰੁਝਾਨ ਮੰਦੀ ਵੱਲ ਵੱਧਦੇ ਕਦਮ

ਵਲੋਂ : ਸੁੱਚਾ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ

ਸੰਸਾਰ ਆਰਥਿਕਤਾ ਲਗਭਗ ਇੱਕ ਦਹਾਕੇ ਤੋਂ ਡਾਵਾਂਡੋਲ ਹੈ। ਸੰਸਾਰ ਬੈਂਕ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਤੱਕ ਇਸ ਦੇ ਮੰਦੀ ਵੱਲ ਜਾਣ ਦੇ ਸੰਕੇਤ ਆਪਣੀਆਂ ਸਾਲਾਨਾ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਵਿਚ ਦਰਜ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। 2023 ਵਿਚ ਅਮਰੀਕੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਦੀ ਮਾਮੂਲੀ ਬਿਹਤਰ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ 2024 ਲਈ ਸੰਸਾਰ ਬੈਂਕ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਅਨੁਮਾਨ ਕੋਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨਹੀਂ। 9 ਜਨਵਰੀ 2024 ਨੂੰ ਸੰਸਾਰ ਬੈਂਕ ਦੇ ਪ੍ਰੈੱਸ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ “ਤੀਹ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਗਲੋਬਲ ਆਰਥਿਕਤਾ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਪੰਜ ਸਾਲ ਸਭ ਤੋਂ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਵਾਲੇ ਰਹੇ ਹਨ।” ਇਹ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਸੰਸਾਰ ਆਰਥਿਕਤਾ 2024 ਦੇ ਅੰਤ ਤੱਕ ਸ਼ਰਮਨਾਕ ਰਿਕਾਰਡ ਵਲ ਵਧ ਰਹੀ ਹੈ। ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ 30 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਆਮਦਨ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਦਰ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਘੱਟ ਰਹਿਣ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਹੈ। ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਸਾਰ ਦੀ ਸਾਲਾਨਾ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਦਰ 2024 ਵਿਚ 2.4% ਹੋਵੇਗੀ, 2023 ਵਿਚ ਇਹ 2.6% ਸੀ। ਅਨੁਮਾਨ ਹੈ ਕਿ ਵਿਕਸਿਤ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਸਮੂਹ ਇਸ ਸਾਲ 1.2% ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਵਿਕਾਸ ਕਰੇਗਾ; ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਇਸ ਸਮੂਹ ਦੀ ਆਮਦਨ ਵਿਕਾਸ ਦਰ 1.5% ਸੀ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਯੂਰੋਪੀਅਨ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਬਹੁਤੇ ਦੇਸ਼ ਮੰਦੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਯੂਰੋਪ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਜਰਮਨ ਆਰਥਿਕਤਾ ਵਿਚ ਹਾਹਾਕਾਰ ਹੈ। ਵਿਕਾਸਸ਼ੀਲ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਗਰੁੱਪ ਦੀ ਵਿਕਾਸ ਦਰ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ 4.9% ਤੋਂ ਘਟ ਕੇ ਇਸ ਸਾਲ 3.9% ਰਹਿਣ ਦਾ ਖ਼ਦਸ਼ਾ ਹੈ। ਘੱਟ ਆਮਦਨ ਵਾਲੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਆਮਦਨ ਵਿਕਾਸ ਦਰ ਇਸ ਸਾਲ 5.5% ਰਹੇਗੀ ਜਿਹੜੀ 2023 ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਘੱਟ ਹੋਵੇਗੀ। ਸੰਸਾਰ ਬੈਂਕ ਦਾ ਇਹ ਅਨੁਮਾਨ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਵਿਕਾਸਸ਼ੀਲ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ 25% ਅਤੇ ਘੱਟ ਆਮਦਨ ਵਾਲੇ 40% ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਆਮਦਨ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਘਟ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਗਰੀਬਾਂ ਲਈ ਖਾਧ ਪਦਾਰਥ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿਚ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਵੀ ਆ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਵਾਲੀ ਇਸ ਅਵਸਥਾ ਲਈ ਤਿੰਨ ਕਾਰਨਾਂ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਹਿਲਾ ਕਾਰਨ, ਭੂ-ਰਾਜਨੀਤਕ ਸੰਕਟ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਸੰਕਟ ਰੂਸ-ਯੂਕਰੇਨ ਯੁੱਧ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਜਿਸ ਨਾਲ ਪੱਛਮੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਰੂਸ ਖਿਲਾਫ ਆਰਥਿਕ ਰੋਕਾਂ ਲਗਾਈਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਇਜ਼ਰਾਈਲ ਵਲੋਂ ਫਲਸਤੀਨੀ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿਚ ਨਸਲਕੁਸ਼ੀ ਨੇ ਇਸ ਸੰਕਟ ਨੂੰ ਹੋਰ ਗਹਿਰਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ-ਚੀਨ ਦੇ ਵਿਗੜਦੇ ਸਬੰਧ ਇਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਧਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਦਾ ਲਾਹਾ ਲੈ ਕੇ ਸਮੁੰਦਰੀ ਲੁਟੇਰੇ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਰਾਹਾਂ 'ਤੇ ਮਾਲਵਾਹਕ ਜਹਾਜ਼ ਲੁੱਟ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਨਾਲ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਗਤਬਤ, ਅਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਬੇਯਕੀਨੀ ਵਾਲਾ ਮਹੌਲ ਹੈ। ਇਉਂ ਗਲੋਬਲ ਆਰਥਿਕਤਾ ਵਿਚ ਪੁੰਜੀ ਨਿਵੇਸ਼ ਵਾਸਤੇ ਬੇਯਕੀਨੀ ਕਾਰਨ ਸਾਜ਼ਗਾਰ ਮਾਹੌਲ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ। ਇਹ ਸੰਸਾਰ ਆਰਥਿਕਤਾ ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਧੱਕ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਦੂਜਾ ਕਾਰਨ, ਵਿਕਸਤ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਦਾ ਲਗਭਗ ਖੜੋਤ ਵਲ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਵਿਚ ਭਾਵੇਂ ਕੁਝ ਉਭਾਰ ਆਇਆ ਹੈ ਪਰ ਹੋਰ ਵਿਕਸਤ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਖੜੋਤ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਯੂਰੋਪੀਅਨ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੈਨੇਡਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਸੰਸਾਰ ਆਰਥਿਕਤਾ ਦੇ 55 ਤੋਂ 60% ਖੜੋਤ ਵਿਚ ਆ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਮਾਲ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਉਤਪਾਦਕਾਂ/ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਉਤਪਾਦਨ ਵਧਾਉਣ ਵਿਚ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਤੀਜਾ ਵੱਡਾ ਕਾਰਨ ਸੰਸਾਰ ਬੈਂਕ ਨੇ ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਵਿੱਤੀ ਸਾਧਨ ਉਧਾਰ ਲੈਣ ਵਾਸਤੇ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿੱਤੀ ਮੰਡੀ ਵਿਚ ਉੱਚੇ ਵਿਆਜ ਦਰਾਂ ਅਤੇ ਸਖ਼ਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਰ ਕੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਕੰਪਨੀਆਂ ਵਿਚ ਪੁੰਜੀ ਨਿਵੇਸ਼ ਵਾਸਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਹੀਂ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰ ਕੇ ਸੰਸਾਰ ਆਰਥਿਕਤਾ ਧੀਮੀ ਗਤੀ ਦੀ ਵਿਕਾਸ ਦਰ ਤੋਂ ਖੜੋਤ ਵੱਲ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਦੋ ਹੋਰ ਕਾਰਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੰਸਾਰ ਬੈਂਕ ਨੇ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ, ਤਵੱਜੋ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਇਸ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਤੇ ਵੱਡਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸੰਸਾਰ ਆਰਥਿਕਤਾ ਵਿਚ ਆਮਦਨ ਅਤੇ ਦੌਲਤ ਦੀ ਵੰਡ ਵਿਚ ਵੱਡੀ ਧੱਧਰ 'ਤੇ ਆਈ ਅਸਮਾਨਤਾ ਹੈ। ਤਾਜ਼ਾ ਅੰਕੜਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸੰਸਾਰ ਦੇ 10% ਅਮੀਰਾਂ ਕੋਲ 52% ਆਮਦਨ ਅਤੇ 76% ਦੌਲਤ ਹੈ। ਹੇਠਲੀ ਗਰੀਬ 50% ਆਬਾਦੀ ਕੋਲ 8.5% ਆਮਦਨ ਅਤੇ 2% ਦੌਲਤ ਹੀ ਰਹਿ ਗਈ ਹੈ। ਅਮੀਰ ਆਪਣੀ ਆਮਦਨ ਦਾ ਬਹੁਤ ਛੋਟਾ ਹਿੱਸਾ ਮਹਿਜ਼ 5-10% ਖਪਤ ਲਈ ਵਰਤਦੇ ਹਨ; ਬਾਕੀ ਆਮਦਨ ਨੂੰ ਬਚਤ ਵਿਚ ਪਾ ਕੇ ਮੁਨਾਫ਼ਾ ਕਮਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਗਰੀਬ ਦੀ ਸਾਰੀ ਆਮਦਨ ਖਪਤ ਵਾਸਤੇ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਖਪਤ ਦੀ ਮੰਗ

ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਖਰੀਦ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਵਸਤਾਂ ਦੀ ਸੰਸਾਰ ਮੰਡੀ ਵਿਚ ਖਪਤ ਦੀ ਮੰਗ ਵਿਚ ਘਾਟਾ ਚੋਖਾ ਵਧ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਆਮਦਨ ਅਤੇ ਦੌਲਤ ਦੀ ਵੰਡ ਠੀਕ ਕੀਤੇ ਬਗੈਰ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸਰਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਰਾਜਭਾਗ 'ਤੇ ਕਾਬਜ਼ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦੇ ਰਹੀਆਂ। ਦੂਜਾ ਅਣਗੌਲਿਆ ਵੱਡਾ ਕਾਰਨ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਵਧ ਰਹੀ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਹੈ; ਖਾਸ ਕਰ ਕੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਵਿਚ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਦੀ ਦਰ ਕਈ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ 15 ਤੋਂ 20% ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਸਤਾਂ ਖਰੀਦਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਤਾਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਖਰੀਦ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ। ਆਰਥਿਕ ਨੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨਵ-ਉਦਾਰਵਾਦੀ ਸਿਧਾਂਤ ਤੋਂ ਬਦਲ ਕੇ ਲੋਕ ਪੱਖੀ ਬਣਾਉਣ ਨਾਲ ਹੀ ਇਸ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਹੱਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਭਾਰਤ 'ਤੇ ਪੈਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਭਾਵ

ਭਾਰਤੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਸੰਸਾਰ ਆਰਥਿਕਤਾ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਹ ਜੋੜ ਵਸਤਾਂ/ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਵਪਾਰ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਸਰਮਾਏ ਦੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨਾਲ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੀ ਕੁੱਲ ਸਾਲਾਨਾ ਆਮਦਨ ਦਾ ਅੱਧੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹਿੱਸਾ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਗੇੜ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋ ਕੇ ਗੁਜ਼ਰਦਾ ਹੈ। ਸੰਸਾਰ ਆਰਥਿਕਤਾ ਦੇ ਚੰਗੇ ਅਤੇ ਬੁਰੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਭਾਰਤ ਉੱਪਰ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਵਪਾਰ ਅਤੇ ਗਲੋਬਲ ਵਿੱਤੀ ਸਰਮਾਏ ਦੇ ਸਰਹੱਦਾਂ ਤੋਂ ਪਾਰੋਂ ਦਾਖ਼ਲ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਗਲੋਬਲ ਆਰਥਿਕਤਾ ਦਾ ਰੁਝਾਨ ਮੰਦੀ ਵੱਲ ਹੈ ਤਾਂ ਭਾਰਤ ਵੱਲੋਂ ਬਾਹਰ ਭੇਜਣ ਵਾਲੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਘਟ ਜਾਵੇਗੀ। ਬਰਾਮਦ ਘਟਣ ਜਾਂ ਇਸ ਵਿਚ ਖੜੋਤ ਆਉਣ ਨਾਲ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਬਾਹਰਲੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਸਮਾਨ ਦਰਾਮਦ ਕਰਨ ਵਿਚ ਘਟ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸੰਸਾਰ ਆਰਥਿਕਤਾ ਵਿਚ ਮੰਦੀ ਨੂੰ ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੰਸਾਰ ਆਰਥਿਕਤਾ 2004 ਤੋਂ ਸੰਕਟਗ੍ਰਸਤ ਹੋਈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲ ਸਕੀ। 2020-21 ਦੌਰਾਨ ਕੋਵਿਡ-19 ਨੇ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਆਮਦਨ ਘਟਾ ਦਿੱਤੀ; ਭਾਰਤ ਦੀ ਆਮਦਨ ਲਗਭਗ 7% ਘਟ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਵਿਚ ਚੋਖਾ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। 2021-22 ਵਿਚ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਆਉਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਅਤੇ 2022-23 ਵਿਚ ਆਮਦਨ ਵਿਚ 6-7% ਦਾ ਵਾਧਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਹੁਣ 2024 ਵਿਚ ਗਲੋਬਲ ਰੁਝਾਨ ਮੰਦੀ ਵੱਲ ਹਨ, ਇਸ ਕਰ ਕੇ ਇਸ ਦੇ ਬੁਰੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਤੋਂ ਦੇਸ਼ ਬਚ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਕਰ ਕੇ 2024-25 ਵਿਚ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਕੁੱਲ ਆਮਦਨ 5 ਟ੍ਰਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਹਾਸਲ ਕਰਨਾ ਅਸੰਭਵ ਹੈ। ਜੇ ਆਰਥਿਕਤਾ 6.5% ਜਾਂ 7% ਸਾਲਾਨਾ ਦਰ ਨਾਲ ਤਰੱਕੀ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕੀ ਡਾਲਰ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਰੁਪਿਆ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲਾਂ ਵਾਂਗ 1.5-2.0% ਹੇਠਾਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਬੜੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਨਾਲ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਕੁੱਲ ਆਮਦਨ 3.8 ਟ੍ਰਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ (2023) ਤੋਂ ਵਧ ਕੇ 2024-25 ਵਿਚ 3.9 ਟ੍ਰਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਮਾਮੂਲੀ ਵਧ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਕਰ ਕੇ 5 ਟ੍ਰਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਦਾ ਟੀਚਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੋਵੇਗਾ।

ਸੰਸਾਰ ਆਰਥਿਕਤਾ ਦੇ ਡਾਵਾਂਡੋਲ ਹੋਣ ਨਾਲ ਭਾਰਤ 'ਤੇ ਪੈਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਾ ਪਰਛਾਵਾਂ ਟੈਕਨੀਕਲ ਕੰਪਨੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਨੌਕਰੀਆਂ ਤੋਂ ਕੱਢੇ ਜਾਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਤੋਂ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਇੰਡੀਅਨ ਐਕਸਪ੍ਰੈੱਸ ਨੇ 11 ਜਨਵਰੀ 2024 ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਐਮੇਜ਼ੋਨ ਟਵੈਂਚ ਨੇ 35% ਸਟਾਫ ਕੱਢਣ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪੇਟੀਐੱਮ 1000 ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਛਾਂਟੀ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ, ਫਲਿਪਕਾਰਟ 1100-1500 ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਕੱਢ ਰਹੀ ਹੈ। ਯੂਨੀਟੀ ਸਾਫਟਵੇਅਰ 25% ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਛੁੱਟੀ ਕਰ ਦੇਵੇਗੀ ਅਤੇ ਹੂਮੇਨ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਇਸ ਸਾਲ 4% ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਕੱਢਣ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੇ ਘਟ ਰਹੇ ਮੁਨਾਫ਼ਿਆਂ ਕਾਰਨ ਇਹ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਦੋ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਹਨ: ਇੱਕ, ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਿਚ ਬੇਯਕੀਨੀ ਤੇ ਦੂਜਾ ਕਾਰਨ ਕੋਵਿਡ-19 ਸਮੇਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕੀਤੀਆਂ ਭਰਤੀਆਂ ਦੱਸਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਅੰਕੜੇ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਵੱਡੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਰੱਖਣ ਵਿਚ ਕਠਨਾਈ ਆ ਰਹੀ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਲੋੜੀਂਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨਹੀਂ। ਛੋਟੀਆਂ ਇਕਾਈਆਂ ਖਾਸ ਕਰ ਕੇ ਮਾਈਕਰੋ, ਸਮਾਲ, ਮੀਡੀਅਮ ਐਂਟਰਪਰਾਈਜ਼ ਬਾਰੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦੀ ਘਾਟ ਕਰ ਕੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕਰਨੀ ਔਖੀ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਗੱਲ ਸਾਫ ਹੈ ਕਿ ਆਰਥਿਕ ਕਿਰਿਆਵਾਂ ਉੱਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਜ਼ਰੂਰ ਪੈਂਦਾ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।

ਕੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ?

ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੁਰੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਪੱਖੀ ਆਰਥਿਕ ਨੀਤੀਆਂ ਲੋਕ ਪੱਖੀ ਬਣਾਈਆਂ ਜਾਣ। ਸੰਸਾਰ ਬੈਂਕ ਨੇ ਪਬਲਿਕ/ਸਰਕਾਰੀ ਪੁੰਜੀ ਨਿਵੇਸ਼ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਕੰਪਨੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਪੁੰਜੀ ਨਿਵੇਸ਼ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹ ਮਿਲ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਛੋਟੀਆਂ ਇਕਾਈਆਂ ਨੂੰ ਖਾਸ ਰਿਆਇਤਾਂ ਅਤੇ ਸਸਤੇ ਕਰਜ਼ੇ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਖੇਤੀ ਸੈਕਟਰ ਵਿਚ ਦੇਸ਼ ਦਾ 44-45% ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਕਿਸਾਨਾਂ ਅਤੇ ਖੇਤ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਹੈ। ਇਸ ਸੈਕਟਰ ਦੇ ਸੰਕਟ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦੇ ਖਾਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਉਲੀਕੇ ਜਾਣ। ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਨੀਤੀ ਬਣਾ ਕੇ ਯੋਗ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਮਿਆਰ ਵੱਲ ਖਾਸ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਨੀਤੀ ਮਾੜੇ ਗਲੋਬਲੀ ਆਰਥਿਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਕਾਫ਼ੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਰੋਕ ਸਕਦੀ ਹੈ।

Important Contacts

EMERGENCY

Fire | Police | Ambulance
911

Occupational First Aid
(Vancouver Campus)

604-822-4444

UBC Hospital Urgent Care
(8:00 a.m. – 10:00 p.m.)

604-822-7662

Poison Control Centre

604-682-5050

Campus Security

604-822-2222

NON-EMERGENCY

Access & Diversity

604-822-5844

Ambulance (E-Comm)

604-872-5151

AMS Sexual Assault Support Centre
604-827-5180

Building Operations Call Centre
604-822-2173

Employee & Family Assistance Plan
1-800-387-4765

Counselling Services (Students)
604-822-3811

Equity & Inclusion Office
604-822-6353

Fire Department (Fire Prevention)
311

Office of the Ombudsperson for Students
604-822-6149

RCMP – University Detachment
604-224-1322

Safety & Risk Services
604-822-2029

Student Health Services
604-822-7011

SIKH GURDWARAS

Khalsa Diwan Society
604-759-2691

Khalsa Diwan Society, Vancouver
(604) 568-9500, (604) 324-2010

Sri Guru Singh Sabha Gurdwara
604-590-3232

Gurdwara Sahib Brookside
604-502-0602

Gurdwara Kalgidhar Darbar
604-504-5530

BC Khalsa Darbar Society
604-325-2290

Guru Nanak Sikh Gurdwara
604-598-1300

Akali Singh Sikh Society
604-254-3572

PINE LIGHTING

WE CARRY ALL MAJOR BRANDS

YOU WILL SAVE MONEY

Gurpreet Dhillon

gurpreet@pinelighting.ca

P: 604-591-8895 | F: 604-591-8114
6898 King George Blvd.
Surrey, B.C. V3W-4Z9

PINE LIGHTING

www.pinelighting.ca

Christine Dear

christine@pinelighting.ca

P: 604-591-8895 | F: 604-591-8114
6898 King George Blvd.
Surrey, B.C. V3W-4Z9

PINE LIGHTING

www.pinelighting.ca

Michelle McGuigan

plmicelle@shaw.ca

P: 604-591-8895 | F: 604-591-8114
6898 King George Blvd.
Surrey, B.C. V3W-4Z9

PINE LIGHTING

www.pinelighting.ca

Rachel Buchan

plwalters@shaw.ca

P: 604-591-8895 | F: 604-591-8114
6898 King George Blvd.
Surrey, B.C. V3W-4Z9

PINE LIGHTING

www.pinelighting.ca

Erin McNab

erin@pinelighting.ca

P: 604-591-8895 | F: 604-591-8114
6898 King George Blvd.
Surrey, B.C. V3W-4Z9

PINE LIGHTING

www.pinelighting.ca

604-591-88895

6898 King George Blvd, Surrey

ਲੇਖਕ : ਸਿਖਾ ਚੌਧਰੀ

ਪਾਣੀ ਕੁਦਰਤ ਦਾ ਇਕ ਅਨਮੋਲ ਤੋਹਫ਼ਾ ਹੈ। ਇਹ ਕੇਵਲ ਪਿਆਸ ਬੁਝਾਉਣ ਦਾ ਹੀ ਜ਼ਰੀਆ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਇਹ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਜੀਵਨ ਦੇ ਸਾਰੇ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਬੇਹੱਦ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਕੰਮਾਂ ਵਿਚ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਕਾਰਗਰ ਹੈ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਡੀ ਸਿਹਤ ਲਈ ਵੀ ਇਹ ਕਿਸੇ ਜੜ੍ਹੀ ਬੂਟੀ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ। ਅੱਜ ਅਜਿਹੇ ਕਈ ਰੋਗ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਾਰਨ ਅਸੁੱਧ ਪਾਣੀ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਸਰੀਰ ਵਿਚ 70 ਫੀਸਦੀ ਪਾਣੀ ਮੌਜੂਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਅਨੇਕਾਂ ਰੋਗਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਅਤੇ ਸਰੀਰ ਦੇ ਅਨੇਕਾਂ ਅੰਗਾਂ ਦੇ ਸੁਚਾਰੂ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਡਾ ਪਾਣੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਬਿਨਾਂ ਪਾਣੀ ਦੇ ਤਾਂ ਸਾਡਾ ਸਰੀਰ ਡੀਹਾਈਡਰੇਸ਼ਨ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਾਣੀ ਦੀ ਕਮੀ ਨਾਲ ਸਾਡੇ ਸਰੀਰ ਦੇ ਅਨੇਕਾਂ ਅੰਗ ਸੁਚਾਰੂ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਪਾਉਂਦੇ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਵੀ ਅੰਗ ਕਦੇ ਵੀ ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਬੰਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਇਕ ਖਤਰੇ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਸਰੀਰ ਦੇ ਤਾਪਮਾਨ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਕਰਨ ਵਿਚ ਪਾਣੀ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਅਹਿਮ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਕਸਰਤ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਪਾਣੀ ਹੀ ਸਾਡੇ ਸਰੀਰ ਦੇ ਤਾਪਮਾਨ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਰੱਖਣ ਵਿਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿਚ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਕਸਰਤ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਸਰੀਰ ਵਿਚੋਂ ਪਾਣੀ ਪਸੀਨੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਸਾਡੇ ਸਰੀਰ ਵਿਚੋਂ ਜਿਵੇਂ-ਜਿਵੇਂ ਪਸੀਨਾ ਵਾਸ਼ਪ ਬਣ ਕੇ ਉਡ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਵੇਂ-ਉਵੇਂ ਹੀ ਸਾਡਾ ਸਰੀਰ ਠੰਢਾ ਹੁੰਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਸੀਨੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸਾਡੇ ਸਰੀਰ ਵਿਚੋਂ ਜਿੰਨਾ ਪਾਣੀ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕਸਰਤ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਚੱਕਰ ਆਉਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਪਾਣੀ ਦੀ ਕਮੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਪਾਣੀ ਪੀਣਾ ਸਿਹਤ ਲਈ ਬੇਹੱਦ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਹੈ।

ਸਾਡੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿਚ 85 ਫੀਸਦੀ ਤੱਕ ਪਾਣੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਲਗਾਤਾਰ ਸਹੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿਚ ਸੁੱਧ ਪਾਣੀ ਪੀਣ ਨਾਲ ਸਾਡਾ ਦਿਮਾਗ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਸਾਡੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿਚ ਪਾਣੀ ਦੀ ਕਮੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਡੀਹਾਈਡਰੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਿਰਦਰਦ, ਮਾਈਗ੍ਰੇਨ, ਡਿਪ੍ਰੈਸ਼ਨ ਆਦਿ ਪ੍ਰੋਬਲਮਾਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਪਾਣੀ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਸਾਡੇ ਸਰੀਰ ਵਿਚ ਜਦੋਂ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਸਾਡਾ ਸਰੀਰ ਮੈਟਾਬੋਲਿਜ਼ਮ ਦੀਆਂ ਕਿਰਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਰ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਉਰਜਾ

ਤੰਦਰੁਸਤ ਰਹਿਣ ਲਈ ਪੀਓ ਸਾਫ਼ ਪਾਣੀ

ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਉਪਾਧਿਕਾਰੀ ਕਿਰਿਆਵਾਂ ਉਹ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਭੋਜਨ ਨੂੰ ਰਸਾਇਣਕ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪਚਾਉਣ ਵਿਚ ਸਹਿਯੋਗ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਿਰਿਆਵਾਂ ਵੀ ਭਰਪੂਰ ਮਾਤਰਾ ਵਿਚ ਪਾਣੀ ਪੀਣ ਨਾਲ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਰਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਸਾਡਾ ਪਾਚਣ ਵੀ ਤਾਂ ਹੀ ਸੁਚਾਰੂ ਰੂਪ ਨਾਲ ਹੋ ਸਕੇਗਾ ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਉਰਜਾ ਵੀ ਮਿਲੇਗੀ।

ਗੁਰਦੇ ਸਾਰੇ ਸਰੀਰ ਵਿਚੋਂ ਅਵਿਸ਼ਸ਼ਟ ਪਦਾਰਥਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਲੈਕਟਿਕ ਐਸਿਡ, ਯੂਰਿਕ ਐਸਿਡ ਆਦਿ ਅਵਿਸ਼ਸ਼ਟਾਂ ਨੂੰ ਸਰੀਰ ਵਿਚੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਵਿਚ ਮਦਦ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਅਵਿਸ਼ਸ਼ਟ ਪਦਾਰਥ ਸਾਡੇ ਸਰੀਰ ਵਿਚ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਪਾਣੀ ਦੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਾਤਰਾ ਪੀਣ ਨਾਲ ਸਰੀਰ ਵਿਚ ਗੁਰਦੇ ਹੋਰ ਵੀ ਬਿਹਤਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਦਿਲ ਦਾ ਦੌਰਾ ਵੀ ਪਾਣੀ ਦੀ

ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਾਤਰਾ ਦੇ ਸੇਵਨ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ। ਜੇ ਹਰ ਰੋਜ਼ 6 ਜਾਂ 7 ਗਿਲਾਸ ਪਾਣੀ ਪੀਓ ਜਾਣ ਤਾਂ ਦਿਲ ਦੇ ਦੌਰੇ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਤੋਂ ਬਚਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਾਣੀ ਘੱਟ ਪੀਣ ਨਾਲ ਸਾਡੇ ਸਰੀਰ ਵਿਚ ਵਾਧੂ ਚਰਬੀ ਇਕੱਠੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਚਰਬੀ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਪਾਣੀ ਖੂਬ ਮਾਤਰਾ ਵਿਚ ਪੀਣਾ ਪਵੇਗਾ ਯਾਨੀ ਕਿ ਭਾਰ ਘਟਾਉਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਪਾਣੀ ਖੂਬ ਪੀਓ। ਦਿਨ ਵਿਚ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ 7-8 ਗਿਲਾਸ ਪਾਣੀ ਪੀਓ। ਇਸ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪਾਣੀ ਪੀ ਸਕੋ ਤਾਂ ਚੰਗੀ ਗੱਲ ਹੈ ਪਰ ਇਕੋ ਵਾਰੀ ਏਨਾ ਪਾਣੀ ਨਾ ਪੀਓ, ਸਗੋਂ ਦਿਨ ਭਰ ਵਿਚ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਥੋੜ੍ਹਾ-ਥੋੜ੍ਹਾ ਪਾਣੀ ਪੀਓ।

ਇਕੋ ਵਾਰੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪਾਣੀ ਪੀਣ ਨਾਲ ਗੁਰਦੇ 'ਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦਬਾਅ ਵਧੇਗਾ। ਥੋੜ੍ਹੀ-ਥੋੜ੍ਹੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿਚ ਪਾਣੀ ਪੀਣ ਨਾਲ ਹੀ ਫਾਇਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਸੇਬ ਪੌਸ਼ਟਿਕ ਵੀ, ਦਵਾਈ ਵੀ

ਵੈਸੇ ਤਾਂ ਫਲਾਂ ਦਾ ਸਾਡੇ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਥਾਨ ਹੈ ਪਰ ਜਦੋਂ ਗੱਲ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਸੁੰਦਰਤਾ ਦੀ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਸੇਬ ਸਾਡੀਆਂ ਗਲਾਂ ਨੂੰ ਗੁਲਾਬੀ ਬਣਾਉਣ ਵਿਚ ਅੱਵਲ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਸਾਇੰਸ ਇਹੀ ਖਾਸ ਵਜ੍ਹਾ ਰਹੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਜੋ ਫਲਾਂ ਵਿਚ ਸੇਬ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪਸੰਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਇਕ ਦਵਾਈ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਦੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸੇਬ ਖਾਣ ਨਾਲ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਲਾਭ- ਸਰੀਰ ਤਾਕਤਵਰ ਬਣਾਏ : ਸੇਬ ਵਿਚ ਫਾਸਫੋਰਸ ਅਤੇ ਲੋਹ ਤੱਤ ਭਰਪੂਰ ਮਾਤਰਾ ਵਿਚ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਰਿਸ਼ਟ-ਪੁਸ਼ਟ, ਫੁਰਤੀਲਾ ਅਤੇ ਤਾਕਤਵਰ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਹੀ ਨਹੀਂ, ਇਹ ਦਿਲ ਨੂੰ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਅਤੇ ਬੁੱਧੀ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਹ ਦੁਰਬਲ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਮੋਟਾ ਅਤੇ ਤੇਜਸਵੀ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਵੀ ਸਰਬੋਤਮ ਪੌਸ਼ਕ ਫਲ ਹੈ। ਭੁੱਖ ਵਧਾਏ : ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਭੁੱਖ ਘੱਟ ਲਗਦੀ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਸੇਬ ਬਹੁਤ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਇਕ ਵੱਡਾ ਸੇਬ ਖਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭੁੱਖ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲੱਗਣ ਲੱਗੇਗੀ। ਦੰਦਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਦੇਵੇ : ਬੱਚੇ ਦੇ ਜਨਮ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਦੋਂ ਉਸ ਦੇ ਪੂਰੇ ਦੰਦ ਨਿਕਲ ਆਉਣ ਅਤੇ ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਕੁਤਰ-ਕੁਤਰ ਕੇ ਖਾਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦੇਵੇ, ਉਸ ਨੂੰ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਇਕ ਸੇਬ ਦਾ ਰਸ ਪਿਲਾਉਣਾ ਕਦੇ ਨਾ ਭੁੱਲੋ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਦੰਦਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਚੰਗੀ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਸੁੰਦਰਤਾ ਲਈ ਲਾਭਕਾਰੀ ਹੈ ਹਲਦੀ

- * ਹਲਦੀ ਦਾ ਤੇਲ ਐਲਰਜੀ ਰੋਗ ਵਿਚ ਕਾਫੀ ਗੁਣਕਾਰੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਤੁਰੰਤ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ।
- * ਹਲਦੀ ਵਿਚ ਕੀਟਨਾਸ਼ਕ ਗੁਣ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਪੇਟ ਵਿਚ ਕੀੜੇ ਹੋ ਜਾਣ ਤਾਂ ਕੱਚੀ ਹਲਦੀ ਦਾ ਇਕ ਚਮਚ ਰਸ ਸਵੇਰੇ ਖਾਲੀ ਪੇਟ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਚਾਹੇ ਤਾਂ ਇਸ ਵਿਚ ਚੁਟਕੀ ਭਰ ਨਮਕ ਮਿਲਾ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਇਹ ਵਰਤੋਂ ਇਕ ਹਫ਼ਤੇ ਤੱਕ ਕਰੋ। ਇਸ ਨਾਲ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਪੇਟ ਦੇ ਕੀੜੇ ਮਲ ਨਾਲ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲ ਜਾਣਗੇ।
- * ਹਲਦੀ ਵਿਚ ਭਰਪੂਰ ਮਾਤਰਾ ਵਿਚ ਲੋਹ ਤੱਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਖੂਨ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿਚ ਮਦਦਗਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਖੂਨ ਦੀ ਘਾਟ ਹੋਵੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਇਕ ਚਮਚ ਤਾਜ਼ੀ ਹਲਦੀ ਦਾ ਰਸ ਬਰਾਬਰ ਮਾਤਰਾ ਵਿਚ ਸ਼ਹਿਦ ਮਿਲਾ ਕੇ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।
- * ਹਲਦੀ ਵਿਚ ਜ਼ਹਿਰਨਾਸ਼ਕ ਗੁਣ ਵੀ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਜ਼ਹਿਰੀਲਾ ਕੀੜਾ-ਮਕੋੜਾ ਲੜ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਹਲਦੀ ਨੂੰ ਪੀਸ ਕੇ ਲੇਪ ਤਿਆਰ ਕਰਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਗਰਮ ਕਰਕੇ ਲਗਾਓ।
- * ਬੋਧਿਆਨੀ ਨਾਲ ਜੇਕਰ ਸਰੀਰ ਦਾ ਕੋਈ ਅੰਗ ਸੜ ਜਾਵੇ ਜਾਂ ਝੁਲਸ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਹਲਦੀ ਪਾਊਡਰ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਵਿਚ ਘੋਲ ਕੇ ਲਗਾ ਦੇਣ ਨਾਲ ਅਰਾਮ ਮਿਲਦਾ ਹੈ।
- * ਹੱਡੀ ਟੁੱਟ ਜਾਣ, ਮੋਚ ਆ ਜਾਣ ਜਾਂ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸੱਟ ਆਉਣ 'ਤੇ ਹਲਦੀ ਦਾ ਲੇਪ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜਾਂ ਗਰਮ ਦੁੱਧ ਵਿਚ ਹਲਦੀ ਮਿਲਾ ਕੇ ਪੀਣੀ ਚਾਹੀਦੀ।
- * ਜੇਕਰ ਪੇਟ ਵਿਚ ਕੀੜੇ ਹੋ ਗਏ ਹਨ ਤਾਂ ਗੁੜ ਅਤੇ ਹਲਦੀ ਮਿਲਾ ਕੇ ਸੇਵਨ ਕਰਨ ਨਾਲ ਉਹ ਮਰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।
- * ਜੇਕਰ ਜੋੜਾਂ ਦਾ ਦਰਦ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਸੋਜ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਹਲਦੀ ਚੂਰਨ ਨੂੰ ਘੱਟ ਪਾਣੀ ਵਿਚ ਘੋਲ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਪੇਸਟ ਦਾ ਲੇਪ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ।
- * ਹਲਦੀ ਦਾ ਸੇਵਨ ਖੂਨ ਵਿਕਾਰ ਦੂਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਖੂਨ ਦੀ ਖਰਾਬੀ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਚਮੜੀ ਰੋਗਾਂ ਦਾ ਨਾਸ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਚਮੜੀ ਰੋਗਾਂ ਵਿਚ ਇਸ ਦਾ ਸੇਵਨ ਅਤੇ ਲੇਪ ਦੇਵੇਂ ਹੀ ਗੁਣਕਾਰੀ ਹਨ।

ਨਰੋਂਦਰ ਦੇਵਾਂਗਨ

ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਜਾਣ ਕੇ ਹੈਰਾਨੀ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਇਕ ਰੁੱਖ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਲੈ ਲਵੇ ਤਾਂ ਆਉਣ ਵਾਲੇ 5 ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਦਮੇ ਦੇ ਰੋਗੀ ਨਾ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਣਗੇ। ਮਾਹਰਾਂ ਨੇ ਕਈ ਖੋਜਾਂ ਕਰਕੇ ਇਹ ਗੱਲ ਸਾਬਤ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਰੁੱਖਾਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਸਿੱਧਾ ਹੀ ਦਮੇ ਦੇ ਰੋਗੀ ਨਾਲ ਹੈ। ਵਧਦੇ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਅਤੇ ਗੱਡੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਨਿਕਲਦੇ ਧੂੰਏਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੈ ਪਰ ਹਰਿਆਲੀ ਨਾਲ ਇਸ ਦੇ ਵਧਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਅੱਜ ਘਰ ਨੂੰ ਕੁਝ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਥੇ ਵੱਡੇ ਪਰਦੇ, ਮੋਟੇ ਗੱਦੇ ਅਤੇ ਏ.ਸੀ. ਲੱਗੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਜ੍ਹਾ ਨਾਲ ਬਾਹਰੋਂ ਸੁੱਧ ਹਵਾ, ਸੂਰਜ ਦੀਆਂ ਕਿਰਨਾਂ ਘਰ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚ ਸਕਦੀਆਂ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਵਿਅਕਤੀ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਸੰਕ੍ਰਮਿਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿਚ ਮਿਲਣ ਵਾਲਾ ਡੱਬਾਬੰਦ ਖਾਣਾ ਵੀ ਸੰਕ੍ਰਮਣ ਨੂੰ ਵਧਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਵਿਚ ਫ੍ਰਿਜਰਵੇਟਿਵ ਮਿਲਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਦਮਾ ਰੋਗੀ ਦਾ ਆਮ ਜੀਵਨ : ਡਾਕਟਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਦਮੇ ਵਿਚ ਸਟੀਰਾਈਡ ਸਭ ਤੋਂ ਕਾਰਗਰ ਦਵਾਈ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਨਾਂਅ ਸੁਣਦੇ ਹੀ ਇਸ ਦੇ ਮਾੜੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਪਰ ਦਮੇ ਦੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਲਈ ਇਹ ਕਾਫੀ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਹੈ। ਜੇ ਇਸ ਦਵਾਈ ਨੂੰ ਖੂਨ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ ਰਾਹੀਂ ਨਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਸ ਦੇ ਮਾੜੇ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ। ਇਸ ਲਈ ਦਮੇ ਵਿਚ ਸਟੀਰਾਈਡ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਟੀਕੇ ਜਾਂ ਗੋਲੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ।

ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੁਖਾਰ ਨਾਪਣ ਲਈ ਥਰਮਾਮੀਟਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਮੇ ਦੀ ਤੀਬਰਤਾ ਨਾਪਣ ਲਈ ਪੀਕ ਫਲੋਮਾਸਟਰ ਜੰਤਰ ਦੀ

ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਦਾ ਹਿਸਾਬ ਮੰਗਦੇ ਫੇਫੜੇ

ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਰੋਗ ਦੀ ਤੀਬਰਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਦਵਾਈਆਂ ਦਾ ਅਸਰ ਵੀ ਦੱਸਦਾ ਹੈ।

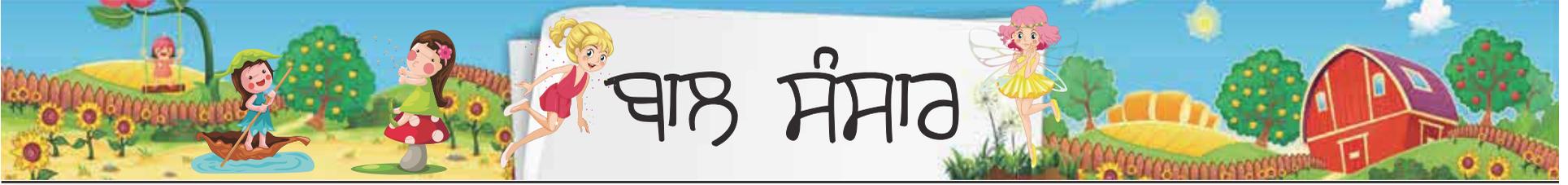
ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਇਨਹੇਲਰ : ਦਮੇ ਦਾ ਦੌਰਾ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਹੋਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰੀਵੇਂਟਰ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਦੌਰਾ ਵਧ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਐਂਟੀ-ਬਾਇਓਟਿਕ ਦਵਾਈ ਲੈਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਸੁੱਧਣ ਨਾਲ ਹੀ ਦਮੇ ਦਾ ਇਲਾਜ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਅੱਜ ਵੀ ਇਕ ਗ਼ਲਤ ਧਾਰਨਾ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ ਕਿ

ਜ਼ਿਆਦਾ ਇਨਹੇਲਰ ਦੇਣ ਨਾਲ ਫੇਫੜੇ ਖਰਾਬ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਹ ਗੋਲੀਆਂ ਨਾਲੋਂ ਕਿਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੈ।

ਦਮੇ ਦੇ ਰੋਗੀਆਂ ਲਈ ਕਸਰਤ ਤੋਂ ਬਿਹਤਰ ਕੋਈ ਬਦਲ ਨਹੀਂ। ਡਾਕਟਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਲੰਬੇ ਸਾਹ ਖਿੱਚ ਕੇ ਸਾਹ 'ਤੇ ਕਾਬੂ ਕਰਕੇ ਇਸ ਰੋਗ ਤੋਂ ਕਾਫੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇੰਜ ਰਹੇ ਘਰ ਦੇ ਅੰਦਰ :

- ਘਰ ਵਿਚ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਈ ਚੀਜ਼ਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਦਮੇ ਦੀ ਅਲਰਜੀ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਧੂੜ, ਕੀੜੇ-ਮਕੋੜੇ, ਪਾਲਿਸ਼, ਪਾਲਤੂ ਜਾਨਵਰ ਅਤੇ ਸਪਰੇਅ।
- ਘਰ ਵਿਚ ਤੰਬਾਕੂ ਸੇਵਨ ਕਰਨ ਨਾਲ ਵੀ ਬੱਚਿਆਂ 'ਤੇ ਉਸ ਦਾ ਮਾੜਾ ਅਸਰ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।
- ਘਰ ਵਿਚ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਿਰਹਾਣੇ, ਬਿਸਤਰ ਨੂੰ ਸਾਫ਼-ਸੁਥਰਾ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਮਰੇ ਵਿਚ ਫਰ ਦੇ ਖਿਡੌਣੇ ਨਾ ਰੱਖੋ।
- ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹਫ਼ਤੇ ਵਿਚ ਇਕ ਵਾਰ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਕੱਪੜਿਆਂ ਨੂੰ ਗਰਮ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਸਾਫ਼ ਕਰੋ।
- ਦਮਾ ਰੋਗੀ ਦੇ ਘਰ ਵਿਚ ਗਲੀਚੇ ਨਾ ਹੋਣ ਤਾਂ ਬਿਹਤਰ ਹੈ। ਜੇ ਏ. ਸੀ. ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਫਿਲਟਰ ਨੂੰ ਨਿਸਚਿਤ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਜ਼ਰੂਰ ਬਦਲ ਦਿਓ। ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਕਮਰੇ ਵਿਚ ਭਾਰੀ ਪਰਦਿਆਂ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਪਲੇਨ ਵਿੰਡੋ ਸੋਡਸ ਲਗਾਓ।
- ਘਰ ਵਿਚ ਆਰਦਰਤਾ ਨੂੰ ਮਾਪਦੇ ਰਹੇ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ 25-30 ਫੀਸਦੀ ਤੱਕ ਰੱਖਣ ਲਈ ਡਿਹਿਊਮਿਡੀਫਾਇਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ।
- ਕਮਰਿਆਂ ਨੂੰ ਕੀੜੇ-ਮਕੋੜਿਆਂ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਟ੍ਰੈਪ ਜਾਂ ਬੇਟਸ ਦੀ ਹੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ। ਕੀੜੇਮਾਰ ਦਵਾਈ ਨਾ ਛਿੜਕੋ।

ਦੁਨੀਆ ਦਾ ਖੂਬਸੂਰਤ ਸ਼ਹਿਰ ਪੈਰਿਸ

ਕੇ. ਐਸ. ਅਮਰ, ਮੋਬਾਈਲ : 94653-69343

ਪਿਆਰੇ ਬੱਚਿਆਂ, ਅਸੀਂ ਪੁਰਾਤਨ ਲੋਕ-ਕਹਾਣੀਆਂ ਅਤੇ ਬਾਤਾਂ ਵਿਚ ਪੈਰਿਸ ਬਾਰੇ ਸੁਣਦੇ ਆਏ ਹਾਂ, ਪਰੀ ਕਥਾਵਾਂ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਅਜਿਹੇ ਪਾਤਰਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੈਰਿਸ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਦੇ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪੂਰੇ ਯੂਰਪ ਵਿਚ ਪੈਰਿਸ ਨੂੰ ਅੱਜ ਦੀ ਗਲੈਮਰ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪੈਰਿਸ ਫਰਾਂਸ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਫਰਾਂਸ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਸ਼ਹਿਰ ਵੀ ਹੈ ਜੋ 105 ਵਰਗ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਵਿਚ ਫੈਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਫਰਾਂਸੀਸੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਪੈਰਿਸ ਨੂੰ 'ਪਾਰੀ' ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਅਜਾਇਬ ਘਰਾਂ, ਆਰਟ ਗੈਲਰੀਆਂ, ਹੋਟਲਾਂ, ਮਹਿਲਾਂ, ਫੈਸ਼ਨ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਕਲਾ ਦਾ ਸ਼ਹਿਰ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਇਕ ਦੁਨੀਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਸੈਲਾਨੀਆਂ ਦਾ ਖੂਬਸੂਰਤ ਘਰ ਵੀ ਹੈ। ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਇਸ ਸੋਹਣੇ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਲਗਭਗ 22,29,621 ਲੋਕ ਵਸਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਸ਼ਹਿਰ ਸੋਨ ਨਦੀ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ 'ਤੇ ਸਥਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਪੂਰੇ ਯੂਰਪ ਵਿਚ ਲੰਦਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਨੂੰ ਯੂਰਪ ਮਹਾਂਸੰਘ ਦਾ ਦੂਜਾ ਵੱਡਾ ਸ਼ਹਿਰ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੰਨ 1900 ਵਿਚ ਸਥਾਪਤ ਇਸ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਮਾਸਕੋ ਮੈਟਰੋ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੁਨੀਆ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਮੈਟਰੋ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਹੈ ਜੋ 5.23 ਮਿਲੀਅਨ ਯਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਹੀ ਹੈ ਪੈਰਿਸ ਚਾਰਲਸ ਚੀਗਲ ਹਵਾਈ ਅੱਡਾ, ਜੋ ਲੰਦਨ ਦੇ ਹੀਥਰੋ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਯੂਰਪ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਹਵਾਈ ਅੱਡਾ ਹੈ। ਦੁਨੀਆ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਸਟਰੀਟ ਲਾਈਟ ਸ਼ਹਿਰ ਵੀ ਪੈਰਿਸ ਨੂੰ ਹੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਥੇ ਹਰ ਸਾਲ ਢਾਈ ਕਰੋੜ ਸੈਲਾਨੀ ਸੈਰ ਕਰਨ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। 'ਦੁਖੀਏ' ਨਾਵਲ ਦੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਲੇਖਕ ਵਿਕਟਰ ਹਿਊਗੋ ਵੀ ਇਸ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਨਿਵਾਸੀ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੜੀ ਸ਼ਰਧਾ ਅਤੇ ਲਗਨ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਆਈਫਲ ਟਾਵਰ ਜਿਸ ਦੀ ਉਚਾਈ 324 ਮੀਟਰ ਹੈ ਅਤੇ ਦੁਨੀਆ ਦਾ ਅਜੁਬਾ ਡਿਜ਼ੀਟਲ ਪੈਰਿਸ ਦੇ ਮੁੱਖ ਅਕਰਸ਼ਣ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੀ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਦੇ ਸੈਲਾਨੀਆਂ ਦੀ ਭੀੜ ਲੱਗੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਪੈਰਿਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਦਾ ਸ਼ਹਿਰ ਅਤੇ ਦੁਨੀਆ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਸੈਰਗਾਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬੱਚਿਆਂ, ਜਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਮੌਕਾ ਮਿਲੇ ਤਾਂ ਪੈਰਿਸ ਵਰਗੇ ਸੋਹਣੇ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਸੈਰ ਜ਼ਰੂਰ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਜੋ ਸਾਡੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵਿਚ ਅਥਾਹ ਵਾਧਾ ਕਰੇਗੀ।

ਖੁੱਡਾਂ ਵਿਚ ਮੂੰਗਫਲੀਆਂ ਕਿਉਂ ਦੱਬ ਦਿੰਦੀਆਂ ਨੇ ਗਲਹਿਰੀਆਂ

ਲੇਖਕ : ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਹਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਮਾਇਰ
Email : mayer_hk@yahoo.com

ਜੀਵ-ਜੰਤੂਆਂ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਕੁਦਰਤ ਨੇ ਬੜੀ ਅਜੀਬ ਤਰੀਕੇ ਦੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਹਰ ਜੀਵ ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੇ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਚਮਤਕਾਰੀ ਗੁਣ ਦਾ ਤੋਹਫਾ ਦਿੱਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਕਹਿੰਦੇ ਗਲਹਿਰੀ ਦੀ ਸੁੰਘਣ ਸ਼ਕਤੀ ਸਾਡੇ ਨਾਲੋਂ ਕਿਤੇ ਵੱਧ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਆਪਣੀ ਚਮਤਕਾਰੀ ਸੁੰਘਣ ਸ਼ਕਤੀ ਕਾਰਨ, ਪੁਰਾਤਨ ਸਮਿਆਂ ਤੋਂ ਗਲਹਿਰੀਆਂ ਧਰਤੀ ਵਿਚ ਨਿੱਕੀਆਂ-ਨਿੱਕੀਆਂ ਖੁੱਡਾਂ ਪੁੱਟ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਮੂੰਗਫਲੀਆਂ ਜਾਂ ਹੋਰ ਖਾਣ ਵਾਲੇ ਪਦਾਰਥ ਲੁਕਾਉਂਦੀਆਂ ਆ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਵੀ ਸੋਚਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਖੁੱਡਾਂ ਨੂੰ ਲੱਭਣ ਵਿਚ ਦੇਰ ਨਹੀਂ ਲਗਾਉਂਦੀਆਂ। ਝੱਟ ਲੱਭ ਲੈਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਗਲਹਿਰੀਆਂ ਨੂੰ ਇਕ ਬੱਝਵੇਂ ਮਾਹੌਲ ਵਿਚ ਰੱਖ ਕੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਕ ਖੋਜ ਅਧਿਐਨ ਤੋਂ ਬੜੇ ਹੈਰਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਤੱਥ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਹਨ। ਗਲਹਿਰੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਥਾਵਾਂ ਦਾ ਜਿਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਖਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਛੁੱਟੇ-ਛੁੱਟੇ ਖੁੱਡੇ ਪੁੱਟ ਕੇ ਉੱਪਰ ਮਿੱਟੀ ਪਾ ਕੇ, ਲੁਕਾਈ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਆਪਣੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿਚ ਇਕ ਨਕਸ਼ਾ (ਮੈਮਰੀ ਮੈਪ) ਤਿਆਰ ਕਰ ਲੈਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਖਾਣ ਵਾਲੀ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਮੁੜ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਉਹ ਇਸ ਯਾਦਾਸ਼ਤ ਵਿਚ ਉਕਰੇ ਨਕਸ਼ੇ ਜ਼ਰੀਏ ਸਹੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਲੁਕੇਇਆ ਖਾਣ ਵਾਲਾ ਪਦਾਰਥ ਕੱਢ ਲੈਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਉਪਰੋਕਤ ਖੋਜ ਅਧਿਐਨ ਦੌਰਾਨ ਇਹ ਵੀ ਦੇਖਣ ਵਿਚ ਆਇਆ ਕਿ ਪੰਜਾਹ ਮੂੰਗਫਲੀਆਂ ਦੀਆਂ ਗੱਠੀਆਂ, ਗਲਹਿਰੀਆਂ ਦੀ ਖੁੱਡ ਲਾਗੇ ਖਿਲਾਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਉਸ ਉੱਪਰ ਕੈਮਰੇ ਨਾਲ ਨਜ਼ਰ ਰੱਖੀ ਗਈ। ਪਹਿਲਾਂ ਗਲਹਿਰੀ ਨੇ ਪੰਜਿਆਂ ਨਾਲ ਕਿ ਇੱਥ ਤੋਂ ਡੇਢ ਇੰਚ ਡੂੰਘੀ ਘੁੱਤੀ (ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਟੋਆ) ਫੇਰ ਇਕ ਇਕ ਕਰ ਕੇ ਇਸ ਵਿਚ ਚਾਰ-ਪੰਜ ਗੱਠੀਆਂ ਰੱਖ ਕੇ ਉਸ ਨੇ ਉੱਪਰ ਮਿੱਟੀ ਖਿਲਾਰ ਦਿੱਤੀ। ਮਿੱਟੀ ਪਾਉਣ ਵੇਲੇ ਉਸ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਦੇਖਣ ਵਾਲਾ ਸੀ। ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਨੇ ਪੰਜਿਆਂ ਨਾਲ ਮਿੱਟੀ ਪਾਈ, ਫਿਰ

ਪੂਛ ਨਾਲ ਮਿੱਟੀ ਉੱਪਰ ਬੁਰਸ਼ ਵਾਂਗ ਸਫਾਈ ਕੀਤੀ।

ਫਿਰ ਇਕ-ਇਕ ਕਰ ਕੇ ਉਪਰ ਨਵੇਂ ਟੋਏ ਪੁੱਟ ਕੇ ਥੋੜ੍ਹੇ-ਥੋੜ੍ਹੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਹੀ ਪੰਜਾਹ ਦੀਆਂ ਪੰਜਾਹ ਗੱਠੀਆਂ ਲੁਕੇ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਨ। ਫਿਰ ਉਹ ਇਧਰ-ਉਧਰ ਨਵੇਂ ਭੋਜਨ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ ਵਿਚ ਛੁੱਟੇ ਮਾਰਨ ਲੱਗੀ। ਬੱਚਿਆਂ, ਦੇਖਿਆ ਗਲਹਿਰੀ ਦਾ ਖਾਣ ਵਾਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੇ ਭੰਡਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਤਰੀਕਾ। ਆਪਾਂ ਸੋਚਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਚੂਹੇ ਦੀ ਵੱਡੀ ਭੈਣ ਗਲਹਿਰੀ ਦਾ ਕਿਹੜਾ ਐਨਾ ਦਿਮਾਗ ਹੁੰਦਾ ਹੋਣਾ?

ਪਰ ਇਹ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਕੁਝ ਨਾ ਕੁਝ ਸਿਖਾਉਂਦੀਆਂ ਨੇ। ਤੁਸੀਂ ਹੈਰਾਨ ਹੋਵੋਗੇ ਕਿ ਪੂਰਬੀ ਸਲੇਟੀ ਜਾਂ ਚਿੱਟੇ ਰੰਗ ਦੀ ਗਲਹਿਰੀ ਅਤੇ ਵੱਡੇ ਕੱਦ ਦੀ ਫੋਕਸ ਸਕੁਐਰਲ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਖੁੱਡੇ ਪੁੱਟ ਕੇ 5000 ਗਿਰੀਆਂ ਜਿਵੇਂ ਮੂੰਗਫਲੀ, ਬਾਦਾਮ, ਪਿਸਤਾ, ਕਾਜੂ ਆਦਿ ਨੂੰ ਲੁਕਾਉਣ ਦੀ ਕਲਾ ਰੱਖਦੀਆਂ ਹਨ। ਹੁਣ ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਚੇਤੇ ਕਿਵੇਂ ਰੱਖਦੀਆਂ ਹਨ। ਮਾਹਰ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਖਾਣ ਵਾਲੀ ਸਮੱਗਰੀ ਇਕੱਠੀ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਸਲੇਟੀ ਗਲਹਿਰੀ ਦਾ ਦਿਮਾਗ ਵੱਧ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉਸ ਦੀ ਯਾਦ ਸ਼ਕਤੀ ਆਮ ਨਾਲੋਂ ਵਧ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਪਰ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਇਕ ਤਾਜ਼ਾ ਖੋਜ ਅਧਿਐਨ ਅਨੁਸਾਰ, 'ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਗਲਹਿਰੀ ਟੋਆ ਪੁੱਟ ਕੇ

ਮੂੰਗਫਲੀ ਜਾਂ ਹੋਰ ਗਿਰੀਦਾਰ ਫਲ ਲੁਕੇ ਰਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਦੂਜੀ ਕੋਈ ਗਲਹਿਰੀ ਉਸ ਦੇ ਲੁਕਾਏ ਖਾਣ ਵਾਲੇ ਪਦਾਰਥ ਨੂੰ ਲੱਭ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ, ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਗਲਹਿਰੀ ਨੂੰ ਗਿਰੀਆਂ ਲੁਕਾਉਂਦੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਨਾਲ ਖੁਦ ਨਾ ਦੇਖ ਲਿਆ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਜੇ ਕਿਤੇ ਕੋਈ ਮਨੁੱਖ ਗਲਹਿਰੀ ਜਿੰਨਾ ਹੀ ਟੋਆ (ਤਕਰੀਬਨ ਇਕ ਇੰਚ ਡੂੰਘਾ) ਪੁੱਟ ਕੇ ਵਿਚ ਗਿਰੀਆਂ ਦਬਾ ਦੇਵੇ ਤਾਂ ਗਲਹਿਰੀ ਨੂੰ ਉਹ ਜਗ੍ਹਾ ਲੱਭਣ ਅਤੇ ਗਿਰੀ ਚੋਰੀ ਕਰ ਕੇ ਖਾਣ ਵਿਚ ਕੋਈ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ।

ਸੋ, ਗਲਹਿਰੀ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖੁੱਡਾਂ ਵਿਚ ਲੁਕੇਏ ਖਾਣ ਵਾਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਗੱਧ ਜ਼ਰੀਏ ਨਾ ਲੱਭਣਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਦੀ ਅਜੇ ਹੋਰ ਖੋਜਬੀਨ ਹੋਣੀ ਬਾਕੀ ਹੈ। ਸੋ, ਦੱਬੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਮੂੰਗਫਲੀਆਂ ਦਾ ਚੇਤਾ ਰੱਖਣ ਲਈ ਗਲਹਿਰੀ ਦੀ ਯਾਦਸ਼ਕਤੀ ਬੜੀ ਤੇਜ਼ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਘੱਟ ਯਾਦਸ਼ਕਤ ਵਾਲੀਆਂ ਗਲਹਿਰੀਆਂ ਤਾਂ ਭੁੱਲ ਭਲੀਆਂ ਵਿਚ ਪੈ ਕੇ ਵਿਚਾਰੀਆਂ ਭੁੱਖੀਆਂ ਮਰ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਹੈ ਨਾ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦਾ ਅਦਭੁਤ ਸੰਸਾਰ? ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਗਲਹਿਰੀਆਂ ਅੱਗੇ ਮੂੰਗਫਲੀਆਂ ਰੱਖ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਉੱਪਰ ਨਜ਼ਰ ਰੱਖ ਕੇ ਨਜ਼ਾਰਾ ਵੇਖ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲੋਂ ਆਪਣੇ ਖਾਣ-ਪੀਣ ਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਟੋਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਲੈ ਹੀ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

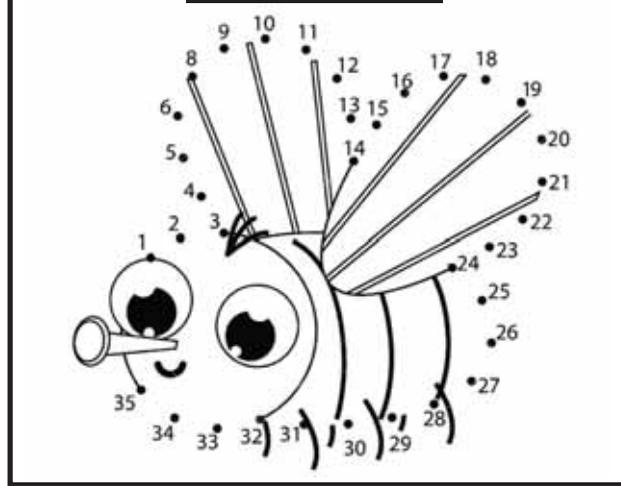
ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਸ਼ਬਦ ਪਹੇਲੀ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ?

FIND THE WORDS

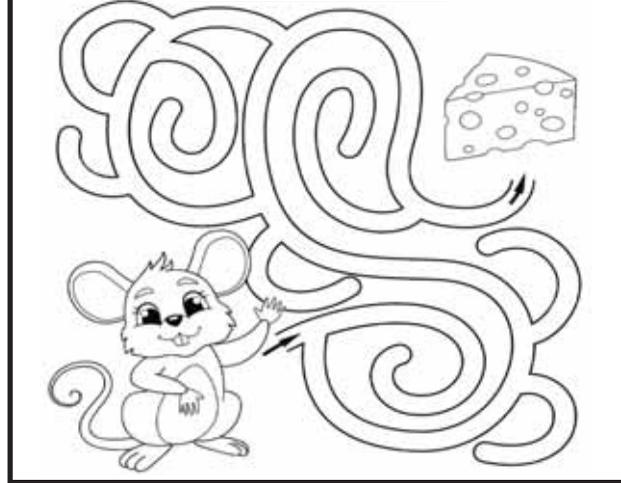
Z A N Z I B A R F J A Z
 Z W I E B A C K A R Z E
 Z I L C H Z F I B Z I C
 Z Z Z O N E N E Z I R H
 O I Z E Z N Z Z E M C I
 O L I E I I E E P B O N
 L L G Z P T N B P A N Z
 O I Z Z C H G U E L I O
 G O A U O Z Y E L O U D
 Y N G P D M I R I N M I
 Z A G R E B B N S O A
 Z I T H E R E I C Y T C
 Q Z O O K E E P E R Q I

ZAGREB	ZEPPELIN	ZITHER
ZANZIBAR	ZIGZAG	ZODIAC
ZEBRA	ZILCH	ZOMBIE
ZEBU	ZILLION	ZONE
ZECHIN	ZIMBALON	ZOOKEEPER
ZEITGEIST	ZINC	ZOOLOGY
ZEN	ZINNIA	ZWIEBACK
ZENITH	ZIP CODE	
ZEPHYR	ZIRCONIUM	

ਬਿੰਦੂ ਮਿਲਾਓ

ਰਸਤਾ ਲੱਭੋ

ਪਹੇਲੀ ਹੱਲ ਕਰੋ

ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਦੱਸ ਸਕਦੇ ਹੋ ਕਿ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਪਹੇਲੀ ਵਿਚੋਂ ਹਰੇਕ ਵੱਖ ਵੱਖ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ਭਾਰ ਦੱਸ ਸਕਦੇ ਹੋ?

Serving our Community since 2003

RAMADAN MUBARAK

HOT PRICE

INDIAN KARELA
ਦੇਸੀ ਕਰੋਲੇ

1.29 /lb

HOT PRICE

ROMA TOMATOES
ਰੋਮਾ ਟਮੇਟਰ

1.29 /lb

HOT PRICE

FRESH BROCCOLI
ਬਰੋਕੋਲੀ

1.29 /lb

HOT PRICE

FRESH GINGER
ਅੰਦਰਕ

1.49 /lb

MERI CHAI TEA
ਮੇਰੀ ਚਾਹ

Orange Pekoe 216's

5.99 ea

UNBEATABLE DEAL

PUNJABI MOTI SUGAR
ਪੰਜਾਬੀ ਮੋਟੀ ਖੰਡ

8lb 6.99 ea

HEER Pure CANE SUGAR
ਖਾਲਿਸ ਰਾਨੇ ਦੀ ਖੰਡ

LARGE SEEDLESS ORANGES
ਵੱਡੇ ਸੰਕਰਏ

88¢ /lb

SWARNA MULTIGRAIN FLOUR
ਸਵਰਨਾ ਮੋਲਟੀਗਰੇਨ ਆਟਾ

20lb

13.99 ea

AMBROSIA APPLES
ਅੰਮਬਰੋਸੀਆ ਸੇਬ

99¢ /lb

HAPPY DAIRY PANEER
ਹਿੱਪੀ ਡੇਰੀ ਪਨੀਰ

300g

4.49 ea

ROSHNI PLAIN & MASALA GUR
ਰੋਸ਼ਨੀ ਗੁੜ

1kg

3.99 ea

CHANA DAL/RED MASOOR/BLACK CHANA/BROWN MASOOR
ਹਿੰਦੂ ਦਾਲ/ਮੱਦਾ ਦਾਲ, ਲਾਲ ਮਸੂਰ, ਭਾਂਡੇ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਬਰਫੀ ਮਸੂਰ

HEER DAALS

4lb

3.99 ea

AASHIRVAAD ATTA
ਆਸ਼ਿਰਵਾਦ ਆਟਾ

20lb

19.99 ea

US #1 POTATOES
ਆਲੂ

10lb

3.99 ea

AMBAY CORN FLOUR
ਅੰਬੇ ਮੱਕੀ ਦਾ ਆਟਾ

4lb

3.99 ea

LEHAR GACHAK
ਲੇਹਾਰ ਗੱਚਕ

400g

3.49 ea

SHER BESAN
ਸ਼ੇਰ ਬੇਸਨ

4lb

3.99 ea

NPS #1 ALMONDS
ਬਦਾਮ

3.99 /lb

FRESH ZUCCHINI
ਤਰੀ

88¢ /lb

VERKA DESI GHEE
ਵੇਰਕਾ ਦੇਸੀ ਘਿਉ

3kg

41.99 ea

FRESH GARLIC
ਲਸਣ

1.49 /lb

GREEN PEPPERS
ਹਰੀਆਂ ਸ਼ਿਮਲਾ ਮਿਰਚਾਂ

1.29 /lb

JUMBO CAULIFLOWER
ਗੋਬੀ

3.29 ea

FRESH SPINACH
ਪਾਲਕ

Bunch

1.29 ea

PROUDLY CANADIAN • PROUDLY PUNJABI!

Western Union

Western Union Money Transfers and Calling Cards available at all locations. 24 hour rate info line: 604-634-2400

ਤਾਜ਼ੇ ਫਲ ਫਰੂਟ, ਤਾਜ਼ੀਆਂ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਅਤੇ ਸਾਫ ਸੁਥਰੀ ਭਾਰਤੀ ਗਰੋਸਰੀ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਸਬਜ਼ੀ ਮੰਡੀ ਨੂੰ ਯਾਦ ਰੱਖੋ

SALES DATES: Fri. March 15, 2024 - Wed. March 20, 2024

MasterCard VISA American Express accepted at three locations.

SABZI MANDI SUPERMARKET

STORES OPEN 7 DAYS A WEEK

Visit one of our great locations so we can serve you today!

You can also visit us online at www.sabzimandicanada.com

NEWTON STORE: #106 - 12568 72nd Ave., Surrey
 NEWTON 80th AVENUE: 13208 80th Ave., Surrey
 NEWTON EXCHANGE: 101-13753 72 Ave., Surrey
 NEWTON EAST: 15299 68th Ave., Surrey
 ABBOTSFORD STORE: 31831 S. Fraser Way, Abbotsford
 ABBOTSFORD STORE: 2777 Gladwin Road, Abbotsford
 BURNABY: 7565 6th Street, Burnaby
 PITT MEADOWS: 12169 Harris Rd, Pitt Meadows
 RICHMOND- 9371 NO 5 RD, RICHMOND
 NEWTON 64 AVE- 140- 6350 120 ST, SURREY

604-590-2400
 778-565-7880
 604-581-2400
 604-598-8006
 604-864-9193
 604-744-2077
 604-553-6603
 604-459-8410
 604-285-2400
 778-565-1266